

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра германської філології

Приходько Олеся Андріївна

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПИСЕМНОМУ ТА МОНОЛОГІЧНОМУ
МОВЛЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ
«ВЕБ-КВЕСТ» У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Спеціальність: 014 Середня освіта (Англійська мова і література)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітнього ступеня магістра

Науковий керівник

_____ Г.І. Подосиннікова

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри германської філології

« ____ » _____ 20__ року

Виконавець

_____ О.А. Приходько

« ____ » _____ 20__ року

Суми 2021

Sumy Makarenko State Pedagogical University

Foreign and Slavic Philology Department

The Chair of English Philology and Linguistics

PRYKHODKO OLESIA ANDRIIVNA

**THE FORMATION OF PROFESSIONAL-ORIENTED COMPETENCE IN
WRITING AND MONOLOGUE SPEECH WITH THE USAGE OF
INTERACTIVE TECHNOLOGY “WEB-QUEST” OF FUTURE ENGLISH
TEACHERS**

Speciality: 014 Secondary Education (English language and literature)

Field of Study: 01 Education/Pedagogy

Graduation Project

Scientific Supervisor:

H.I.Podosynnikova,

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor

Performed by :

O.A.Prykhodko

Sumy 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	4
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПИСЕМНОМУ ТА МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ВЕБ-КВЕСТ» У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	13
1.1. Мета, зміст, контроль формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови.....	13
1.2. Методико-педагогічні та психологічні засади інтерактивного навчання майбутніх учителів англійської мови в аспекті формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні.....	25
1.3. Методичний потенціал інтерактивної технології «веб-квест» як засобу формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні у майбутніх учителів англійської мови.....	35
Висновки до розділу 1.....	46
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПИСЕМНОМУ ТА МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ВЕБ-КВЕСТ» У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	47
2.1 Принципи формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови.....	47

2.2. Типологія труднощів формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови.....54

2.3. Етапи формування вмій англомовного писемного та монологічного мовлення у майбутніх учителів англійської мови.....67

Висновки до розділу 2.....79

РОЗДІЛ 3 МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПИСЕМНОМУ ТА МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ВЕБ-КВЕСТ» У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....80

3.1. Підсистема вправ для формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх вчителів англійської мови.....80

3.2. Методична модель організації навчального процесу з формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови.....86

3.3. Методичні рекомендації з використання інтерактивної технології «веб-квест» у процесі формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні майбутніх учителів англійської мови.....89

Висновки до розділу 3.....93

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....94

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....97

ДОДАТКИ.....105

SUMMARY.....176

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АМ – англійська мова

ІТ – інтерактивна технологія

ММ – монологічне мовлення

ПМ – писемне мовлення

ПОК – професійно-орієнтована компетентність

ВСТУП

Актуальність вивчення проблеми формування професійно-орієнтованої компетентності (ПОК) у писемному мовленні (ПМ) та монологічному мовленні (ММ) з використанням інтерактивної технології (ІТ) «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови (АМ) зумовлено сучасним станом розвитку суспільства, поступовою інтеграцією України у Європейський освітній простір та її приєднанням до Болонського процесу.

Сучасне українське суспільство характеризується орієнтацією на міжнародні відносини, необхідністю брати участь у виставках, конференціях, форумах та на зростання писемної міжнародної взаємодії та комунікації, як наслідок розширеного використання інформаційно-комунікативних технологій. У зв'язку з цим формування ПОК у ММ та ПМ як самостійних компонентів в структурі іншомовної комунікативної компетентності є нагальною потребою для майбутніх вчителів АМ, оскільки ПМ наряду з ММ набуло повноправного виду мовленнєвої діяльності. Це яскраво прослідковується у Програмі з АМ для університетів (2001) та сучасних українських підручниках з АМ (авторів Н.В. Тучиної, Н.О. Зайцевої, І.В.Жарковської, Л.В Свистун та інших) та британських комплексах (авторів Virginia Evans, Jenny Dooley, Bob Hastings та інших).

Згідно з Програмою з АМ для професійного спілкування, випускник магістратури спеціальності Середня освіта має володіти іноземною мовою на рівні C₁-C₂. Відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти даний рівень передбачає здатність майбутнього учителя АМ:

- висловлюватись швидко та спонтанно без помітних труднощів;
- ефективно і гнучко користуватись мовою у суспільному житті та с професійними цілями;

- чітко, логічно, детально висловлюватись на складні теми, свідомо володіючи граматичними структурами, зв'язними програмами висловлювання як в усному так і в ПМ [7, с. 23].

Отже, важливість набуття ПОК у ММ та ПМ очевидна, бо саме через ці види мовленнєвої діяльності людина безпосередньо вступає у спілкування та у соціально-суспільні відносини.

Вивчення процесу навчальної діяльності майбутніх учителів АМ свідчить про недостатньо високий рівень сформованості ПОК у ММ та ПМ студентів. Так, проведене нами спостереження за студентами магістратури філологічного факультету, показало, що більшість опитаних майбутніх вчителів здебільшого не готові правильно та структуровано оформлювати письмове повідомлення та логічно і послідовно викладати свої думки, а також якісно перевіряти та корегувати текст. Що стосується ПОК у ММ, то сформованість умінь майбутніх вчителів швидко і спонтанно висловлюватись без помітних труднощів, пов'язаних з пошуком засобів вираження та чітко, логічно висловлюватись на складні теми здебільшого недостатня.

Вивчення причин такого стану виявило наступне.

Хоча ПМ та ММ є професійно-орієнтованими компетентностями та досліджуються у працях багатьох науковців, вивчення стану викладання іноземної мови, спостереження за навчальним процесом, проведене нами анкетування студентів і викладачів свідчать про те, що ефективні методики та підходи до навчання ММ та ПМ, які б враховували особливості професійної діяльності майбутніх вчителів АМ та технології розвитку критичного мислення використовуються недостатньо.

Крім того, зрозуміло, що методики навчання професійно-орієнтованого ММ та ПМ мають вдосконалюватися та модернізуватися разом з інтенсивним розвитком інформаційно-комунікативних технологій, застосування яких сприяє більш ефективному формуванню компетентності в ММ та ПМ.

Усі ці чинники вимагають модернізації підходів до формування ПОК у ММ та ПМ майбутніх учителів АМ, творчого використання інформаційних технологій.

Необхідність пошуку нових технологій формування вмінь ПМ та ММ знайшла своє відображення в працях багатьох дослідників (І. Ф. Андрійко, В. В. Бебих, О. П. Биконі, Е. В. Васильєва, Ж. Є. Винова, Т. В. Глазунова, Л. В. Гронь, Н. П. Горбунова, Н. В. Горобченко, Г. Ф. Кривчикова, С. В. Литвин, О. В. Луцинська, Л. К. Мазунова, І. М. Мельник, Ю. І. Пассов, Е. В. Пинская, Д. А. Руснак, О. М. Соловова, О. Б. Тернопольський, О. М. Устименко, Г. Ю. Хужаніязова, О. В. Щур та інші) та зарубіжних науковців (наприклад, V. Evans, B. Hastings, T. Hedge, B. Rroll, M. F. Patel, A. Pincas, A. Raimes).

На сучасному етапі розвитку освітнього простору є необхідним впровадження інформаційно-комунікативних технологій у навчально-виховний процес та забезпечення володіння такими знаннями майбутніх учителів АМ. У формуванні ПОК у ММ та ПМ також значна увага приділяється використанню інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема соціальних сервісів Веб. Ідеєю впровадження веб-технологій у процес навчання ПМ та ММ активно займалися як українські (А. М. Гольдин, Е. Д. Патаракін, Д. Б. Ярмахов, Л. К. Раїцька, Д. А. Іванченко) так і зарубіжні дослідники (R. P. Adler, B. Alexander, T. Anderson, H. Barret, P. Baumgarther, B. Benziger, J. Bloch, B. Brandon, J. S. Brown, C. Dalsgaard, R. Dawson, A. Davis, S. Downes, B. Doyle, J. Duber, L. Evans, S. Fielder, S. Glogoff, B. Godwin-Jones, M. Madden, L. Milligan, M. Notari, D. Parry, C. Polling, W. Wu).

При цьому потрібно визнати: незважаючи на те, що застосування інформаційно-комунікативних технологій при формуванні ПОК у ММ та ПМ має значний методичний потенціал, вони не завжди цілеспрямовано, науково обґрунтовано та в повному обсязі використовуються викладачами-практиками при вирішенні ситуативно-комунікативних завдань та розвитку критичного мислення та не запроваджуються у навчальний процес системно (Черниш,

2015). Наприклад, технологія «веб-квест» як варіант квест-технології більше відповідає особливостям сучасних умов формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів АМ.

Тому, як було зазначено вище, можемо спостерігати поглиблений інтерес дослідників до вивчення проблеми використання інформаційно-комунікативних технологій, а саме «веб-квесту», який пов'язаний з вирішенням проблемних завдань з елементами рольової гри з використанням ресурсів інтернету та організацією проектної діяльності студентів з метою формування ІК у ПМ та ММ.

Доцільність застосування ІТ «веб-квест» в процесі формування ПОК у ММ та ПМ зумовлена тим, що він є не тільки дієвим засобом оволодіння ПМ та ММ, але його використання сприяє комплексному інтегрованому удосконаленню усіх навичок і вмінь мовленнєвої діяльності, лінгвосоціокультурної та навчально-стратегічної компетентностей.

Але методичний потенціал використання «веб-квесту» та його практичне застосування у навчальному процесі при формуванні ПОК у ММ та ПМ потребує подальшого дослідження.

Отже, вище зазначені аргументи обумовлюють актуальність теми та необхідність подальшого дослідження проблеми.

Об'єкт дослідження – формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ.

Предмет дослідження – методика формування ПОК у ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та практично розробити методику формування ПОК у ПМ і ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ.

Для досягнення поставленої мети необхідно було вирішити такі **завдання дослідження:**

1) проаналізувати мету, зміст та контроль формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ;

2) розкрити зміст поняття інтерактивного навчання іноземних мов і його основні характеристики, методико-педагогічні та психологічні засади, дослідити особливості реалізації інтерактивного навчання у процесі формування ПОК у ПМ та ММ майбутніх учителів АМ;

3) провести анкетування викладачів та студентів, а також наукове спостереження за процесом навчання ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з метою вивчення стану досліджуваної проблеми, а також уточнення завдань дослідження;

4) розглянути «веб-квест» як технологію інтерактивного навчання іноземних мов, розкрити її методичний потенціал щодо формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ;

5) дослідити психолого-педагогічні передумови формування ПОК в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх вчителів АМ;

6) розробити методичну типологію труднощів формування ПОК в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх вчителів АМ;

7) розглянути психолінгвістичну та методичну характеристику етапів формування вмінь ПМ та ММ;

8) розробити підсистему вправ для формування ПОК у ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх вчителів АМ;

9) створити методичну модель організації навчального процесу з формування ПОК у ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ;

10) розробити репрезентат запропонованої системи вправ – комплекс вправ, спрямований на формування ПОК в ПМ та ММ з використання ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ 4 курсу на матеріалі теми «Higher Education», підтеми «Students' Life»;

11) шляхом пробного навчання та розвідувального експерименту перевірити ефективність розробленої методики, уточнити способи реалізації системи вправ формування ПОК в ПМ та ММ з використання «веб-квесту» у майбутніх вчителів АМ;

12) скласти методичні рекомендації з використання ІТ «веб-квест» у процесі формування ПОК у ПМ та ММ майбутніх учителів АМ, створити теоретичну модель підсистеми вправ для формування ПОК в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх вчителів АМ.

Завдання даного дослідження зумовили використання таких **методів дослідження**:

- **теоретичні** – критичний аналіз теоретичної літератури з методики, педагогіки та психології; аналіз чинних програм, підручників і навчальних посібників для майбутніх учителів АМ і аспекти предмету дослідження; вивчення та узагальнення досвіду викладачів і власного досвіду з навчання ПМ та ММ майбутніх учителів АМ; синтез отриманих даних і їх екстраполяція на предмет дослідження;

- **емпіричні** – наукове спостереження за процесом навчання ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ; анкетування майбутніх учителів АМ та викладачів АМ закладів вищої освіти з метою виявлення стану проблеми дослідження у практиці навчання, визначення типових труднощів і рівня сформованості навичок і вмінь ПМ та ММ майбутніх вчителів АМ 4-го року навчання.

- **статистичної обробки** – статистичний аналіз результатів експерименту.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що вперше теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено методику формування ПОК в ПМ та ММ з використання «веб-квесту» у майбутніх вчителів АМ; створено систему вправ для формування ПОК в ПМ та ММ з використанням «веб-квесту» у майбутніх вчителів АМ; розроблено типологію труднощів формування ПОК в ПМ та ММ з використанням «веб-квесту» у майбутніх вчителів АМ.

Теоретична цінність дослідження полягає в тому, що в ньому набуло подальшого розвитку розв'язання проблеми формування ПОК в ПМ та ММ з використанням «веб-квесту» у майбутніх вчителів АМ; запропоновано

визначення та методична характеристика «веб-квесту» як ІТ навчання іноземної мови; створено методичну типологію труднощів формування ПОК у ПМ та ММ з використанням «веб-квесту» у майбутніх вчителів АМ; розроблено підсистеми вправ для формування ПОК в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх вчителів АМ; створено методичну модель організації навчального процесу з формування ПОК в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови.

Практичне значення результатів дослідження полягає в розробці комплексу вправ для формування ПОК в ПМ і ММ з використанням «веб-квесту» у майбутніх вчителів АМ (на матеріалі теми «Higher Education», підтеми «Students' Life»); укладанні методичних рекомендацій стосовно використання «веб-квесту» в процесі формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ.

Апробація результатів дослідження відбулася на наступних всеукраїнській та міжнародній конференціях.

1. Приходько О.А. Інтерактивна технологія «веб-квест» як засіб формування професійної компетентності в говорінні та писемному мовленні майбутніх учителів англійської мови (VI Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Неперервна педагогічна освіта в Україні: стан, проблеми, перспективи», 29 квітня 2021 р., Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини у м. Умань).

2. Міжнародна науково-практична відеоконференція «Ad Orbem per Linguas. До світу через мови» (13-14 травня 2021 р., Київський національний лінгвістичний університет у м. Київ).

3. V Всеукраїнська наукова інтернет конференція «Діалог мов і культур у сучасному освітньому просторі» (12 листопада 2021р., Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, м. Суми).

4. Круглий стіл магістрантів-практикантів «New Dimensions of Teaching Foreign Languages and Cultures» (22 жовтня 2021р., Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, м. Суми).

Публікації. Основні результати дослідження викладено у двох тезах доповідей на всеукраїнській та міжнародній конференціях та статті:

1. Приходько О. ІНТЕРАКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ «ВЕБ-КВЕСТ» ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ ТА ПИСЕМНОМУ МОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ // Матеріали VI Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Неперервна педагогічна освіта в Україні: стан, проблеми, перспективи», м. Умань, 29 квітня 2021 р. – С. 67-73 <https://sno.udpu.edu.ua/images/2021/05/zbi.pdf> .

2. Приходько О. МЕТОДИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВЕБ-КВЕСТУ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПИСЕМНОМУ МОВЛЕННІ ТА ГОВОРІННІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ // Матеріали V Всеукраїнська наукова інтернет конференція «Діалог мов і культур у сучасному освітньому просторі», м. Суми, 12 листопада 2021р. – С. 63-66.

3. Приходько О. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВЕБ-КВЕСТ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОФЕСІЙНОМУ МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ // Збірник статей «Філологічні Студії», м. Суми, 29 квітня 2021р. – С. 40-46.

Структура та обсяг роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний об'єм роботи складає 163 сторінки. Робота містить 5 таблиць і 1 рисунок. 16 додатків мають обсяг 70 сторінок. Список використаних джерел викладений на 8 сторінках і налічує 76 найменування, з яких 15 – англійською мовою.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПИСЕМНОМУ ТА МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ВЕБ-КВЕСТ» У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1.1. Мета, зміст, контроль формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні з використанням «веб-квесту» у майбутніх учителів англійської мови

Сучасні тенденції розвитку освіти в Україні вимагають системи викладання іноземної мови, орієнтованої на реалізацію комунікативного підходу в процесі навчання, а це в свою чергу потребує впровадження нових сучасних технологій, форм і засобів навчання задля успішного формування іншомовної комунікативної компетентності. Процес комунікації вимагає від майбутніх учителів АМ високого рівня оволодіння професійно-орієнтованою комунікативною компетентністю у ПМ та ММ задля набуття високого рівня готовності виконувати свої професійні обов'язки, успішного міжкультурного спілкування, розширення міжнародної співпраці та діалогу культур. Професійно-орієнтована комунікативна компетентність є важливим компонентом комунікативної культури та необхідним складником підготовки майбутніх учителів АМ.

Для визначення ПОК у ПМ та ММ необхідно розглянути поняття **«компетентність»**, **«іншомовна комунікативна компетентність»** та **«міжкультурна комунікативна компетентність»**.

Компетентність – це набута особистісна якість, обізнаність, кваліфікованість у якійсь діяльності, пов'язана з мисленням, реакцією на застосування мови, з навичками, з досвідом самої людини (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Іншомовна комунікативна компетентність – це готовність та здатність особистості до успішного спілкування, використовуючи засоби іноземної мови у всіх видах мовленнєвої діяльності досягати взаєморозуміння, взаємодії та співпраці з носіями мови відповідно до норм та культурних традицій в умовах прямого й опосередкованого контактів. Іншомовна комунікативна компетентність складається з наступних компетентностей: мовна, мовленнєва, лінгвосоціокультурна, навчально-стратегічна (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Міжкультурна комунікативна компетентність як компонент єдиної соціально-професійної компетентності – це здатність досягати взаєморозуміння з представниками різних культур навіть при посередньому володінні іноземними мовами на основі знання, розуміння і дотримання універсальних правил і норм поведінки, що становлять міжнародний етикет спілкування. Міжкультурна комунікативна компетентність дозволяє особистості встановлювати взаємини з представниками інших культур – визнавати їх культурні цінності, толерантно ставитися до відмінностей в манерах спілкування, стилях поведінки, способі життя, звичаях, традиціях, тощо (Наролина, 2010).

Монологічна комунікативна компетентність – це здатність реалізувати усномовленнєву комунікацію у монологічній формі в життєво важливих сферах і ситуаціях відповідно до комунікативного завдання (Бігіч, Бориско, 2013).

Предмет даного дослідження невід’ємно пов’язаний з компетентністю у ПМ та ММ, які є складовою іншомовної мовленнєвої компетентності (Ніколаєва, 2013).

Іншомовна мовленнєва компетентність – це здатність особистості формувати та формулювати думки за допомогою засобів іноземної мови та користуватися ними в процесі сприйняття та продукування мовлення (Ніколаєва, 2013).

Внаслідок стрімкого зростання актуальності новітніх інформаційних технологій підвищується роль ПМ та ММ при активізації процесу обміну інформацією, тому підготовка майбутніх учителів АМ, які вільно володіють ПОК у ММ та ПМ є нагальною потребою.

Володіння АМ на високому рівні, тобто на рівні С₂ згідно з загальноєвропейськими мовними стандартами, є складовою та невід'ємною частиною професійної підготовки майбутніх вчителів АМ. Студентам, які отримують кваліфікацію за спеціальністю «Учитель англійської мови» як майбутнім фахівцям необхідно набути англійської ПОК у ПМ та ММ, яка вважається сформованою, якщо вони використовують АМ, щоб самостійно отримувати і розширювати професійні знання та досвід (Ніколаєва, 2003).

За Є. І. Пасовим письмо – це володіння графічною і орфографічною системами мови, вміння правильно писати букви, з'єднувати їх в слова (каліграфія); вміння правильно писати слова і словосполучення (орфографія). Писемне мовлення – це вміння висловлювати свої думки в письмовій формі, вміння писати те, що студенти в змозі сказати мовою (Пассов, 1989).

За Є. І. Пасовим монолог – це мовлення однієї особи, яка висловлює в більш менш розгорнутій формі свої думки, наміри, оцінку подій (Пассов, 1989).

Монологічне мовлення – це вміння комунікативно-вмотивовано, логічно, послідовно та зв'язно, достатньо повно та правильно в мовному відношенні висловлювати свої думки в усній формі (Пассов, 1989).

Компетентність у ПМ – це здатність і готовність учнів здійснювати іншомовне письмове спілкування в сфері особистої та професійної комунікації, застосовуючи знання, вміння, навички, стратегії і досвід роботи з іншомовним текстом і знання про особливості побудови письмових висловлювань в культурі мови, що вивчається (Овечкина, 2012).

Компетентність у ММ – це здатність комунікативно-мотивовано, логічно послідовно, досить повно і правильно в мовленнєвому відношенні викладати свої думки в усній формі (Скалкин, 1979).

Професійно-орієнтована компетентність – це професійні знання, вміння та здатність виконувати свої посадові обов'язки. Основою для формування ПОК у майбутніх вчителів АМ є іноземна мова повсякденного вжитку з елементами ділової мови та інтегрованими знаннями фахової лексики (базової та вузько-спеціальної педагогічної термінології). Це забезпечує формування широкої ПОК у ММ та ПМ, яка дасть можливість учителю спілкуватися з широкого кола питань, що стосуються повсякденної та професійної діяльності (Черниш, 2015).

ПОК у ПМ – це здатність особистості реалізувати спілкування у писемній формі в сфері професійної комунікації, застосовуючи знання, вміння, навички роботи з іншомовним текстом при побудові письмових висловлювань (Овечкина, 2012).

ПОК у ММ – це здатність особистості реалізувати усномовленнєву комунікацію АМ в монологічній формі у типових і нестандартних ситуаціях професійного спілкування згідно з комунікативною метою, за допомогою адекватних вербальних та невербальних засобів для досягнення цілей комунікації (Дьячкова, 2014).

Вважаємо за необхідне виділити комунікативні монологічні здібності, які є необхідними для вирішення професійних завдань. До них належать: здатність планувати власні мовленнєві дії; здатність організувати зв'язне і логічне власне мовлення; здатність до самоконтролю; внутрішня готовність до монологічного висловлювання; здатність висловлювати власну думку через професійно спрямоване ММ засобами іноземної мови; здатність обирати необхідну форму та зміст мовлення відповідно до комунікативної ситуації (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Майбутній учитель АМ повинен оволодіти ПОК у ММ та ПМ передусім для виконання професійних завдань, а також для фахового спілкування, вміти встановлювати професійні та ділові контакти, без чого важко уявити сучасного вчителя АМ в умовах Нової української школи.

Деякі науковці визначають поняття іншомовної комунікативної компетентності по-різному. Так, Н. І. Гез визначає іншомовну комунікативну компетентність як здатність оволодіння певною кількістю знань лінгвістичного характеру, уміння використовувати певні мовні засоби в різних умовах спілкування, а також здатність організовувати комунікативно доцільне спілкування, враховуючи соціальні норми поведінки (Гез, 1985).

А. М. Щукін визначає іншомовну комунікативну компетентність як здатність особистості вирішувати актуальні завдання спілкування у різних життєвих сферах, за допомогою засобів іноземної мови, вміння користуватися мовленням для реалізації цілей спілкування (Щукин, 2007).

На думку І. Л. Бім іншомовна комунікативна компетентність – це здатність особистості здійснювати іншомовне спілкування в заданих межах, які включають засоби мови і мовлення, мовленнєві дії у певних ситуаціях і сферах спілкування, предмети мовлення, теми, проблеми (Бим, 2002).

Як відомо, знання і вміння майбутніх вчителів АМ при вивченні іноземної мови обумовлені їх професійною діяльністю. І. О. Зимня вважає, що будь-який вид мовленнєвої діяльності має професійне втілення, яке проявляється в різних сферах спілкування (Зимня, 1985). Поняття **сфера спілкування** в методиці визначається як – «деяка сукупність певних комунікативних ситуацій, що характеризуються однотипністю мовного спонукання індивіда, стосунків між комунікантами та обставин спілкування» (Личко, 2008). Загальноєвропейські рекомендації мовної освіти визначають такі сфери діяльності людини, як особиста, публічна, професійна, освітня (Ніколаєва, 2003).

Беручи до уваги все вищезазначене можна зробити висновок, що іншомовна комунікативна компетентність майбутніх учителів АМ у ММ характеризується певним набором вимог до їх знань і умінь та унікальністю і неповторністю для кожного учасника спілкування; реалізується в процесі іншомовного спілкування; має професійно спрямований зміст.

Основою для формування ПОК у ММ у майбутніх вчителів АМ є іноземна мова повсякденного вжитку з елементами ділової мови та інтегрованими знаннями фахової лексики. Це забезпечує формування широкої ПОК у ММ, яка дасть можливість майбутньому вчителю АМ спілкуватися з широкого кола питань, що стосуються повсякденної та професійної діяльності.

Таким чином, ПОК в ММ майбутнього вчителя АМ визначається його здатністю вирішувати професійні завдання в усному мовленні (спілкуванні), тобто вміння використовувати сукупність мовних та мовленнєвих знань, умінь і навичок, що допомагають досягти цілей комунікації у процесі взаємодії з іншими учасниками спілкування, а також систему мовних і мовленнєвих норм та обрати поведінку, що є адекватною ситуації спілкування.

Сучасна методична література визначає іншомовну комунікативну компетентність як єдність, що включає в себе співвідношення між декількома складниками.

Компетентність у ПМ – це вміння створювати писемні висловлювання іноземною мовою відповідно до рівня, який заданий програмою (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Сучасна методика викладання іноземної мови розрізняє два поняття, а саме техніки письма та ПМ, хоча при цьому деякі дослідники використовують більш загальний термін «письмо» і таким чином підкреслюють його широке та вузьке значення (Сысоева, 2007). Використання понять техніки письма і ПМ залежить від особливостей механізму письма, який складається з наступних компонентів:

- 1) формування навичок графіки, каліграфії та орфографії, тобто оволодіння технікою письма, яка є комплексом навичок використання графічної та орфографічної систем іноземної мови (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013);

- 2) оволодіння вміннями ПМ, де ПМ це комплекс умінь, завдяки яким можна правильно виражати свої думки в письмовій формі (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

У дипломній роботі буде використовуватися термін «писемне мовлення» замість терміну «письмо», маючи на меті відокремлення вміння ПМ як предмету навичок дослідження від навичок техніки письма, та підкреслення підпорядкованості технічного аспекту письма як мети навчання, його комунікативному аспекту.

Багато вчених розглядали мету і зміст формування ПМ у майбутніх вчителів АМ. Так, Л.К. Мазунова визначає мету і зміст навчання культури іншомовного письма; вона підкреслює виховний потенціал навчання культури іншомовного письма та говорить про те, що ПМ повинно передбачати виховання особистості, шляхом поринання в англomовну писемну культуру (Мазунова, 2005). О.М. Соловова пропонує сучасне тлумачення мети освіти і нове розуміння змісту навчання ПМ. Мета навчання ПМ за О.М. Солововою – навчити студентів писати на АМ ті самі тексти, які звичайна людина вміє писати на рідній мові, а будь-який текст, написаний автором, - є вираженням думок у графічній формі (Соловова, 2008).

Кінцевими вимогами навчання ПМ майбутніх вчителів АМ є розвиток вмінь письмово виражати свої думки. Завдання навчання ПМ пов'язані з створенням умов для оволодіння змістом навчання ПМ, включають у майбутніх учителів АМ наявність необхідних графічних автоматизмів, навичок та вмінь формувати думку, розширення знань та кругозору, оволодіння культурою та інтелектуальною готовністю створювати зміст ПМ, формування автентичних уявлень про предметний зміст, мовленнєвий стиль та графічну форму письмового тексту. Лінгвістичний компонент змісту навчання ПМ включає графіку, орфографію, запис (списування, репродукція, продукція), ПМ в обмеженому об'ємі (анкета, формуляр, листівка, лист). Компенсаційні вміння включають вміння перефразувати висловлювання, сформулювати складну думку простими мовними засобами, опираючись на текст з метою пошуку необхідної інформації.

ПМ є засобом навчання АМ, початковим етапом в розвитку продуктивного ПМ. Продуктивне ПМ поділяється на два рівні в залежності від призначення: навчальне ПМ; комунікативне ПМ.

Навчальне ПМ – це виконання в писемній формі різних мовних та умовно-мовленнєвих вправ, направлених на оволодіння продуктивними лексико-граматичними навичками, а також мовленнєвими вміннями, включаючи вміння комунікативного ПМ. Навчальне ПМ є не тільки ефективним засобом навчання, але й дієвим засобом контролю. Різні види творчих письмових робіт є традиційним засобом контролю сформованості продуктивних навичок та вмінь письма.

Комунікативне ПМ – це експресивний вид мовленнєвої діяльності націлений на утворення мовленнєвого повідомлення в письмовій формі. Розвиток навичок вираження думок в письмовій формі відбувається на базі і за допомогою навчального ПМ, яке в свою чергу, спирається на техніку письма, сформовані графічні та орфографічні навички. Метою навчання комунікативного ПМ є розвиток вмінь створювати різні типи і жанри письмових повідомлень – тексти, які можуть знадобитися майбутнім учителям АМ в їхній навчальній або професійній діяльності.

Т. Хедж класифікує експресивне ПМ в залежності від призначення та сфери функціонування (Hedge, 2005).

Таблиця 1.1.1

Види писемного мовлення (за Т. Хеджем)

Писемне мовлення – ПМ

Навчальне ПМ	Професійне ПМ	Соціальне ПМ	Особисте ПМ	Творче ПМ
Есе, дослідницькі доповіді, відгуки,	Ділові листи, доповіді при виконанні роботи,	Нотатки, листи, запрошення,	Щоденники, нагадування, звернення, рецепти,	Вірші, історії, сценарії,

анотації, уривки, нотатки	резюме, автобіографії, заявки, соціальні повідомлення, контракти, накази, дипломатичні записки, протоколи зборів, оголошення, статті	повідомлення, інструкції	реєстри покупок, пакувань	тексти пісень
---------------------------------	--	-----------------------------	---------------------------------	------------------

О. Н. Соловова надає наступну класифікацію типів текстів, написанню яких слід навчати майбутніх учителів АМ: анкети; листи різних видів; автобіографії/резюме; заяви; рецензії; анотації; доповіді; есе; листівки; нотатки (Соловова, 2008).

В текстах цих типів значна увага приділяється змісту та структурній організації для того, щоб навчити майбутніх вчителів АМ правильно обирати мовні засоби та вибудовувати композицію письмового повідомлення.

Зміст компетентності в ПМ складається з наступних компонентів: декларативні знання; процедурні знання; спеціальні уміння; комунікативні здібності (Соловова, 2008).

Декларативні знання – це теоретичні знання мови (тобто знання правил орфографії й синтаксису, лексики, граматичних структур, стилістичних особливостей різних видів текстів), країнознавчі та лінгвокраїнознавчі знання.

Процедурні знання – це діяльнісні знання, які включають знання про розгортання дії і про можливий результат до якого веде виконання цієї дії,

тобто знання певних стандартів написання різних текстів, їх планування, коригування прийняті у певній мові.

Спеціальні вміння – це вміння висловлювати думку в залежності від стилю і жанру, уміння правильно структурувати текст, виділяти головну думку, уміння забезпечувати цілісність, зв'язність тексту в залежності від його адресності.

Комунікативні здібності – це внутрішня готовність майбутнього вчителя АМ створювати тексти різних жанрів, здатність прогнозувати реакцію читача, добирати адекватні лексичні одиниці та граматичні структури в залежності від змісту й форми писемних висловлювань.

База знань, навичок та вмінь ПМ, які визначають успішність навчання вчителів АМ формуються на 1-му курсі, де приділяється велика увага ПМ. Студенти виконують вправи на написання різних типів листів (особистих, напівофіційних та офіційних), записок, коротких описів різних жанрів, творів.

Випускники магістратури володіють уміннями писати різні види есе, статті в газету, доповіді згідно з комунікативно-риторичними і композиційними нормами, біографії, резюме.

Завдання, які творчого типу, які реалізують мету навчання ПМ як мовленнєвого вміння є найбільш ефективними та мотивуючими, бо завдяки ним є можливість показати власну індивідуальність, творчий та креативний підхід (Willis, 1996).

Завдання для навчання письма можуть бути наступними: повідомлення або твори обсягом 200-250 слів, які передають інформацію, або містять власні аргументи за та проти конкретної проблеми, з викладенням пропозицій для її вирішення; різні види офіційних листів (ділові листи, листи про працевлаштування, листи в газету або журнал); статті в газету з викладенням якоїсь проблеми та засобами її вирішення.

Отже, метою навчання ПМ є формування умінь фіксувати власне усне мовлення в комунікативних цілях, де мовленнєве уміння – це певний рівень досконалості мовленнєвої діяльності (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Цілі формування компетентності в ПМ та ММ викладені в Програмі відповідно до ступенів навчання. Протягом усього навчання у ВУЗі майбутні вчителі АМ систематично та послідовно працюють з автентичними матеріалами, які забезпечують оволодіння ПМ та ММ.

Таким чином, згідно з вимогами освітньо-професійної програми майбутнього вчителя АМ на момент закінчення магістратури у ВНЗ повинен оволодіти наступними вміннями: продукувати письмові повідомлення соціального та публіцистичного характеру, а саме: писати дискурсивні та аргументовані есе, резюме, офіційні та ділові листи, наукові статті, анотації й тези доповідей англійською мовою згідно з комунікативно-риторичними й композиційними нормами сучасного англомовного дискурсу; використовувати граматичні конструкції, характерні для англомовного дискурсу; стилістично правильно висловлюватися в письмовій мові; реагувати на інформацію, яка надається вербально (англійською мовою) чи візуально (за допомогою малюнків, плану, таблиці, схеми).

Крім того, згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями рівень володіння англомовним ПМ та ММ майбутніх вчителів АМ на кінець навчання в магістратурі становить C₂, який визначається як рівень “Mastery or Proficiency” або рівень «майстерності» (Курило, 2012).

Сфери спілкування для майбутніх вчителів АМ охоплюють: особистісну сферу та публічну сферу, але тематика спілкування розширюється.

Публічна сфера:

“Getting the Message Across” (підтеми: “Technologies in Our Life”, “Means of Communication”, “Sign Language and Facial Expressions”).

“Broaden Your Mind” (підтеми: “The Mass Media”, “Newspapers”, “TV”, “Advertising”, “Journalism”).

“Planes, Trains and Automobiles” (підтеми: “Modern Means of Transport”, “Air Travel”, “At Sea”, “Giving Instructions and Advice”, “Travelling”).

“The Art of Entertainment” (підтеми: “The Arts”, “Movies”, “Music”, “Books”, “Festivals”).

“Our Planet, Our Home” (підтеми: “The Environment”, “Recycling”, “Environmental Problems”, “Ecology”).

Особистісна сфера:

“The Happiest Days of Your Life” (підтеми: “The Science of Life”, “Body Ailments”).

“Be Healthy, Be Happy” (підтеми: “Smoking Kills”, “Healthy Eating”, “Plants can Help”, “Physical Healing”).

“Another Day, Another Dollar” (підтеми: “Work and Business”, “The Workplace”, “Careers”, “Professional Skills”).

В процесі розвитку вмінь ПМ необхідно звертати увагу на зміст інших компетентностей, оскільки формування мовленнєвих умінь відбувається інтегровано (Patel, 2008).

В аспекті граматичної компетентності майбутні вчителі АМ повторюють такі теми з граматики: “Modal Verbs”, “Conditionals”, “Reported Speech”, “Grammar Tenses”, “Gerund/Infinitive”, “Participles”, “Concession and Comparison”. Граматичний матеріал подається у контексті, а формування граматичних навичок відбувається на основі комунікативних вправ проблемного характеру. Вивчення лексики відбувається з таких аспектів, як технології, засоби зв’язку, засоби масової комунікації, мистецтво, види розваг, дозвілля, здоров’я та здоровий спосіб життя, працевлаштування, довкілля.

До змісту лінгвосоціокультурної компетентності входять такі аспекти: розвиток новітніх технологій в англomовних країнах, правила етикету та поведінки в публічних місцях в англomовних країнах, засоби масової інформації в англomовних країнах, дозвілля молоді в англomовних країнах, види професій, які обирає молодь в англomовних країнах, використання країнознавчих знань для досягнення порозуміння між учасниками міжкультурної взаємодії, які представляють різні соціуми.

Лінгвосоціокультурна компетентність відіграє велику роль у розвитку вмінь писемного мовлення, оскільки написання різних видів листів, типів

статей, резюме, есе неможливе без володіння лінгвосоціокультурним матеріалом (Зимняя, 1985).

Отже, кінцева мета навчання ПМ, а саме формування умінь фінансувати особисте усне мовлення в комунікативних цілях, може бути реалізовано за допомогою інтегративного формування мовленнєвої, мовної, лінгвосоціокультурної та навчально-стратегічної компетентностей у майбутніх вчителів АМ.

1.2. Методико-педагогічні та психологічні засади інтерактивного навчання майбутніх учителів англійської мови при формуванні професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні

У цьому пункті буде розглянуто сутність інтерактивного навчання та ІТ, переваги ІТ, інтерактивне навчання ММ та ПМ, види та класифікація ІТ, переваги продуктивних ІТ, зв'язок критичного мислення з інтерактивним навчанням та форми інтерактивного навчання для розвитку критичного мислення, а також інтерактивне навчання в біологічному, емоційному та соціальному аспектах.

Інтерактивне навчання є важливою складовою формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ. Філософський енциклопедичний словник розглядає поняття «інтеракція» (від англ. interaction – взаємодія), яке виникло вперше в соціології та соціальній психології, як розвиток та життєдіяльність особистості, створення людиною свого «Я» в ситуаціях спілкування та взаємодії з іншими людьми (Ильичев, Федосеев, Ковалев, 1983).

В психології «інтеракція» - «здатність взаємодіяти чи знаходитися в режимі бесіди, діалогу з будь-чим (наприклад, з комп'ютером), або будь-ким (людиною)» (Мещеряков, Зинченко, 2004). Поняття інтеракція, як визначає А. П. Панфілова включає особистісну та міжособистісну комунікацію (Панфилова, Сластенина, Колесникова, 2006).

Соціальна інтеракція – процес, при якому індивіди в ході комунікації в групі своєю поведінкою впливають на інших індивідів, викликаючи відповідні реакції. Більшість ефективних змін в установках та поведінці людей легше відбуваються в груповому, а не в індивідуальному контексті.

Терміни «інтерактивність», «інтерактивне навчання», «інтерактивні технології» широко використовуються в статтях та роботах таких науковців, як Т. Ю. Аветова, Б. Ц. Бадмаєв, Л. К. Гейхман, Є. В. Коротаєва, А. П. Панфілова. Такі науковці як І. О. Зимня, Р. Л. Хон, І. Л. Бім, Н. Ф. Бориско, Р. П. Мільруд, С. Ю. Ніколаєва, Є. С. Полат, С. В. Роман, А. М. Щукін, Н. В. Богушевич, Л. Я. Зєня, О. О. Коломінова, О. А. Ляковська, І. А. Пантелеймонова-Плакса, О. І. Пометун, В. І. Чобітько, D. Oller, С. Kessler, Л. А. Галіцина, І. П. Подласий, Г. К. Селевко, Н. В. Усейнова, Л. О. Шепель, І. В. Ющенко вивчали питання інтерактивного навчання та ІТ.

Найбільш часто термін «інтерактивне навчання» використовується в зв'язку з інформаційно-комунікативними технологіями, дистанційним навчанням, з використанням ресурсів Інтернет, роботою в режимі онлайн, тощо. Сучасні інформаційно-комунікативні технології дозволяють учасникам вступати в живий (інтерактивний) діалог (письмовий чи усний) з реальним партнером, а також здійснювати «активний обмін інформацією між користувачем та інформаційною системою в режимі реального часу» (Коджаспирова, Коджаспиров, 2003). Комп'ютерні навчальні програми за допомогою інтерактивних засобів і технологій забезпечують безперервну діалогічну взаємодію майбутніх вчителів АМ з комп'ютером, надають їм можливість керувати процесом навчання, регулювати швидкість вивчення матеріалу, повертатися на попередні етапи.

У сучасній методичній та педагогічній науці термін «інтерактивне навчання» визначається, як: «навчання, побудоване на взаємодії студента з навчальним оточенням, навчальним середовищем, яке є областю освоюваного досвіду» (Бим-Бад, 2003); «навчання, яке базується на психології людських

взаємовідносин та взаємодій» (Бадмаєв, 2001); «навчання, як спільний процес пізнання, де знання здобуваються в спільній діяльності через діалог, полілог студентів між собою та вчителем (Коротаєва, 2003); навчання, яке базується «на прямій взаємодії студентів з навчальним оточенням, де навчальне середовище виступає як реальність, в якій учасники знаходять для себе область здобутого досвіду. Досвід студента є центральним джерелом навчального пізнання» (Кларин, 2000).

Виходячи з вищесказаного, розглядаємо інтерактивне навчання як засіб пізнання, здійснюваний у формах спільної діяльності студентів, де усі учасники освітнього процесу взаємодіють один з одним, обмінюються інформацією, спільно вирішують проблеми, моделюють ситуації, оцінюють дії учасників та власну поведінку, занурюються в реальну атмосферу ділової співпраці по вирішенню проблеми.

При інтерактивному навчанні відбувається постійна зміна режимів діяльності: ігр, дискусій, роботи в малих групах, теоретичних блоків. Таке навчання передбачає формування нового досвіду через його використання. Досвід та знання студентів є джерелом взаємонавчання, що підвищує мотивацію та продуктивність навчання. Інтерактивна модель найбільш ефективна у професійній освіті, оскільки майбутні вчителі АМ мають життєвий та професійний досвід.

При інтерактивному навчанні педагог виконує функцію помічника, джерела інформації, а студенти взаємодіють, стимулюють та активізують один одного. На думку Б. Ц. Бадмаєва, «при використанні інтерактивних методів більш за все на інтелектуальну активність діє дух змагання, суперництва, який проявляється, коли студенти колективно шукають істину (Бадмаєв, 2001).

Форми та методи інтерактивного навчання можна розділити на: дискусійні: діалог, групова дискусія, евристична бесіда, метод «круглий стіл», «мозковий штурм», кейс-штурм, майстер-класи, творчі майстерні, обговорення відеозаписів, колективне моделювання навчальних процесів та ситуацій та інше; ігрові методи: дидактичні та творчі ігри, рольові та ділові

ігри, організаційно-діяльнісні ігри; тренінгові форми проведення занять (комунікативні тренінги, тренінги сенситивності), які можуть включати практичні групові та індивідуальні вправи, дискусійні та ігрові методи навчання.

За Є. В. Коротаєвою інтерактивне навчання одночасно вирішує три задачі: 1) навчально-пізнавальну; 2) комунікаційно-розвиваючу; 3) соціально-орієнтовану (Коротаєва, 2003).

Інтерактивне навчання підвищує мотивацію, залученість студентів у вирішенні проблем, що дає емоційний поштовх до наступної пошукової активності, спонукає до конкретних дій. В інтерактивному навчанні кожен має успіх, бо робить внесок в загальний результат групової роботи – процес навчання стає більш обміркованим та захоплюючим.

Крім того, інтерактивне навчання формує вміння мислити неординарно, по своєму бачити проблемну ситуацію, виходити з неї; обґрунтовувати свої життєві цінності; розвиває такі якості, як вміння вислухати іншу точку зору, співпрацювати, вступати в партнерське спілкування, виявляючи при цьому толерантність до опонентів, такт, доброзичливість до учасників процесу.

Таким чином, інтерактивне навчання має великий освітній та розвиваючий потенціал для формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ, де навчання розглядається як засіб для вирішення життєвих і професійних проблем.

А. М. Щукін вважає, що психологічною базою інтерактивного навчання є соціальна взаємодія людей, їх міжособистісна комунікація, здатність до емпатії, конструювання своїх дій (Щукін, 2006).

Інтерактивна взаємодія у навчальному процесі спрямована на спільне навчання з опорою на розвиток критичного мислення як конструктивної, інтелектуальної діяльності (Щукін, 2006). Інтерактивне навчання передбачає постійну активну взаємодію у ході спільної навчально-практичної діяльності та виключає домінування одного учасника над іншим.

Слідом за Г. І. Подосинніковою вважаємо, що інтерактивне навчання іноземних мов – це спеціальна форма організації навчально-пізнавальної діяльності на уроці іноземної мови, при якій учні в складі малої групи (4-8 учнів) вирішують спільне навчальне комунікативно та / або особистісно орієнтоване завдання, перебуваючи в активній взаємодії і позитивній взаємозалежності та працюючи в умовах взаємної підтримки (Подосиннікова, 2012).

Отже, виділимо поняття «інтерактивне навчання писемного мовлення» та «інтерактивне навчання монологічного мовлення», які невід’ємно пов’язані з предметом нашого дослідження.

Інтерактивне навчання писемного мовлення – це спеціальна форма організації активного взаємонавчання на уроці іноземної мови, що включає формування умінь писемного мовлення при вирішенні навчальних комунікативно та / або особистісно орієнтованих завдань з опорою на розвиток критичного мислення як конструктивної інтелектуальної діяльності.

У свою чергу інтерактивне навчання монологічного мовлення – це спеціальна форма організації активного взаємонавчання на уроці іноземної мови, що включає формування умінь монологічного мовлення при вирішенні навчальних комунікативно та / або особистісно орієнтованих завдань з опорою на розвиток критичного мислення як конструктивної інтелектуальної діяльності.

Інтерактивне навчання також відіграє велику роль у розвитку критичного мислення, оскільки вони тісно переплітаються. За Д. Халперном, критичне мислення – це використання когнітивних технік та стратегій, які збільшують ймовірність отримання бажаного кінцевого результату (Халперн, 2000). Критичне мислення характеризується контрольованістю, обґрунтованістю та цілеспрямованістю. Виконуючи інтерактивні завдання, майбутні вчителі АМ застосовують критичне мислення, бо воно необхідне при вирішенні завдань, формулювання висновків, прийнятті рішень, складанні власної точки зору з певного питання та аргументації за допомогою логічних

висновків. Крім того, критичне мислення змушує бути уважним до аргументів опонента та вміти їх логічно обмірковувати, що якраз і лежить в основі інтерактивного навчання, яке орієнтоване не лише на активний пошук інформації для засвоєння, але й порівняння того, що засвоєно, з власним досвідом; перевірку логіки доказів, вміння робити висновки, розглядати можливості вирішення проблеми, формулювати аналітичні судження.

Інтерактивне навчання має вплив на розвиток майбутніх вчителів АМ, як особистостей, з позитивної точки зору. Розглянемо цей вплив в біологічному аспекті.

Інтерактивне навчання впливає на свідомість, мисленнєву діяльність та емоційну сферу, оскільки базується на постійній інтеракції та комунікації, таким чином активуючи навчальну діяльність. Мозок людини звик запам'ятовувати інформацію традиційно та шаблонно, а при інтерактивному навчанні вона подається нетривіально. Більш того, завдяки ІТ студенти змушені самостійно знаходити потрібну інформацію для вирішення проблемного завдання, синтезувати та аналізувати її, робити висновки, що і сприяє кращому запам'ятовуванню, оскільки кора головного мозку миттєво реагує на нетривіальні дії та активізує процеси пам'яті.

Сучасні дослідження доводять той факт, що інтерактивне навчання провокує посилену роботу як лівої та к і правої півкуль головного мозку, бо інтерактивна ситуація, проблемне питання або рольова гра змушують обидві півкулі працювати одночасно, не пригнічуючи якусь одну, що сприяє розвитку креативного та критичного мислення і неординарності та творчості у виконання завдань. А саме це і є важливим аспектом навчального процесу (Паркин, 2005).

Розвиток навичок професійного спілкування є вкрай важливим для майбутніх учителів АМ. Саме тому в контексті досягнення цілей формування ПОК в ПМ та ММ важливого значення набуває проблема активізації пізнавальної діяльності у навчальному процесі. При цьому значну роль відіграє спільна пізнавальна діяльність студентів, що базується, передусім, на

їх специфічній взаємодії. Особливого значення вона набуває для розвитку емоційної складової педагогічного спілкування, яка є запорукою успішної координації діяльності педагога та учнів у навчальному процесі (Калюжна, Яновська, 2015).

Дуже важливу роль відіграє особистісна орієнтація майбутніх учителів АМ, що полягає у здатності правильно розуміти співрозмовника, аналізувати мотиви його поведінки та можливі умови їх реалізації та розвитку; а також рівність психологічних позицій співрозмовників, яка полягає у визнанні права іншого на висловлювання власної точки зору; проникнення у світ почуттів та переживань співбесідника, емпатія.

Реалізація інтерактивного навчання неможлива без здатності сторін педагогічного спілкування до усвідомлення та аналізу як власних емоцій та почуттів, так і переживань співбесідника (складових емоційного інтелекту), який, в свою чергу, полягає в органічному поєднанні мислення з емоційною сферою особистості та становить основу саморегуляції поведінки, що дозволяє приймати позицію інших учасників педагогічного процесу та здійснювати прогноз щодо можливих результатів та наслідків професійних дій.

Інтерактивне навчання передбачає, що у діяльності викладача центральне місце займає група взаємодіючих особистостей, які стимулюють і активізують мисленнєву діяльність один одного. Особливо важливими при цьому є феномени змагання, суперництва тощо. Це – модель спілкування особистостей у реальній спільній творчій діяльності, спрямованій на розв'язання завдань пошукового, проблемного характеру. Зважаючи на те, що більшість навчально-практичних завдань з питань реалізації компонентів емоційного інтелекту педагогом у професійній діяльності мають для студентів саме проблемний характер, застосування інтерактивних методів є виправданим та необхідним як умова формування і професійних знань та вмінь майбутніх педагогів, і як засіб формування їх навчальної мотивації (Калюжна, Яновська, 2015).

Інтерактивне навчання іноземної мови з методичної точки зору може бути реалізоване через впровадження ІТ навчання, тобто прийомів, завдяки яким ефективно досягаються цілі навчання (Щукин, 2006).

За Г. І. Подосинніковою, ІТ навчання іноземної мови – це сукупність прийомів роботи вчителя, що відповідають особливостям інтерактивного навчання іноземних мов, за допомогою яких забезпечується досягнення на уроці поставлених цілей навчання з найбільшою ефективністю за мінімально можливий для їх досягнення період часу (Подосиннікова, 2012).

ІТ вважаємо ефективними, якщо вони: результативні; економічні; ергономічні; характеризуються високою мотивацією (Щукин, 2006).

Згідно ефективності, за О. І. Пометун, виділимо групи педагогічних технологій: репродуктивні та продуктивні (Пометун, 2007).

Продуктивні інтерактивні технології – це ті, які особистісно орієнтовані, мають на меті створення комплексу оптимальних умов для розвитку особистості учня, мають рівноправні міжкультурні відносини та спрямовані на самостійне надбання знань. Виходячи з цього, можемо вважати, що ІТ є продуктивними педагогічними технологіями.

Відповідно до визначення продуктивних ІТ можемо вказати переваги їх застосування у процесі навчання ПМ та ММ майбутніх учителів АМ, а саме: зростання продуктивності та результативності навчання; зростання мотивації; формування навчальної компетентності; створюються можливості для диференціації навчання; вчитель виступає як організатор та консультант; розвивається вміння співпрацювати (Подосиннікова, 2012).

Використання ІТ під час навчання майбутніх учителів АМ сприяє не лише ефективному формуванню ПОК у ПМ та ММ, але й формуванню критичного мислення, яке є невід'ємною частиною інтерактивного навчання. При вирішенні проблемних питань студенти маю запропонувати свій варіант розв'язання проблеми, обговорити різні варіанти у малій групі, презентувати свою думку, порівнюючи її з думкою інших, доповнивши або відкоригувавши свій варіант відповіді (Olsher, 1995).

У сучасній методичній практиці існує багато технологій інтерактивного навчання, які змушують студентів критично мислити. Серед них вважаємо за потрібне виділити наступні: «Веб-квест» (проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якого використовуються інформаційні ресурси Інтернету), «Круглий стіл» (колективна гра на вирішення спільної проблеми), «Дебати» (навчальна суперечка, де учасники відстоюють свою думку, яка є протилежною іншим), «Мозковий штурм» (гра на розвиток критичного мислення), «Кейс-метод» (метод, направлений на вивчення, аналіз та прийняття рішень по ситуації, який розвиває навички критичного мислення), «Дискусії» (обговорення спірного питання), «Метод проектів» (виконання індивідуального або групового творчого проекту), «Дерево рішень» (гра, при якій студенти повинні оцінити переваги та недоліки різних варіантів вирішення проблеми), «Рольові та ділові ігри» (гра, яка дозволяє здобути навички прийняття відповідальних рішень) (Циркаль, 2013).

ІТ навчання спрямовані на розвиток критичного мислення, яке має такі характеристики: самостійність (ніхто не може мислити за людину, висловлювати її думки, погляди, ідеї); постановка проблеми (початок вирішення проблеми – це збір інформації); прийняття рішення; чітка аргументація (так як одна і та сама проблема може мати кілька шляхів вирішення, вона має бути підкріплена власними переконливими аргументами); соціальність (доводити свою позицію людина може лише в спілкуванні, бо живе в суспільстві. Саме в результаті комунікації, диспуту, дискусії людина упевнюється в своїй позиції, поглиблює її або може дещо змінити).

«Веб-квест» як ІТ, яку ми використовуємо для формування ПОК у ПМ та ММ, орієнтована на студента, дозволяє отримувати знання завдяки активній участі у вирішенні реальних ситуацій та сприяє розвитку критичного мислення, що є невід'ємною частиною інтерактивного навчання. Критичне мислення можна визначити як мислення, яке відображає високий рівень інтелектуальних вмінь та навичок. Критичне мислення – це процес

співвіднесення зовнішньої інформації із знаннями, які вже є, розробка рішень про те, що можна прийняти, що необхідно доповнити, а що спростувати. Критичне мислення навчає активно діяти та допомагає зрозуміти, як поводитися відповідно отриманої інформації. Таким чином, критичне мислення навчає способам активних дій, в тому числі і соціально значущих (Заир-Бек, Муштавинская, 2011). Критичне мислення розвивається під час виконання завдання «веб-квесту», тому що здобувачі освіти навчаються формулюючи свою власну думку про інформацію, інтерпретуючи її, переслідуючи власні інтереси. Вирішуючи завдання «веб-квесту» майбутні вчителі АМ вдосконалюють свою дослідницьку та пошукову діяльність, вчаться висловлювати та аргументувати точку зору, критично мислити, розв'язувати професійно значущі проблеми, беручи участь у обговоренні та обмінюючись інформацією, складаючи особисті та офіційні листи; прогнозувати результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки таким чином удосконалюючи компетентність в професійному ММ та ПМ (Дьячкова, 2015).

Отже, застосування ІТ є важливим для формування ПОК у майбутніх вчителів АМ, яка забезпечує розвиток важливих складових емоційного інтелекту та ефективність їх професійного зростання. Саме навчальна діяльність з застосуванням інтерактивних методів дозволяє залучити студентів до взаємодії у розв'язанні професійно значущих ситуацій, створює умови не лише для підвищення мисленнєвої активності кожного, а й сприяє формуванню орієнтації студентів на досягнення колективного результату, який є неможливим без їх активної взаємодії як у когнітивному, так і в емоційному аспекті (Калюжна, Яновська, 2015).

Розглянемо вплив ІТ на розвиток майбутніх вчителів АМ в соціальному аспекті.

У соціальному аспекті велику роль відіграє комунікативна орієнтація ІТ навчання, бо саме вона формує комунікативні навички в процесі взаємодії, адже майбутні вчителі АМ можуть самостійно продукувати інформацію,

визначати та обговорювати проблеми, знаходити шляхи їх вирішення, спостерігати, планувати та корегувати свої висловлювання. За допомогою ІТ навчання майбутні вчителі АМ мають змогу творчо підходити до засвоєння матеріалу; не тільки формулювати та висловлювати власну думку, але й доводити власну позицію, аргументувати й дискутувати; навчитися слухати іншу людину, поважаючи альтернативну думку; моделювати різні соціальні ситуації, збагачуючи власний соціальний досвід через включення в різні життєві ситуації, уникати конфліктів та розв'язувати їх (Пометун, Пироженко, 2004).

На думку Є. Пассова, «соціалізація передбачає комунікацію, а комунікативність в свою чергу передбачає мовну спрямованість навчального процесу, яка полягає в практичному користування мовою» (Пассов, 1991). А саме практичне використання мови є кінцевою метою навчання ПМ та ММ.

Таким чином, ІТ навчання дозволяють інтенсифікувати процес розуміння, засвоєння та творчого використання знань при вирішенні практичних задач, де ефективність забезпечується за рахунок більш активного включення студента в процес не тільки отримання, а й безпосереднього використання знань. Якщо технології інтерактивного навчання використовуються регулярно, то у студентів формуються продуктивні підходи до оволодіння інформацією, зникає страх висловити неправильне припущення і встановлюються довірливі стосунки з викладачем.

1.3. Методичний потенціал «веб-квесту» як засобу формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні у майбутніх учителів англійської мови

На сучасному етапі розвитку освітнього простору Інтернет та веб-ресурси а також навчальні технології з їх використанням стали важливим інструментом для формування професійного ПМ та ММ майбутніх вчителів АМ: вони надають широкі можливості для пошуку інформації, яка потрібна

вчителю для професійного та особистісного розвитку, її критичного осмислення та коментування, є джерелом аутентичного мовного та мовленнєвого матеріалу.

Використання інноваційних інформаційних технологій дозволяє зрозуміти мовні явища, сформувати лінгвістичні вміння та ПОК у ММ та ПМ у майбутніх вчителів АМ, інтенсифікувати їх самостійну роботу, та значно підвищити та результативність навчання (Дьячкова, 2015).

Серед різноманіття ІТ навчання, які можна використовувати для формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ, необхідно виділити «веб-квест», який як альтернативний засіб навчання, розкриває безмежні можливості та допомагає ефективно організовувати навчальну діяльність в сфері вищої професійної освіти в умовах постійно зростаючої кількості інформації і інтернет ресурсів.

Проблема використання веб-технологій для формування ПОК у ММ та ПМ широко досліджується у сучасній методиці викладання іноземних мов як вітчизняними так і зарубіжними науковцями, а саме Л. К. Раїцька, Є. І. Богузіна, Г. А. Воробйова, П. В. Сисоєв, Н. Barret, J. Bloch, A. Davis, B. Doyle, E. Evans, A. Johnson, L. Milligan, G. Vossen, T. Koenraad, M. J. Luzon, N. Puthikanon, C. Richards та інші.

У сучасній методиці подані різні визначення ІТ «веб-квест».

Так, Я. О. Дьячкова характеризує «веб-квест» як «професійно-орієнтоване проектне завдання, яке базується на результатах аналітичного дослідження певної проблеми у професійній сфері, має чітке логіко-композиційне оформлення, виконується із використанням інформаційних ресурсів Інтернету та націлене на результат» (Дьячкова, 2015). Під час виконання завдань «веб-квесту» студенти знаходять інформацію, аналізують та синтезують її для отримання результату.

Quest в перекладі з англійської – це тривалий цілеспрямований пошук, який може бути зв'язаний з пригодами та грою.

П. В. Сисоєв зазначає, що «веб-квест» – це технологія, яка базується на конструктивному навчанні, де важливим є формування особистого уявлення про реальність, тому інтернет виступає як засіб навчання (Сисоєв, 2010).

О. Б. Бігіч дає таке визначення «веб-квесту» у методиці навчання АМ – проблемне завдання з мови, дослідницький проект, з елементами рольової гри, який допомагає розвивати інформаційно-аналітичні уміння та для виконання якого використовуються переважно інформаційні ресурси Інтернету (Бігіч, 2019).

«Веб-квест», на думку Т. Марча, – це побудована за типом опор навчальна структура, яка використовує посилання на суттєво важливі ресурси в Інтернеті та автентичні завдання для того, щоб мотивувати студентів до дослідження будь-якої проблеми з неоднозначним рішенням, розвиваючи тим самим їх вміння працювати як індивідуально, так і в групі (на заключному етапі) у веденні пошуку інформації та її перетворення в більш складне знання (розуміння) (March, 2014).

Освітній «веб-квест» об'єднує інтерактивну онлайн-гру та процес навчання, таким чином пропонує поле для творчості майбутнього вчителя АМ, підвищує мотивацію та ефективність навчального процесу. Пошуковий характер технології дозволяє активізувати дослідницьку діяльність самого викладача та студентів. При роботі з великими обсягами інформації в студентів формуються вміння і навички критичного мислення, здатність здійснювати вибір і нести за нього відповідальність, оцінювати ефективність інформаційного пошуку, визначати грамотно обсяг пропонованої інформації. Візуалізація результатів праці та оцінка виконаної роботи. Поетапні результати роботи, виведені на екран, роблять оцінку діяльності студентів наочною, рефлексію – усвідомленою. У процесі творчої роботи студенти отримують не «готові до вживання» знання, а самі залучені в пошукову діяльність. Природно, що будь-який веб-квест не повинен бути ізольований від навчального процесу в цілому, він потребує безпосереднього зв'язку з попередньою і наступною пізнавальною діяльністю студентів (March, 2014).

В ході організації роботи студентів над веб-квестами реалізуються наступні цілі: 1) освітня – залучення кожного студента в активний пізнавальний процес. Організація індивідуальної та групової діяльності студентів, виявлення умінь і здібностей працювати самостійно по темі; 2) розвиваюча – розвиток інтересу до предмета, творчих здібностей уяви студентів; формування навичок дослідницької діяльності, публічних виступів, умінь самостійної роботи з літературою і інтернет-ресурсами; розширення кругозору, ерудиції; 3) виховна – виховання толерантності, особистої відповідальності за виконання обраної роботи (March, 2014).

Таким чином, освітній «веб-квест» – інтегрована технологія, яка об'єднує ідеї проектного методу, проблемного та ігрового навчання, взаємодії в команді; поєднує цілеспрямований пошук при виконанні головного проблемного і серії допоміжних завдань з пригодами і (або) грою за певним сюжетом.

В. В. Черниш виділяє «веб-квест» як професійно орієнтоване проектне завдання, яке базується на результатах аналітичного дослідження певної проблеми у професійній сфері, має чітку логіку композиційне оформлення, виконується із використанням відібраних інформаційних ресурсів Інтернету та націлене на результат, що отримується в процесі ділової гри (Черниш, 2015).

Виходячи з вищезазначених понять вважаємо за необхідне дати власне робоче визначення ІТ «веб-квест» у формуванні ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ в аспекті предмету дослідження.

«Веб-квест» – це ІТ навчання іноземних мов, що складається з комунікативного або особистісно орієнтованого проблемного завдання з мови націленого на тривалий цілеспрямований пошук конструктивного рішення з опорою на критичне мислення, яка виконується в складі малої групи при активній взаємодії учасників та з використанням інформаційних ресурсів глобальної мережі Інтернет та має логічне оформлення.

Берні Додж класифікує «веб-квести» за такими принципами: 1) по тривалості виконання (короткострокові та довгострокові); 2) по предметному

матеріалу (монопроекти та міжпроекти); 3) по типу завдань (компіляційні, загадки, журналістські, конструкторські, творчі, рішення спільних проблем, переконувальні, самопізнання, аналітичні, оціночні, наукові).

Короткостроковий «веб-квест» переслідує елементарні освітні цілі – розширення та поглиблення знань. У довоготривалих «веб-квестах» студенти розширюють та трансформують свої знання, які вони отримують з інформаційних ресурсів.

По типу завдань, домінуючими в освітньому процесі є творчі, інформаційні, аналітичні, дослідницькі та наукові проекти, бо саме вони направлені на розвиток у студентів навичок аналітичного та творчого мислення: пошуку, аналізу, узагальнення, синтезу нової інформації, збереження та передачі.

П. Кордер та Т. Марч дають наступну класифікацію «веб-квесту»: 1) «веб-квести» на отримання та аналіз інформації з певного питання; 2) «веб-квести» на вирішення заданої проблеми, передумовою якого є володіння необхідною інформацією для вирішення проблемного завдання; 3) «веб-квести» на комунікативний обмін зі студентами з країни, мова якої вивчається, що сприяє формуванню як комунікативної, так і фахової компетентності; 4) «веб-квести» з використанням рольової гри, де студенти виконують задані ролі для досягнення спільної мети та спільного вирішення проблемного завдання (Corder, 1967; March, 2014).

Запропонуємо власну типологію «веб-квестів» для формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ: «веб-квести» на отримання та аналіз інформації; «веб-квести» на вирішення комунікативного проблемного завдання; «веб-квести» з використанням рольової гри.

«Веб-квест» складається з наступних компонентів: 1) введення, де вказані ролі учасників або сценарій квесту, план роботи, огляд всього квесту; 2) завдання, де чітко прописана проблема, яку потрібно вирішити; 3) ресурси – список інформаційних ресурсів для виконання завдання; 4) процес роботи – роз'яснення процедури роботи; 5) оцінювання – критерії та параметри

оцінювання; б) заключення – підведення підсумків отриманого досвіду (Бігич, 2019).

Використання ІТ «веб-квест» для формування компетентності в професійному ПМ та ММ майбутніх учителів АМ є ефективною лише за умови його професійно педагогічної спрямованості, моделювання професійної діяльності, забезпечення професійно комунікацією, автентичності, яку і забезпечують Інтернет-ресурси (Черниш, 2015). Акцент треба зробити не на самому автентичному матеріалі, запропонованому та знайденому студентами самостійно у ході «веб-квеста», а на використанні такого матеріалу як засобу формування професійного ПМ та ММ, залучаючи майбутніх учителів АМ до виконання завдань професійної діяльності, які вимагають від них формування та удосконалення вмінь ПМ та ММ (Багузина, 2011).

ІТ «веб-квест» є ефективною технологією формування компетентності в професійному ПМ та ММ майбутніх вчителів АМ. Розглянемо її методичний потенціал в трьох аспектах: 1) методико-дидактичному; 2) психологічному та 3) педагогічному.

Методико-дидактичний потенціал ІТ «веб-квест» полягає в тому, що вона є ефективним засобом розвитку мовної та мовленнєвої компетенції, соціокультурної компетенції, сприяє активному рішенням задач навчання, ефективній комунікації в професійній сфері, розширює можливість застосування лінгвістичних знань та вмінь, розвиває інформаційно-аналітичні уміння та критичне мислення, готує майбутніх вчителів АМ до навчання протягом життя (Сысоев, 2010).

При роботі над веб-квестом розвивається ряд компетентностей: використання інформаційних технологій для вирішення професійних завдань (в т. ч. для пошуку необхідної інформації, оформлення результатів роботи у вигляді комп'ютерних презентацій, веб-сайтів, флеш-роликів, баз даних).

Особливістю «веб-квесту» є те, що частина інформації для опрацювання знаходиться на різних веб-сайтах, але завдяки посиланням студенти працюють

самостійно або в групах в єдиному інформаційному просторі для вирішення проблемного завдання (Дьячкова, 2015).

Учасник квесту вчиться використовувати інформаційний простір мережі Інтернет для розширення сфери своєї творчої діяльності; розміщення веб-квестів у реальному мережі дозволяє значно підвищити мотивацію студентів для досягнення найкращих навчальних результатів (Дударева, 2015).

Навчання АМ з використанням ІТ «веб-квест» має ряд переваг: веб-квести дають вчителю ясний зразок того, як проводити проектну роботу; модель роботи з веб-квестами використовує велика кількість вчителів в різних країнах, тому в мережі можна знайти багато цікавих розробок; в Інтернеті є шаблони, які можуть бути вельми корисні вчителям, які бажають створювати свої власні веб-квести, різні завдання, які підходять до запропонованої технології, маса методичних порад для вчителів про те, як і де знайти корисні сайти при створенні веб-квесту, а також список пошукових систем та інструкції щодо їх використання; учитель надає список сайтів, який студенти використовують при виконанні завдання; в результаті на пошук необхідної інформації вони витрачають менше часу, ніж на виконання завдання; і нарешті, можливо, одна з найголовніших причин, чому слід використовувати технологію веб-квестів при навчанні, – це те, що більшість студентів будуть із задоволенням працювати за цією технологією для підвищення свого професійного рівня (Дударева, 2015).

Необхідно зазначити, що технологія «веб-квест» підвищує комунікативну взаємодію і дозволяє майбутнім вчителям АМ бути активними учасниками процесу в досягненні комунікативної мети, адже вона пропонує чудові можливості для формування комунікації в професійному ПМ та ММ на базі Інтернету, оскільки забезпечує вплив аутентичного матеріалу, значимого контенту та можливостями для реального англійського ПМ та ММ (Бігич, 2019). Виконуючи завдання «веб-квесту» майбутні вчителі АМ, вирішують проблемну професійно-орієнтовану ситуацію, яка змушує їх шукати шляхи її виконання та бути максимально активними в процесі комунікативної

діяльності, таким чином обумовлюючи природність спілкування та оволодіння такими вміннями: стисло висловлюватися про факти та події, передавати зміст та основну думку прочитаного, робити доповіді по прочитаному або почутому текту, висловлювати і аргументувати своє відношення до прочитаного або почутого як в усній так і в письмовій формі (Дьячкова, 2015).

Також, «веб-квести» можна використовувати як ефективну форму контролю знань, вмінь та навичок студентів, бо він є сучасною формою індивідуального, групового та парного контролю як на проміжному так і на підсумковому етапі. Такий «веб-квест» може бути засобом перевірки не тільки знань, але й навичок інформаційної діяльності, вміння адекватно презентувати інформацію (Бігич, 2019).

Психологічний потенціал ІТ «веб-квест» полягає в тому, що під час виконання завдань «веб-квесту» відбувається самонавчання і самоорганізація; робота в команді (планування, розподіл функцій, взаємодопомога, взаємоконтроль); вміння знаходити кілька способів рішень проблемної ситуації, визначати найбільш раціональний варіант, обґрунтовувати свій вибір; навик публічних виступів (обов'язково проведення аналізу роботи з питаннями, дискусією) (Дударева, 2015).

При виконанні «веб-квесту» студенти не отримують готових відповідей або рішень, вони самостійно вирішують поставлену задачу. По закінченню квесту студенти представляють індивідуальні або групові веб-сторінки з даного питання або інші творчі роботи (Дьячкова, 2015).

«Веб-квест», використовуючи інформаційні ресурси Інтернет і інтегруючи їх у навчальний процес, допомагає ефективно вирішувати цілий ряд практичних задач: учасник квесту вчиться виходити за рамки змісту і форм подання навчального матеріалу викладачем; створює можливість для розвитку навичок спілкування онлайн, тим самим реалізуючи основну функцію - комунікативну; підтримує навчання на рівні мислення, аналізу, синтезу та

оцінки; учасник квесту отримує додаткову можливість професійної експертизи своїх творчих здібностей і вмінь (Дударева, 2015).

«Веб-квест» сприяє розвитку комунікативних здібностей, встановлення емоційних контактів між студентами, а також забезпечення релаксації учасників освітнього процесу, усунення нервового навантаження, перемикання уваги, зміна форм діяльності, тощо.

Технологія «веб-квест» дозволяє в повній мірі реалізувати наочність, мультимедійність та інтерактивність навчання. Наочність включає в себе різні види демонстрацій, презентацій, відео, показ графічного матеріалу в будь-якій кількості. Мультимедійність додає до традиційних методів навчання використання звукових, відео-, анімаційних ефектів. Інтерактивність об'єднує все вищезазначене і дозволяє впливати на віртуальні об'єкти інформаційного середовища, допомагає впроваджувати елементи особистісно орієнтованого навчання, надає можливість учням повніше розкривати свій творчий потенціал (Бігич, 2019).

Мультимедійний характер «веб-квесту» може істотно поліпшити психоемоційний настрій в навчанні, а його модальність, тобто використання якомога більшої кількості сенсорних каналів сприйняття інформації підвищує мотивацію студентів. Засобами квесту можна за найкоротший час продемонструвати і динамічні процеси, і статичні образи (Бігич, 2019).

Структурованість подачі навчального матеріалу, що реалізується за допомогою гіперпосилань сприяє організації чітких логічних зв'язків та розвитку цілісного розуміння досліджуваного питання, надає учням можливість самостійно вибудовувати індивідуальну траєкторію навчання.

Пошуковий характер технології дозволяє активізувати дослідницьку діяльність самого педагога і студентів. При роботі з великими обсягами інформації у студентів формуються вміння і навички критичного мислення, здатність здійснювати вибір і нести за нього відповідальність, оцінювати ефективність інформаційного пошуку, визначати обсяг запропонованої інформації (Дьячкова, 2015).

Поетапні результати роботи, виведені на екран, тобто візуалізація результатів праці та оцінка виконаної роботи, роблять оцінку діяльності учнів наочною, рефлексію – усвідомленою.

Педагогічний потенціал ІТ «веб-квест» полягає в тому, що ця технологія сприяє розвитку ПМ та ММ як мети навчання професійного ПМ та ММ (Дьячкова, 2015). Вона передбачає умотивоване, ситуативно зумовлене говоріння та письмо студента в межах заданої комунікативної ситуації у ролі учасника фахового спілкування. Участь майбутніх вчителів АМ у «веб-квестах» надає їм змогу спробувати себе в ролі викладача, учня, студента англomовної країни, директора школи, засвоїти норми психологічного впливу, експресивні можливості, поєднати знання АМ з навичками спілкування, таким чином вдосконалюючи фахову комунікативну компетентність (Дьячкова, 2015). При цьому ІТ «веб-квест» забезпечує умови рівності співрозмовників, взаємодії і взаємопідтримки у процесі роботи у малих групах.

«Веб-квест» сприяє вихованню толерантності, особистісної відповідальності за виконання обраної роботи. Обговорення результатів роботи над «веб-квестами», які можуть проводитися у вигляді конференції, де студенти мають можливість показати свою працю, усвідомивши значимість виконаної роботи. На цьому етапі закладаються такі риси особистості як, відповідальність за виконану роботу, самокритичність, взаємопідтримка і вміння виступати перед аудиторією (Бігич, 2019).

«Веб-квест» має на меті спонукати студентів до самодисципліни та відповідальності, виховати у них загальнолюдські цінності, прагнення до самоосвіти та саморозвитку. «Веб-квест» сприяє формуванню у студентів таких важливих навичок, як спілкування у соціумі, повага до колег (однокурсників, одногрупників тощо), вироблення самостійного погляду на події та явища, осмислення власних можливостей та усвідомлення власної ролі під час роботи у команді (Бігич, 2019).

Таким чином, методичний потенціал «веб-квесту» при навчанні майбутніх учителів АМ важко переоцінити, адже він дозволяє розвивати

навички інформаційної діяльності, формувати позитивне емоційне ставлення до процесу пізнання, підвищити мотивацію та якість засвоєння знань, розвивати критичне мислення, навички роботи в групах та творчий потенціал.

Дана технологія дозволяє досягти важливих освітніх результатів:

- особистісних – формування мотивації до вивчення нового і самовдосконалення, розуміння можливостей самореалізації, розкриття творчого потенціалу;
- метапредметних – розвиток комунікативної компетенції, навичок роботи з інформацією (пошук, виділення, узагальнення інформації, створення проекту), самоорганізації, здатності виконувати різні соціальні ролі;
- предметних – отримання нового знання і застосування його в навчально-предметних ситуаціях, формування наукового та критичного типу мислення (Дударева, 2015).

Отже, «веб-квест» є ефективним засобом формування компетентності в професійному ПМ та ММ, бо дозволяє майбутнім вчителям АМ творчо та свідомо використовувати автентичні матеріали Інтернет-ресурсів з професійною метою, що підвищує інтерес до вивчення АМ завдяки професійній значущості, особистісної орієнтованості освіти та спрямованості на розвиток творчих здібностей студентів. Сформовані в процесі виконання «веб-квестів» компетентності стануть основою підготовки кваліфікованого учителя, здатного організувати свою діяльність в професійній сфері.

Висновки до розділу 1

У першому розділі було розглянуто теоретичні засади формування професійно-орієнтованої компетентності в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ.

А саме, були розглянуті мета, зміст та контроль формування професійно-орієнтованої компетентності в ПМ та ММ майбутніх учителів АМ. Було виявлено, що формування професійної компетентності в ПМ та ММ має відбуватися інтегровано разом з формуванням мовленнєвої, мовної (фонетичної, граматичної, лексичної), лінгво-соціокультурної та навчально-стратегічної компетентностей.

В ході нашого дослідження було розглянуто методико-педагогічні та психологічні засади інтерактивного навчання, різні підходи до визначення поняття інтерактивного навчання ПМ та запропоновано власне робоче визначення даного поняття. Разом з тим, було проаналізовано сутність інтерактивного навчання та ІТ, переваги ІТ у процесі формуванні професійної компетентності у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ. Також було розглянуто біологічний та соціальний аспекти інтерактивного навчання майбутніх учителів АМ при формування професійно-орієнтованої компетентності в ПМ та ММ.

В ході дослідження також було розглянуто методичний потенціал «веб-квесту» як засобу формування професійно-орієнтованої компетентності у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ.

Було виявлено, що використання ІТ «веб-квест» на цьому етапі було доцільним, адже він дозволяє розвивати навички інформаційної діяльності, розвивати критичне мислення, навички роботи в групах та творчій потенціал майбутніх учителів АМ.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПИСЕМНОМУ ТА МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ВЕБ-КВЕСТ» У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

2.1 Принципи формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови

У цьому пункті буде розглянуто основні дидактичні та методичні принципи навчання іноземної мови та інтерактивні принципи навчання; доведено, що ІТ «веб-квест» відповідає цим принципам та є за своєю суттю інтерактивною; запропоновано принципи формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ.

Принципи навчання – це система встановлених педагогічних методів, засобів та вимог до організації та реалізації процесу навчання, якими керується кожен педагог та які взаємопов'язані між собою, і використання яких в комплексі гарантує ефективність процесу навчання. Сутність принципів навчання полягає в тому, що вони висувають певні вимоги до навчального процесу, виконання яких забезпечує його ефективність (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

У методичній літературі розрізняють дидактичні та методичні принципи навчання іноземних мов.

До базових дидактичних принципів навчання іноземних мов відносять:

- 1) принцип свідомості;
- 2) принцип активності;
- 3) принцип наочності;
- 4) принцип доступності і посильності;
- 5) принцип міцності;
- 6) принцип

систематичності і послідовності; 7) принцип науковості; 8) принцип виховного навчання; 9) принцип врахування індивідуальних особливостей студентів; 10) принцип міжпредметної координації; 11) принцип міжкультурної взаємодії (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Дослідники Київської методичної школи під керівництвом С. Ю. Ніколаєвої виділяє наступні методичні принципи навчання іноземних мов: 1) принцип комунікативності; 2) принцип комунікативно спрямованого формування мовленнєвих навичок; 3) принцип інтегрованого навчання видів мовленнєвої діяльності та аспектів мови; 4) принцип взаємопов'язаного навчання мови і культури; 5) принцип урахування рідної мови і культури; 6) принцип домінуючої ролі вправ; 7) принцип автентичності навчальних матеріалів; 8) принцип розвитку автономності студентів; 9) принцип професійної спрямованості іншомовного навчального спілкування (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Методичні та дидактичні принципи ПОК відображають зв'язок між теорією і практикою в початковому процесі, а також відповідність між цілями навчального процесу та його змістом (Черниш, 2015).

До методичних принципів ПОК належать: 1) принцип професійно-педагогічної спрямованості; 2) принцип моделювання професійної діяльності або функціональності; 3) принцип конгруентності; 4) принцип забезпечення професійною комунікацією; 5) принцип автентичності; 6) принцип ситуативно-тематичного викладу й організації навчального матеріалу; 7) принцип інтеграції та диференціації; 8) принцип рефлексивності (Черниш, 2015).

Слідом за В.В. Черниш до методичних принципів ПОК у майбутніх учителів іноземної мови відносимо: 1) принцип єдності виховання, освіти та розвитку студентів в професійно-орієнтованому навчанні; 2) принцип науковості; 3) принцип взаємопов'язаності навчальної та професійної діяльності; 4) принцип формування цілеспрямованості студентів на вдосконалення професійних вмінь через мотиваційне забезпечення

навчального процесу; 5) принцип оптимізації та інтенсифікації процесу професійно-орієнтованого навчання; 6) принцип міцності та дієвості результатів професійно-орієнтованого навчання; 7) принцип розширення та поглиблення культурологічного змісту підготовки майбутніх учителів (Черниш, 2015).

До дидактичних принципів ПОК відносяться: 1) принцип відповідності змісту загальним цілям сучасної освіти; 2) принцип єдності змістовного та процесуального навчання; 3) принцип системності та послідовності матеріалу; 4) принцип посиленості і доступності; 5) принцип відповідності комунікативним потребам студентів, їх інтелектуальному рівню та інтересам; 6) принцип професіоналізації навчального матеріалу; 6) принцип релевантності матеріалу сучасним вимогам суспільства і професійним потребам; 7) принцип культуровідповідності матеріалу нормам країн виучуваної іноземної мови; 8) принцип адекватності навчального матеріалу сферам та ситуаціям спілкування (Черниш, 2015).

Необхідно зазначити, що всі вищеперераховані принципи тісно взаємопов'язані, сприяють реалізації основних цілей навчання, розвитку та виховання особистості, а також підвищенню ефективності навчання іноземних мов.

Ці принципи також лежать в основі інтерактивного навчання, які, в свою чергу, реалізуються у вивченні АМ. Слідом за такими методистами як О. І. Пометун, О. В. Ломакіна, Л. В. Пироженко, Д. Олшер виділимо основні принципи інтерактивного навчання, а саме: 1) принцип активності (полягає у залученні всіх учасників до активного спілкування, обговорення та вирішення задач); 2) принцип зворотнього зв'язку (полягає у заохоченні обговорення висловлюваних аргументів або заперечень); 3) принцип експерименту (полягає у заохоченні студентів до пошуку нових шляхів вирішення поставлених задач); 4) принцип довіри (полягає у відсутності тиску з боку вчителя, а під час навчання відбувається взаємодія та взаємонавчання); 5) принцип рівності поглядів (полягає у тому, щоб не нав'язувати власну

позицію, а просто висловлювати свою позицію на рівні з іншими учасниками навчального процесу); 6) принцип взаємодії (полягає у високому рівні взаємно спрямованої активності суб'єктів взаємодії, емоційному, духовному єднанні учасників; взаємному спілкуванні англійською мовою з метою прийняття та продукування автентичної інформації, однаково цікавої для всіх учасників, в ситуації, важливої для всіх); 7) принцип проблемності (полягає в тому, що знання не подаються в завершеному вигляді, призначеному лише для запам'ятовування, а даються в динаміці переходу від незнання до знання, за активної участі самих студентів в отриманні частини цих знань в результаті самостійної роботи над вирішенням спеціально підібраних проблемних завдань); 8) принцип рефлексивного навчання (полягає в свідомому і критичному осмисленні дії, її мотивів, якості і результатів, як з боку викладача, так і студентів; усвідомленні і розумінні учасниками педагогічного процесу своїх думок, образів, переживань і дій) (Пошетун, 2007; Ломакіна, 2013; Olsher, 1995)

Розглядаючи ІТ «веб-квест» та методичний потенціал її використання у процесі навчання АМ, доведемо у наведеній таблиці, що ІТ «веб-квест» відповідає дидактичним, методичним та інтерактивним принципам навчання іноземних мов, що доводить її ефективність у формуванні ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ. Таблиця відповідності ІТ «веб-квест» даним принципам наведено у додатку А.

Отже, технологію «веб-квест» необхідно розглядати як інтерактивну, адже вона забезпечує самостійність студентів, розвиває комунікативну компетентність, дозволяє реалізувати індивідуальний підхід, дає стимул студентам для отримання і застосування нових мовленнєвих знань, вмінь та навичок і лінгвосоціокультурної інформації, дозволяє використовувати велику кількість актуальної автентичної інформації, розвиває такі види мислення, як критичне і проблемне.

Беручи до уваги все вищезазначене, вважаємо можливим запропонувати такі робочі **принципи формування ПОК в ПМ та ММ з використання ІТ**

«веб-квест» у майбутніх учителів АМ: 1) принцип автономності та свідомості студентів; 2) принцип активної взаємодії студентів у складі малої групи; 3) принцип проблемності, систематичності та послідовності навчання з використанням автентичних матеріалів; 4) принцип застосування критичного мислення з урахуванням індивідуальних особливостей студентів; 5) принцип використання глобальної мережі Інтернет як основного засобу навчання з використанням ІТ «веб-квест»; 6) принцип комунікативно спрямованого формування ПОК у ММ та ПМ; 7) принцип міжкультурної взаємодії з урахуванням рідної мови і культури; 8) принцип рефлексивного навчання.

Охарактеризуємо названі принципи та наведемо приклади вправ на кожен з них.

Принцип автономності та свідомості студентів пов'язаний з формуванням готовності і звички самостійно працювати над мовою і з мовою, усвідомлено оцінювати свій мовленнєвий досвід, в разі необхідності його коригувати, приймати власні незалежні рішення і брати на себе відповідальність за них; передбачає свідомий підхід до навчання та розуміння його цілей, тобто студент свідомо приймає участь в процесі, взаємодіє з викладачем, має внутрішню мотивацію та позитивне налаштування, студент цілеспрямовано сприймає інформацію осмислюючи її, що є дуже важливим при формуванні професійної компетентності у ПМ та ММ (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013). Прикладом такого принципу є вправа 1 подана у додатку Б.

Принцип активної взаємодії студентів у складі малої групи полягає в активному залученні студентів до вирішення проблемних комунікативних задач та їхню максимальну зацікавленість в оволодінні АМ під час активної взаємодії у малих групах, основою якого є сильна мотивація, зацікавленість, вміння самостійно оцінювати та контролювати процес, а також у емоційному та духовному єднанні учасників при взаємному спілкуванні АМ. Цей принцип базується на високому рівні взаємно спрямованої активності студентів для прийняття та продукування автентичної інформації, однаково цікавої для всіх

учасників, в ситуації, важливої для всіх (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013). Прикладом цього принципу є вправа 2 подана у додатку Б.

Принцип проблемності, систематичності і послідовності навчання з використанням автентичних матеріалів полягає в тому, що знання даються в динаміці переходу від незнання до знання, за активної участі самих студентів в отриманні частини цих знань в результаті самостійної роботи над вирішенням спеціально підібраних проблемних завдань, щоб сформувати у свідомості студентів систему знань. Інформація повинна подаватися порціонно, послідовно та взаємопов'язано. Спочатку формується скелет базових знань, який потім послідовно зростає за рахунок більш специфічних знань. Вивчення нового матеріалу відбувається тільки після того як засвоєний попередній, кожне навчання є основою для наступного, систематичне повторення вивченого, його поглиблення, практичне опрацювання. Цей принцип передбачає, що автентичні матеріали є значущим і важливим джерелом при навчанні іноземної мови, де автентичність розглядається як характеристика природного мовного середовища, що набуває особливої актуальності в умовах активного використання та вільного доступу до глобальної мережі Інтернет. Автентичні матеріали мають високу комунікативну і лінгвосоціокультурну цінність і тому мотивують студентів і є великим стимулом для навчання (Черниш, 2012). Прикладом такого принципу є вправи 3 та 4, які представлені у додатку Б.

Принцип застосування критичного мислення з урахуванням індивідуальних особливостей студентів передбачає високий рівень інтелектуальних вмінь та навичок студентів у співвіднесенні зовнішньої інформації і знаннями, які вони вже мають, у розробці власних рішень при активній взаємодії всіх учасників процесу та з урахуванням врахування їх психофізичних, фізіологічних властивостей, особливостей навченості: запас знань, сприйнятливості і осмислення нового матеріалу; вміння самостійно застосовувати засвоєні знання при вирішенні різноманітних завдань; вміння узагальнювати, виділяти суттєві ознаки нового матеріалу. Ключовими

моментами цього принципу є критичний аналіз проблемного завдання, встановлення асоціацій (Черниш, 2011). Прикладом цього принципу є вправа 5, яка представлена у додатку Б.

Принцип використання глобальної мережі Інтернет як основного засобу навчання з використанням ІТ «веб-квест» полягає у заохоченні студентів до пошуку нових шляхів вирішення поставлених проблемних задач, використовуючи навички критичного мислення та ресурси Інтернет (Дьячкова, 2015). Прикладом такого принципу є вправа 6 подана у додатку Б.

Принцип комунікативно спрямованого формування ПОК у ММ та ПМ, який вважаємо провідним принципом, організовується в природних для спілкування ситуаціях або максимально до них наближених, що передбачає вирішення на заняттях реальних завдань спілкування з метою включення студентів в комунікацію АМ, що забезпечує розвиток здатності і готовності до адекватної взаємодії з представниками інших культур. Цей принцип реалізується в доборі матеріалу для занять – тем і ситуацій спілкування, текстів для читання, завдань, орієнтованих на спеціальність, в координації різних дисциплін з позиції майбутньої професійної діяльності студентів (Черниш, 2015). Прикладом даного принципу є вправа 7 подана у додатку Б.

Принцип міжкультурної взаємодії з урахуванням рідної мови і культури передбачає врахування національно культурних особливостей студентів в умовах міжкультурної взаємодії з носіями мови, врахування труднощів, викликаних розбіжностями в системі вивчаємої і рідної мов студентів. Рідна мова має використовуватися на уроках іноземної мови як надійний засіб розуміння відповідних структур і значень нерідної мови. Цей принцип сприяє формуванню ПОК у ПМ та ММ, рівень сформованості яких дозволяє оволодіти АМ на міжкультурному рівні (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013). Прикладом такого принципу є вправа 8, яка представлена у додатку Б.

Принцип рефлексивного навчання полягає в свідомому і критичному осмисленні дії, її мотивів, якості і результатів, як з боку викладача, так і студентів; усвідомленні і розумінні учасниками педагогічного процесу своїх

думок, образів, переживань і дій, а також у заохоченні обговорення висловлюваних позицій та точок зору (Дьячкова, 2015). Прикладом даного принципу є вправа 9 та 10 у додатку Б.

2.2. Типологія труднощів формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови

У даному пункті буде розглянуто та проаналізовано вже визначені труднощі інтерактивного навчання АМ та труднощі навчання професійного ПМ та ММ. На базі цього буде запропоновано робочу типологію труднощів формування ПОК в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ.

Розглянемо труднощі інтерактивного навчання АМ, виділені такими науковцями, як О. В. Ломакіна, Є. І. Пассов, Г. І. Подосиннікова, І. В. Рахманов, Т. К. Саттаров, С. Ю. Ніколаєва.

О. В. Ломакіна, зазначає, що при використанні ІТ в навчальному процесі викладачі та студенти стикаються з труднощами, які пов'язані з: 1) матеріально-технічним забезпеченням; 2) методикою викладання; 3) мотивацією студентів (Ломакіна, 2013). В групу труднощів, пов'язаних із матеріально-технічним забезпеченням, увійшли такі проблеми, як відсутність каталогу рекомендованих методів навчання, нестача в достатній кількості спеціальної літератури з даної теми, недостатнє оснащення аудиторій, інтерактивні форми проведення занять передбачені не у всіх навчальних планах, відсутність вільного доступу до мережі Інтернет. Труднощі другої групи, пов'язані з методикою викладання, об'єднують такі проблеми: невизначеність відгуку аудиторії, труднощі з фокусуванням уваги студентів, відсутність у викладачів достатнього досвіду для проведення подібного роду занять, неготовність викладачів до швидкого оволодіння інформаційними та

інноваційними технологіями в навчальному процесі, необхідність ґрунтовної підготовки до інтерактивних занять, сумніви щодо результативності ІТ. Третя група труднощів, що відносяться до «мотивації студентів», включає наступні: низький рівень зацікавленості студентів в отриманні знань, низька мотивація студентів в процесі навчання, байдужість студентів до навчального процесу, студенти не завжди охоче йдуть на нові способи організації навчального процесу, прагнучі залишатися в звичній для них пасивній позиції (Ломакіна, 2013).

За Г. І. Подосинніковою, інтерактивне навчання іноземних мов потребує від викладача значної витрати часу та зусиль, зміни ставлення до своєї ролі в групі як до абсолютного керівника процесу навчання. Це викликає певні суб'єктивні психологічні та об'єктивні організаційно-методичні труднощі: 1) страх утратити керівну роль у навчальному процесі, небажання мати клопіт зі змінами у навчальних курсах; 2) хвилювання втратити контроль за навчанням учнів, а також побоювання того, що працюючи в групах, не всі учні активні; 3) неможливість підтримувати на занятті абсолютну дисципліну і тишу; 4) необхідність витратити значний час на вивчення певної інформації; 5) необхідність іншого підходу в оцінюванні знань учнів; 6) відсутність в учителя досвіду такого способу організації навчання; 7) брак науково-методичних матеріалів з проблеми, а також практичних розробок уроків із використанням ІТ навчання (Подосиннікова, 2012).

Далі, розглянемо труднощі формування ПОК в ПМ у майбутніх учителів АМ.

Є. Н. Соловова виділяє наступні труднощі формування компетентності у ПМ: 1) написання письмового повідомлення згідно комунікативній задачі; 2) труднощі у використанні засобів логічного зв'язку; 3) недостатність розкриття змісту та логічності висловлювання; 4) невірний вибір стилістичних засобів; 5) неадекватність та нерізноманітність використання лексичних засобів та граматичних структур згідно комунікативної ситуації; 6) невідповідність

оформлення тексту нормам, прийнятим в іншомовних країнах (Соловова, 2008).

Т. К. Саттаров виділяє наступні труднощі формування компетентності у ПМ: розбіжність в звуках та буквах англійської та рідної мов; труднощі пов'язані з каліграфією та пунктуацією; орфографічні труднощі; лексико-граматичні труднощі в побудові речень та письмових висловлювань; екстралінгвістичні труднощі, пов'язані з неготовністю майбутніх вчителів АМ до письмової роботи; відсутність у студентів необхідної мотивації; соціокультурні труднощі, пов'язані з використанням мови в конкретних ситуаціях, тобто в написанні, дат, адреси, резюме, різних видів листів; методичні труднощі, пов'язані з недостатньою методичною підготовкою викладачів (Саттаров, 2000).

Слідом за С. Ю. Ніколаєвою виділяємо наступні групи труднощів ПМ: 1) психологічні; 2) психолінгвістичні; 3) комунікативні; 4) лінгвістичні (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Розглянемо кожен групу труднощів більш детально.

До психологічних труднощів ПМ належать: рівень розвитку свідомих процесів мислення, уваги, пам'яті у студентів; мотиваційне та емоційне ставлення студентів до власного письмового висловлювання; висока процесуальна мотивація (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013; Зимняя, 2004).

До психолінгвістичних труднощів ПМ належать: складання плану висловлювання у внутрішньому або зовнішньому мовленні; виявлення логіки висловлювання; відібрання з довготривалої пам'яті необхідних мовних засобів, здійснюючи при цьому заміни, комбінування, трансформації, структуруючи цілісне висловлювання в зовнішньому мовленні. (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

До комунікативних труднощів ПМ належать: внутрішня мотиваційна готовність скласти різножанрові писемні висловлювання; уміння цілісно, логічно та зв'язно скласти письмові повідомлення відповідно до комунікативної ситуації та адресності; здібність угадувати наперед реакцію

адресата; здібність усвідомлювати та постійно корегувати власне письмове висловлювання для досягнення комунікативної мети; здібність спонукати партнера по спілкуванню до мовленнєвих або немовленнєвих дій (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013; Зимняя, 2004).

До лінгвістичних труднощів ПМ належать: добре володіння усним мовленням; ретельний добір синтаксичних засобів; суворе граматичне оформлення; високий рівень розвитку мовленнєвих навичок (лексичних, граматичних) та навичок розуміння і вживання засобів мовного зв'язку у тексті (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Труднощі навчання англomовного ММ також пов'язані з психологічними та психолінгвістичними, комунікативними та лінгвістичними особливостями ММ. Розглянемо кожену групу труднощів докладно.

До психологічних труднощів ММ належать: добре розвинуті психічні процеси такі як увага, оперативна і дострокова пам'ять, логічне, аналітичне, образне мислення, уява, фантазія; високий рівень розвитку мовленнєвих механізмів говоріння; добре розвинені мотиви, потреби, інтереси, почуття та емоції; досвід у світогляді; активність; готовність долати труднощі; комунікабельність; прагнення до самовираження через ММ; наявність складної розумової діяльності з опорою на мовний слух, пам'ять, прогнозування і увагу (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013; Зимняя, 2004).

До психолінгвістичних труднощів ММ належать: складання плану висловлювання у мовленні; виявлення логіки висловлювання; відібрання з довготривалої пам'яті необхідних мовних засобів, здійснюючи при цьому заміни, комбінування, трансформації, структуруючи цілісне висловлювання в мовленні; наявність композиційної складності; наявність завершеності думки, більш суворого дотримання граматичних правил, суворої логіки і послідовності при викладі того, що хоче сказати той, хто говорить (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013); труднощі пов'язані з повідомленням інформації про предмети чи події навколишнього світу, опис явищ, подій; невміння спонукати до дії чи переконувати інших в своїх поглядах, думках; недостатне

використання мовленнєвого спілкування для опису станів, емоцій; недостатня артистичність, експресивність, емоційність та володіння ораторським мистецтвом (Ніколаєва, 1999).

До комунікативних труднощів ММ належать: внутрішня мотиваційна готовність говорити; здатність організувати й структурувати власне монологічне висловлювання; здатність орієнтуватися в комунікативній ситуації; здатність забезпечувати зв'язність та логічність мовлення; здатність знаходити у довгостроковій пам'яті відповідні мовні засоби та об'єднувати їх в цілісний текст, опираючись на оперативну пам'ять; здатність корегувати форму та зміст мовлення під час процесу говоріння; здатність оформлювати мовлення згідно до вимог мовнокультурної спільноти; здатність дотримуватися правил і норм комунікації; здатність користуватися паралінгвістичними засобами; здатність висловлювати власні думки, емоції та погляди за допомогою ММ засобами іноземної мови; здатність адекватно оцінювати та контролювати власне мовлення; здатність спонукати партнера по спілкуванню до мовленнєвих або немовленнєвих дій (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013; Зимняя, 2004); співвіднесеність висловлювання з будь-якою досить загальною темою та комунікативно-сміслова організація; ситуативність та наочно-ситуативність висловлювання; безперервність мовлення, тобто невміння вести монолог протягом певного часу, не перериваючись, щоб досягти завершеності думки (Ніколаєва, 1999).

До лінгвістичних труднощів ММ належать: багатоскладність і різноструктурність речень; розгорнутість і завершеність усних висловлювань; використання експресивних засобів; використання ускладнених конструкцій, особливо синтаксичних; використання засобів міжфразового зв'язку; низький рівень володіння словниковим запасом; погана вимова; невміння аудіювати, отже, і наслідувати (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013); послідовність і логічність у розвитку основної фрази шляхом уточнення думки, доповнення до неї, пояснення, обґрунтування тощо (Ніколаєва, 1999).

Є. І. Пассов та І. В. Рахманов виділяють психологічні та лінгвістичні труднощі формування компетентності у ММ. До психологічних труднощів належать: вміння зв'язно і послідовно викладати думки, висловлювати їх в чіткій і виразній формі; повідомлення нової інформації у вигляді знань про предмети, явища, опис подій, дій, станів; переконання в правоті чи неспроможності думок, поглядів, переконань, спонукання або запобігання дій, вчинків; справити враження на слухачів; вільне володіння мовними засобами, які необхідні тому, хто говорить для вираження своїх думок (Пассов, 1989).

До лінгвістичних труднощів належать: вміння використовувати розгорнуті речення; вміння використовувати книжно-писемне мовлення; володіння складним синтаксисом (Пассов, 1989).

До труднощів ПОК у ПМ та ММ відносимо: 1) психологічні; 2) організаційні; 3) комунікативні та 4) лінгвістичні труднощі.

До психологічних труднощів ПОК належать: наявність відповідного мислення, що формується завдяки рефлексії (тобто аналіз та осмислення вчителем своїх дій та професійної діяльності, пізнання діяльності учасників педагогічного процесу); вміння самоаналізу та самооцінки майбутнього вчителя АМ (Черниш, 2015).

До організаційних труднощів ПОК належать: використання сучасних засобів та джерел інформації; введення відповідних професійно орієнтованих занять; розширення та поглиблення культурологічного змісту підготовки майбутніх учителів; формування цілеспрямованості студентів на вдосконалення професійних умінь учителя АМ через мотиваційне забезпечення навчального процесу, реалізація взаємопов'язаності навчальної та професійної діяльності засобами моделювання останньої; застосування інноваційних, зокрема інтерактивних технологій навчання; запровадження інтегрованого навчання (Черниш, 2015).

До комунікативних труднощів ПОК належать: урахування положень міжкультурної комунікації; здатність вибирати та реалізовувати мовленнєву та невербальну поведінку, виходячи з професійних мотивів, якостей і вмінь в

нестандартних ситуаціях під час розв'язання професійних завдань (Черниш, 2015).

До лінгвістичних труднощів ПОК належать: поєднання знань загальноорозмовної іноземної мови і професійної тематики спілкування з урахуванням норм поведінки, прийнятних у певній корпоративній або професійній культурі; використання іноземної мови для пошуку необхідної інформації з метою її використання для власного навчання і викладання (Черниш, 2015).

Далі розглянемо труднощі використання ІТ «веб-квест» при формуванні ПОК у ПМ та ММ.

Так, Е. Холат виділяє наступні труднощі: студенти можуть бути зацікавлені іншими сайтами і не повернутися до виконання проблемного завдання; студенти можуть ігнорувати виконання завдання, якщо тема не цікава або занадто складна (Halat, 2008).

К. Відоні та С. Медакс акцентують увагу на таких труднощах використання ІТ «веб-квест»: більшість з них є однотипними та нецікавими; труднощі у виборі теми; групова робота не кожному до смаку; мало враховуються індивідуальні особливості студентів (Vidoni, 2002).

Беручи до уваги вище зазначене, пропонуємо наступну **робочу типологію труднощі формування професійної компетентності в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест»**.

Група 1. Труднощі інтерактивного навчання у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ.

Група 2. Мовленнєві труднощі формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ.

Група 3. Труднощі використання ІТ «веб-квест» у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ.

Запропонована типологія труднощів подана у таблиці 2.2.1.

Таблиця 2.2.1

Труднощі формування професійної компетентності в писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест»

Труднощі формування професійної компетентності в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест»	Група 1. Труднощі інтерактивного навчання у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ: 1.1) організаційні; 1.2) методичні; 1.3) соціально-психологічні; 1.4) когнітивні.
	Група 2. Мовленнєві труднощі формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ: 2.1) граматичні; 2.2) лексичні; 2.3) стилістичні; 2.4) структурно-композиційні; 2.5) лінгвосоціокультурні.
	Група 3. Труднощі використання ІТ «веб-квест» у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ.

Розглянемо кожну групу труднощів детальніше.

До **труднощів інтерактивного навчання** у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ відносимо: 1) організаційні; 2) методичні; 3) соціально-психологічні; 4) когнітивні.

Розглянемо кожну групу труднощів детальніше.

До організаційних труднощів інтерактивного навчання у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ належать: 1) труднощі у проблемному формулюванні теми, цілей і питань заняття; 2) недостатня підготовка навчального простору (спеціалізовані аудиторії, навчальні лабораторії) до діалогу, до активної роботи; 3) небажання формування мотиваційної готовності студента і викладача до спільних дій в процесі пізнання; 4) дефіцит спеціальних (професійних) ситуацій, які спонукають до інтеграції зусиль для вирішення поставленого завдання; 5) нездатність вироблення і прийняття правил рівноправної співпраці для студентів і

викладача; 6) страх використання «підтримуючих» прийомів спілкування: доброзичливі інтонації, уміння ставити конструктивні питання, тощо; 7) недостатність оптимізації системи оцінки процесу пізнання і результатів спільної діяльності; 8) низький рівень розвитку загальногрупових і міжособистісних умінь і навичок аналізу і самоаналізу. Прикладом вправи для зняття даної труднощі є вправа 1, яка представлена у додатку В.

До методичних труднощів інтерактивного навчання у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ належать: 1) неретельний підбір професійних термінів, навчальної, професійної лексики, умовних понять (розробка глосарію); 2) недостатній аналіз конкретних практичних прикладів професійної діяльності, в якій студенти виконують різні рольові функції; 3) страх підтримки з усіма студентами безперервного візуального контакту; 4) неможливість виконання на кожному занятті одним зі студентів функції модератора (ведучого), який ініціює та орієнтує обговорення навчальної проблеми (викладач в даному випадку виступає в якості арбітра); 5) відсутність активного використання технічних засобів, в тому числі роздаткового і дидактичного матеріалу у вигляді таблиць, слайдів, навчальних фільмів, роликів, відеокліпів, відеотехніки, за допомогою яких ілюструється досліджуваний матеріал; 6) недостатня підтримка викладачем активної групової взаємодії, зняття напруженості у взаєминах між учасниками, нейтралізація «гострих» кроків і дій окремих груп студентів; 7) несвоєчасне втручання викладача в хід дискусії в разі виникнення непередбачених труднощів, а також з метою пояснення нових положень навчальної програми; 8) епізодичне використання індивідуальних завдань (домашні контрольні завдання самодіагностичного або творчого характеру, тощо); 9) нездатність організації просторового середовища – «ігрового поля», яке має сприяти творчому розвитку студентів; 10) страх програвання ігрових ролей з урахуванням індивідуальних творчих і інтелектуальних здібностей; 11) небажання навчання прийняття рішень в умовах жорсткого регламенту часу і

наявності елемента невизначеності в інформації. Прикладом вправи для зняття даної труднощі є вправа 2 надана у додатку В.

До соціально-психологічних труднощів інтерактивного навчання у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ належать: 1) не завжди довірливі, позитивні відносини між викладачем та студентом; 2) відсутність демократичного стилю; 3) недостатність співробітництва в процесі спілкування; 4) відсутність опори на особистий («педагогічний») досвід учнів, включення в навчальний процес яскравих прикладів, фактів, образів; 5) недостатність різноманіття форм і методів подання інформації, форм діяльності навчання, їх мобільність; 6) відсутність зовнішньої і внутрішньої мотивації діяльності, а також взаємомотивації студентів. Прикладом вправи для зняття даної труднощі є вправа 3 подана у додатку В.

До когнітивних труднощів інтерактивного навчання у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ належать: 1) недостатній розвиток активно-пізнавальної та розумової діяльності; 2) небажання студентів залучатися до процесу пізнання, освоєння нового матеріалу не в якості пасивних слухачів, а в якості активних учасників; 3) низький рівень умінь і навичок аналізу і критичного мислення; 4) низька мотивація до вивчення дисциплін, навчального плану; 5) відсутність сприятливої, творчої атмосфери на занятті; 6) недостатній рівень розвитку комунікативних компетенцій студентів; 7) скорочення частки традиційної аудиторної роботи і збільшення обсягу самостійної роботи; 8) низький рівень умінь і навичок володіння сучасними технічними засобами і технологіями обробки інформації; 9) дефіцит умінь і навичок самостійно знаходити інформацію та визначати рівень її достовірності; 10) недостатня гнучкість і доступність процесу навчання для того, щоб студенти могли підключатися до навчальних ресурсів та програмами з будь-якого комп'ютера, що знаходиться в мережі; 11) страх перед такими формами контролю, як електронні тести (поточні, проміжні), які дозволяють забезпечити більш чітке адміністрування навчального процесу, підвищити об'єктивність оцінки знань, умінь і компетентностей студентів; 12) нездатність

впровадження ІТ, які забезпечують постійний, а не епізодичний контакт студента з викладачем. Прикладом вправи для зняття даної труднощі є вправа 4 представлена у додатку В.

Оскільки цільова аудиторія для застосування ІТ навчання – це майбутні вчителі АМ, слід зазначити, що попередня підготовка протягом всього етапу навчання є недостатньою для використання ІТ. При цьому дуже часто відсутні, або є недостатніми необхідні умови для розвитку творчих здібностей та критичного мислення, що реалізується через впровадження інтерактивних форм навчання.

Таблиця труднощів інтерактивного навчання у майбутніх учителів АМ наведена у додатку Г.

До **мовленнєвих труднощів формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ** відносимо: 1) граматичні; 2) лексичні; 3) стилістичні; 4) структурно-композиційні; 5) лінгвосоціокультурні труднощі.

Розглянемо кожен вид детальніше.

У процесі виконання завдань «веб-квесту» майбутні учителі АМ стикаються з такими граматичними труднощами: 1) особливості додавань закінчень -s (Present Simple: I cook/he cooks), -ed (Past Simple: like-liked, cry-cried, stop-stopped, buy-bought), -ing (Present Continuous: die-dying, take-taking, cut-cutting); 2) утворення множини іменників (foot-feet, lie-lies, deer-deer, mouse-mice); 3) утворення ступенів порівняння прикметників (clever-cleverer-the cleverest, happy-happier-the happiest, polite-more polite-the most polite); 4) порядок прикметників перед іменником (a smart new red woolen hat, a large old French bed); 5) вживання означеного та неозначеного артиклів (the Acropolis, the Times, the Bahamas, the guitar, the President, the rich; ~~the~~ Canada, ~~the~~ blue, ~~the~~ lunch, ~~the~~ Hyde Park, ~~the~~ your coat, at ~~the~~ home, ~~the~~ Queen Elizabeth); 6) обґрунтоване вживання граматичних часів (Future Continuous, Future Perfect, Present Perfect, Past Perfect, Present Perfect Continuous, Past Perfect Continuous); 7) використання форм пасивного стану (the letters were being delivered, he had

been arrested, the task should be done) (Патієвич, 2015). Прикладом вправи для зняття даної труднощі є вправа 1 надана у додатку Д.

Виділимо наступні лексичні труднощі: 1) дефіцит лексики з різних тем; 2) необґрунтоване вживання деяких слів та виразів; 3) недостатній запас синонімів в активному вокабулярі; 4) калька рідної мови; 5) недоречне використання багатозначних слів; 6) мізерний запас фразеологізмів та мовних кліше або некоректне їх використання; 7) невміле та недостатнє використання логічних слів-зв'язок (moreover, furthermore, besides, despite, as a result, in fact, to conclude, though); 8) труднощі при сприйнятті слова в контексті; 9) порушення наголосу, що особливо часто має місце при освоєнні інтернаціональних слів (argument (англ.) – аргумент (рус.), problem (англ.) – проблема (рус.)); 10) неправильне написання слів (light, bought, trouble, behavior); 11) недиференційоване використання слова в синонімічному або антонімічному ряду (expect / hope; lovely, nice, beautiful, wonderful / terrible, awful, miserable); 12) недостатнє володіння такими суфіксами як -tion/ -sion/ -er/ -or/ -ance/ -ence/ -ment/ -ing/ -ity/ -ist; 13) незнання обов'язкової сполучуваності лексичних одиниць (pocket money, make a note, make a mistake, do a favour, do a room); 14) незнання слів, які є лже-друзьями перекладача (artist – художник, intelligent – розумний) (Патієвич, 2015). Прикладом вправи для зняття даної труднощі є вправа 2, яка представлена у додатку Д.

Серед стилістичних труднощів у формуванні професійної компетентності в ПМ та ММ виділимо наступні: 1) недостатнє використання стилістичних засобів (метафор, епітетів, порівнянь, прислів'їв та приказок), які роблять усне і письмове висловлювання більш емоційним та стилістично забарвленим; 2) недостатня смислова відповідність заданій комунікативній ситуації; 3) постійна емоційна та стилістична нейтральність, відсутність емоційного та стилістичного забарвлення; 4) недостатня «об'єктивна» та «суб'єктивна» забарвленість усного або писемного висловлювання ; 5) недостатня зв'язність тексту: з'єднання речень, з'єднання частин речень, логічність усного або писемного висловлювання; 6) важко простежується хід

думок, не використовуються різноманітні способи зв'язку тексту (союзи, вступні конструкції, прямий / зворотний порядок слів у реченнях); 7) недоцільність вибору мовних засобів (Гальскова, Гез, 2006). Прикладом вправи для зняття даної труднощі є вправа 3 подана у додатку Д.

Структурно-композиційними труднощами є наступні: 1) невміння працювати над різними функціонально-смысловими типами текстів, такими як розповідь, опис, міркування, есе, стаття, лист; 2) недостатнє володіння засобами вираження суб'єктивно-емоційного ставлення по предмету висловлювання, або по-іншому невміння висловити особисте ставлення з обговорюваної проблеми; 3) відсутність цілісності, зв'язності, логічності висловлювання; 4) недостатнє використання засобів зв'язку, що позначають хронологічну послідовність усного або писемного висловлювання; 5) невідповідність повідомлення заданій комунікативній ситуації; 6) уміння композиційно правильно будувати висловлювання різних жанрів і типів. Прикладом вправи для зняття даної труднощі є вправи 4 та 5 надані у додатку Д.

Лінгвосоціокультурними труднощами є: 1) невміння вживати лінгвістичні й екстралінгвістичні засоби в ситуаціях міжкультурного спілкування; 2) невміння пояснити і засвоїти інший культурний спосіб життя і поведінкові моделі; 3) незнання країнознавчих реалій і нерозуміння того, як вони позначилися на формуванні світогляду носіїв культури; 4) незнання побутових реалій, громадських ритуалів, цінностей і моральних орієнтирів іншої культури; 5) незнання мовного етикету і екстралінгвістичних поведінкових норм; 6) невміння адекватно реагувати на зміну культурного контексту; 7) невміння співвідносити мовні засоби з нормами мовної поведінки; 8) невміння вступати в спілкування і підтримувати його; 9) невміння інтерпретувати мовний контекст і прогнозувати результат висловлювання; 10) невміння спілкуватися в різних організаційних формах і з різною кількістю співрозмовників (Горобченко, 2002). Прикладом вправи для зняття даної труднощі є вправа 6 подана у додатку Д.

До труднощів використання ІТ «веб-квест» у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ відносимо: 1) для виконання проекту студенти повинні мати доступ до мережі Інтернет; 2) технологія «веб-квест» вимагає від студентів та викладачів певного рівня комп'ютерної грамотності; 3) повільний Інтернет може обмежувати тип завантажувальних ресурсів (наприклад, відеоматеріалів); 4) надлишок та наявність небезпечної інформації у мережі. Прикладом вправи для зняття даної труднощі є вправа 7 подана у додатку Д.

Таблиця запропонованої нами типології труднощів формування компетентності в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ представлена у додатку Е.

Проаналізувавши труднощі інтерактивного навчання та труднощі формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ, вважаємо, що саме ІТ «веб-квест» здатна подолати всі вищезазначені труднощі, адже володіє високим методичним потенціалом.

Отже, всі вищезгадані труднощі підлягають подоланню при організації інтерактивного навчання з використанням ІТ «веб-квест» що сприяє успішному формуванню ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ. Тому ми вважаємо за необхідне організувати інтерактивне навчання саме серед майбутніх вчителів АМ, адже оволодіння інтерактивними методами та технології допоможе в подальшому використовувати їх у професійній діяльності.

2.3. Етапи формування вмінь англомовного писемного та монологічного мовлення майбутніх учителів англійської мови

У цьому пункті буде розглянута характеристика етапів формування вмінь ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ.

Науковці виділяють різні етапи формування вмінь ПМ.

Так, наприклад, Москалець О. О. визначає три етапи: 1) оволодіння технікою письма; 2) засвоєння структурних моделей, властивих усній і писемній формам спілкування; 3) оволодіння ПМ як засобом спілкування (Ніколаєва, 1999).

Перший етап характеризується оволодінням графікою та орфографією, де переважають вправи на списування, виписування, диктанти. На другому етапі відбувається засвоєння структурних моделей усного та писемного мовлення, де переважають вправи на рівні словоформи, словосполучення, речення, тексту. На третьому етапі (основному) використовуються комунікативні вправи на рівні ситуативних текстів, які спонукають до створення власних письмових висловлювань.

Бігич О. Б. та Бориско Н. Ф. виділяють наступні етапи формування ПМ: 1) рецептивний (студенти читають текст-зразок та аналізують його шляхом обговорення); 2) рецептивно-репродуктивний (студенти вчаться продукувати новий текст, наприклад пишуть вступ до писемного висловлювання або його заключну частину); 3) продуктивний (студенти породжують власні тексти або створюють вторинні тексти, наприклад, анотації, реферати) (Ніколаєва, Бігич, Бориско, 2013).

На рецептивному етапі відбувається оволодіння технічним умінням коректного письмового фіксування своїх і чужих усних висловлювань за допомогою графічної системи АМ. Поряд з текстами, матеріалізується усні мовні висловлювання, які зберегли характерні риси усної форми спілкування, тут використовуються також канонічні тексти письмової форми спілкування. В процесі рецептивно-аналітичної текстової діяльності на базі зазначених видів текстів виявляються подібності та відмінності між двома існуючими альтернативними формами мови. Спочатку стимулюється письмо-фіксування візуально сприйнятого іншомовного англійського тексту, далі розвиваються навички дослівної, а потім вибіркової графічної транскрипції іншомовного тексту (чужого, кимось створеного). Це досягається за допомогою будь-якого роду тренувально-навчаючих і контрольних диктантів, виконуваних з

урахуванням наростання труднощів – словникових, попереджувальних, пояснювальних, вибіркових, творчих, вільних і контрольних (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Рецептивно-репродуктивний етап передбачає оволодіння вміннями реконструювання готового чужого тексту як умови оволодіння «ядерними» характеристиками зовнішньої форми тексту, а також вміннями його жанрово-стильового варіювання. Якщо до цих пір оволодіння ПМ здійснювалося в процесах рецептивно-аналітичної діяльності і протікало на базі «чужих», тобто кимось створених канонічних автентичних текстів різних жанрів та стилів, то на другому етапі акцент з рецептивної діяльності поступово переміщається на продуктивну текстову діяльність (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Якщо на перших двох етапах процесу студентам надається можливість спостерігати «структуру» базових видів тексту з різних точок зору, під різними кутами і в різних умовах, зіставляючи їх з текстами на рідній мові, аналізуючи і реконструюючи їх, виконуючи з ними всілякі маніпуляції, то на третьому етапі студенти навчаються створювати «свій», але іноді вторинний текст. Тобто відбувається оволодіння умінням експлікації різноманітної текстової інформації (оволодіння алгоритмами читання) і розвиток вміння за допомогою вторинних текстів матеріалізувати витягнуту з тексту інформацію, зберігаючи при цьому смислову тотожність початкового тексту, а також відбувається продукування соціокультурно прийняттого письма-продукції (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Гальскова Н.Д. пропонує такі етапи формування вмінь ПМ:

1) репродукція з використанням формальних опор (ключових слів, мовленнєвих формул, заголовків, таблиць): відтворення друкованого тексту, або тексту, сприйнятого на слух по ключовим словам; письмово обґрунтоване прогнозування змісту тексту з опорою на заголовки, підзаголовки і план; продукування тексту за допомогою ланцюга логічно зв'язаних речень.

2) репродукція змісту з опорою на текст: письмові запитання до тексту; складання плану; доповнення або скорочення тексту; складання заголовку тексту з його письмовим обґрунтуванням; трансформація діалогу в монолог; видозміна діалогу (введення нового персонажу, зміна ситуації спілкування); характеристика однієї з діючих осіб за допомогою даних, які є в тексті.

3) продукція з опорою на образотворчу наочність: опис картини, листівки, фрагменту кінофільму; написання переказу з опорою на картину, фрагмент кінофільму; написання твору з опорою на текст, серію малюнків та проблемних питань; складання письмової рецензії на текст, присвячений опису картини.

4) продукція з опорою на попередній мовленнєвий та життєвий досвід (на колись побачене або прочитане): складання розгорнутих планів анкет, пов'язаних з темою, яка вивчається; виклад почутого тексту, не пов'язаного з темою, яка вивчається, оцінка інформації; пояснення значення прислів'їв та приказок, висловів, запозичених з літератури та фольклору країни, мова якої вивчається; складання письмової оцінки доповіді одnogрупника; написання курсової, проектної роботи; написання рецензії на курсову, проектну роботу; написання есе; складання тексту офіційного або неофіційного листа (Гальскова, Гез, 2006).

У свою чергу Л. К. Мазунова (Мазунова, 2005) пропонує інтегрований підхід до формування вмінь ПМ, який поєднує у собі надбання усіх перерахованих підходів і, таким чином, є найбільш ефективним для формування ПОК у ПМ мабутніх учителів АМ.

Використовуючи інтегрований підхід виділимо наступні етапи навчання ПМ: 1) аналіз ситуації спілкування та досвіду спілкування студентів у подібних ситуаціях рідною / іноземною мовою; 2) читання тексту-зразка обраного жанру та аналіз його змісту; 3) аналіз мовних і позамовних особливостей тексту; 4) ретельне опрацювання окремих елементів тексту; 5) підготовка до створення власного тексту в ситуації, аналогічній до аналізованої: вибір теми, колективне продукування ідей, групування /

упорядкування ідей; 6) написання першого варіанта тексту (індивідуальне або групове); 7) самоаналіз або взаємоаналіз написаного із залученням пам'яток для самоконтролю та допомоги вчителя; можливою є перевірка робіт викладачем з метою формулювання якісної оцінки та порад щодо вдосконалення, але без виставлення кількісної оцінки (відмітки) у журнал; 8) індивідуальна робота над лексичними, граматичними та орфографічними помилками на рівні окремих речень; 9) індивідуальне або групове вдосконалення написаного тексту; 10) презентація створеного тексту для всієї групи, вибір найкращої роботи, кількісна і якісна оцінка викладачем (Мазунова, 2005).

Мазунова Л. К. пропонує принципово нову схему-модель системного шляху оволодіння культурою іншомовного письма: вона трьохциклічна, тому що забезпечує оволодіння трьома типоутворюючими текстовими моделями як базою для продукування нескінченного розмаїття текстів; багатоетапна, тому що відображає логіку породження і смислового сприйняття (розуміння) тексту і включає вступний етап, що забезпечує облік і корекцію вихідного рівня володіння ПМ на рідній мові: 1) пропедевтичний (вступний) етап, 2) етап організації предметного змісту, включаючи і текстоорганізацію, 3) етап лінгвістичної реалізації, в тому числі і жанрово-стильове варіювання; 4) етап редагування; багатофазна, тому що відображає ієрархічно-рівневу динаміку розвитку ПМ від простих його видів до складних: письмо-фіксування - письмо-репродукція - письмо-трансформація - письмо-продукція (Мазунова, 2005).

Прийнявши до уваги все зазначене вище, **запропонуємо такі етапи формування ПОК у ПМ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ:** 1) рецептивний; 2) репродуктивний; 3) продуктивний; 4) рефлексивний.

Вважаємо необхідним дати детальну характеристику кожного етапу.

На рецептивному етапі використовуються когнітивні і аналітичні вправи, спрямовані на формування умінь ПМ, а також рецептивні вправи,

спрямовані на сприйняття тексту-зразка і на його подальший аналіз. Метою даних вправ є виявлення і усвідомлення учнями особливостей змісту, мови, стилю і оформлення зразка, включаючи соціокультурний компонент. наприклад: прочитайте текст висловлювання і визначте мету написання, адресата, чи знайомі адресант і адресат, що ви дізналися з висловлювання тощо; прочитайте і порівняйте два висловлювання. Дайте відповідь на питання, яка мета кожного висловлювання, чим вони відрізняються.

Паралельно формуються знання про структуру і стилістичні особливості таких повідомлень. З цією метою виконуються наступні вправи: прочитайте висловлювання і виділіть структурні компоненти; выпишіть з прочитаних висловлювань слова зв'язки для вступної, основної та висновку.

Рецептивний етап передбачає планування змісту письмового висловлювання, появу стійкого мотиву, усвідомлення комунікативного завдання / проблеми, знаходження способів її рішення, пошук необхідної інформації, складання задуму висловлювання. Робота може бути організована в груповому або колективному режимі, навіть у формі змагання (яка команда згадає більше слів по темі). Її результатом зазвичай є складання плану письмового висловлювання в різній формі (тез, питань, ключових слів, семантичного поля). Для стимулювання розумової активності студентів можуть бути запропоновані проблемні завдання, наочність. Прикладами вправ на даному етапі є вправи 1 та 2 наведені у додатку Ж.

На репродуктивному етапі використовуються в сукупності проблемно-дослідні, лінгвістичні і креативні вправи, спрямовані на формування умінь розв'язувати учбово-методичні завдання, пов'язані з написанням власного висловлювання. Дані вправи припускають роботу зі спеціальним програмним забезпеченням з навчання іноземним мовам, сучасними технічними засобами навчання, використовуючи ресурси глобальної мережі Інтернет. Репродуктивні вправи, тобто вправи з максимальною опорою на зразок. Це можуть бути вправи на заповнення пропусків, доповнення речень, об'єднання речень в абзаци, логічну перегрупування речень в абзаци. Метою даних вправ

є оволодіння мовним матеріалом для подальшого створення власного висловлювання, тренування структури, пунктуаційних і стилістичних особливостей тексту, а також вміння послідовно викладати зміст, наприклад: переписіть висловлювання, розташували дані частини в правильному порядку; впишіть в дане висловлювання необхідне звернення і заключну фразу; вставте в текст пропущені речення, дані нижче, проаналізуйте кілька текстів і складіть список виразів / кліше, які допоможуть вам передати таку думку ...; заповніть пропуски в тексті запропонованими словами; виправте стилістичні, граматичні, пунктуаційні помилки в даному тексті. Прикладами вправ на даному етапі є вправи 3, 4 та 5 наведені у додатку Ж.

На продуктивному етапі використовуються конструктивно-креативні та продуктивні вправи, які передбачають творче рішення студентами комунікативної задачі. Вони забезпечують новизну ситуації, певний рівень мовної активності і самостійності, вербальну і структурну різноманітність висловлювання. Продуктивні вправи вимагають нових логіко-сміслових рішень, що призводить до знаходження нестандартних засобів і способів вираження думки, до творчих рішень проблеми. На даному етапі відбувається вдосконалення вмінь викладати матеріал / факти зв'язно і послідовно, вибирати стиль письмового повідомлення в залежності від ситуації спілкування, планувати своє повідомлення, порівнювати і зіставляти факти, повідомляти і запитувати інформацію, коментувати явища, висловлювати свою думку. Цей етап носить творчий, продуктивний характер і вимагає від студентів умінь висловлювати свої думки в письмовій формі без безпосередньої опори. Наведемо приклади продуктивних вправ: виберіть вподобане оголошення про роботу і дайте відповідь на нього; ви кваліфікований перекладач. Нещодавно ви побачили оголошення з пропозицією цікавої роботи і вирішили надіслати своє резюме в компанію; ви співробітник туристичного агентства. Напишіть розділ брошури, звернувши увагу туристів на відмінності в роботі установ; напишіть докладний лист

друзові / подрузі про свої враження від поїздки / незабутньої події. Прикладами вправ на даному етапі є вправи 6 та 7 наведені у додатку Ж.

На рефлексивному етапі використовуються рефлексивно-оціночні вправи, спрямовані на формування умінь редагувати власне письмове висловлювання та оцінювати свою діяльність. Зазвичай редагування відбувається самостійно в індивідуальному режимі (самоперевірка), але може бути організовано в парному або груповому. В якості критеріїв редагування можуть бути використані наступні: комунікативна значимість, оригінальність ідеї, інформативність, композиційно-смілова коректність, логічність, зв'язність, суб'єктивна модальність (вираз авторського ставлення), виразність, мовна правильність. На даному етапі можуть використовуватися наступні прийоми:

Приєм «Одержувач». Перше, що підлягає перевірці, – це відповідність написаного повідомлення комунікативної задачі. Студент повинен поставити себе на місце одержувача повідомлення, оцінивши таким чином ступінь відповідності тексту задачі / завданням і повноту викладу думки.

Приєм взаємоперевірки. Обговорення може бути проведено в групі або парі. Студенти міняються зошитами і підкреслюють олівцем фрагменти, які здаються їм некоректними в тому чи іншому відношенні (як за змістом, так і за формою).

Приєм промовляння вголос. В процесі роботи часто настає психологічна втома, людина перестає помічати помилки, тому перед редагуванням рекомендується відволіктися від роботи на 1-2 хв, відпочити, а потім при корекції читати написане вголос (пошепки). Зовнішнє обговорювання дозволяє точніше сприймати текст і збільшує шанс не пропустити помилку. Прикладом вправи на даному етапі є вправа 8 наведена у додатку Ж.

Пропонуємо розглянути характеристику етапів формування ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ.

У сучасній методиці існують різні підходи до визначення етапів формування вмінь ММ. Так, наприклад, Соловова Є. Н. виділяє такі три етапи:

1) репродуктивний етап, який не передбачає самостійності і творчості з боку студентів, як у виборі мовних засобів, так і в визначенні змісту висловлювання, воно задається ззовні;

2) репродуктивно-продуктивний етап, який передбачає деякі елементи творчості і самостійності, що виявляється в варіюванні засвоєного мовного матеріалу, використання його в новій ситуації, в зміні послідовності і композиції викладу;

3) продуктивний етап, який характеризується повною самостійністю відбору і побудови висловлювання, а також творчим підходом в його оформленні, наявністю оцінки того, що відбувається з боку мовця (Соловова, 2008).

І. А. Бредіхіна, в свою чергу, розглядає такі три етапи формування ММ:

1) підготовчий, метою якого є формування матеріально-операційної сторони ММ. На цьому етапі відбувається вироблення мовних автоматизмів, навичок швидкого і безпомилкового використання фонетичного, лексичного, граматичного матеріалу. Основну увагу слід приділити формі висловлювання, але зміст, тим не менш, теж важливий. На цьому етапі доцільно використовувати такі вправи: репродуктивні (імітація, підстановка), репродуктивно-продуктивні (підстановка, трансформація, комбінування);

2) навчання підготовленого висловлювання, метою якого є формування змістовної сторони ММ. Етап підготовленого висловлювання вчить відбору мовних засобів, що відповідають меті комунікації. Увага гнучко розподіляється між формою і змістом. У центрі уваги знаходиться зміст висловлювання, який виражається за допомогою адекватного логіко-структурного матеріалу;

3) навчання непідготовленого ММ, метою якого є формування і розвиток умінь ініціативної мови, вільного говоріння (Бредихина, 2018).

У той же час Бігіч О. Б. і Бориско Н. Ф. виділяють два підходи до формування вмінь ММ:

1) «зверху вниз» представляє собою шлях оволодіння цілісними актами спілкування, зразками мовних творів. Формування навичок і вмінь ММ починається з багаторазового відтворення (читання, прослуховування, заучування напам'ять) готового монологічного тексту, який розглядається як еталон для побудови подібних йому текстів. Потім відбувається варіювання лексичного наповнення зразка, відпрацювання елементів і самостійне продукування аналогічних висловлювань (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013). На цьому етапі можна запропонувати такі завдання: відповісти на питання на розуміння змісту і сенсу прочитаного тексту; погодитися з твердженнями або спростувати їх; вибрати дієслова, прикметники, ідіоматичні вирази, за допомогою яких автор описує своє ставлення до людей, подій, природи, тощо; довести, що ...; визначити основну ідею тексту; коротко викласти зміст тексту, скласти анотацію до тексту, дати рецензію на текст; відтворити текст від імені головного героя (спостерігача, журналіста, тощо); придумати інший кінець.

Перевагами цього підходу є те, що по-перше, текст достатньо повно окреслює мовну ситуацію і вчителю потрібно тільки використовувати її для продукування мовних висловлювань студентів і частково видозмінювати її за допомогою мовних установок і вправ. По-друге, грамотно відібрані тексти мають високу ступінь інформативності, а значить, і зумовлюють змістову цінність мовних висловлювань студентів, сприяють реалізації освітніх цілей навчання. По-третє, автентичні тексти різних жанрів дають хорошу мовну і мовленнєву опору, зразок для наслідування, основу для складання власних мовних висловлювань за зразком (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

2) «знизу вверху» в основі цього підходу лежить припущення про те, що поетапно, порівнєне засвоєння системи мови, оволодіння компонентами ММ в підсумку призводять до вміння самостійно брати участь у мовному спілкуванні – продукувати зв'язні висловлювання в усній і письмовій формі (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Для того щоб отримати бажаний рівень монологічного мовлення в даному випадку, вчитель повинен бути впевнений, що: у студентів є достатній інформаційний запас по даній темі (з урахуванням міжпредметних зв'язків); рівень мови (лексичний і граматичний) достатній для успішного обговорення даної теми на АМ; у мовному репертуарі студентів є необхідний запас засобів реалізації різних мовних функцій (узгодження, незгоди, передачі або запиту інформації, тощо); студенти володіють мовленнєвими вміннями (способами зв'язку різних мовних висловлювань, структурою мови) (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Ніколаєва С. Ю. виділяє наступні три етапи формування ММ:

1) перший етап, на якому студенти вчаться об'єднувати засоби мови рівня фрази в одну понадфразову єдність;

2) другий етап, на якому студенти вчаться самостійно будувати висловлювання понадфразового рівня за допомогою різних видів опор;

3) третій етап, на якому студенти вчаться створювати монологічні висловлювання текстового рівня різних функціонально-сміслових типів мовлення згідно комунікативної ситуації. На цьому етапі відбувається розвиток умінь висловлювати своє особисте ставлення до фактів чи подій, критично оцінювати будь-який факт або подію, розмірковувати, аргументувати (Ніколаєва, 1999).

Беручи до уваги все вищезазначене, вважаємо за необхідне приєднуватися до етапізації формування вмінь ММ за С. Ю. Ніколаєвою, тому вона буде активно використана у розробці **власної етапізації для формування ПОК у ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ:**

1) рецептивний (студентам надаються мовні засоби та визначається зміст та структура висловлювання);

2) рецептивно-продуктивний (студенти мають змогу варіювати мовний матеріал, використовуючи його в різних комунікативних ситуаціях);

3) продуктивний (етап самостійного розгорнутого висловлювання. У мові студентів з'являються елементи аргументації, оцінки, характеризуються причинно-наслідкові зв'язки).

Запропонуємо приклади вправ для кожного етапу формування ПОК у ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ. Прикладом вправи на рецептивному етапі є вправа 1 наведена у додатку 3. Прикладами вправ на рецептивно-продуктивному етапі є вправи 2, 3 та 4 наведені у додатку 3. Прикладами вправ на продуктивному етапі є вправи 5 та 6 наведені у додатку 3.

Висновки до розділу 2

У другому розділі було розглянуто принципи формування ПОК в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ у порівнянні з дидактичними, методичними та інтерактивними принципами навчання іноземної мови, що дало підстави вважати ІТ «веб-квест», як таку, що має великий методичний потенціал у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ.

Крім того, на основі проаналізованого теоретичного матеріалу було здійснено спробу комплексно та інтегровано розглянути труднощі формування ПОК в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів, які, відповідно, пов'язані:

- 1) з оволодінням майбутніх учителів АМ компетентності в ПМ та ММ;
- 2) з використанням для досягнення цієї мети ІТ «веб-квест» як специфічної технології навчання АМ.

Разом з тим, у цьому розділі було розглянуто різні підходи до формування компетентності в ПМ та ММ та етапи формування вмінь ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ.

У даній роботі ми запропонували власну етапізацію формування вмінь ПМ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ, що включає чотири етапи: рецептивний; репродуктивний; продуктивний; рефлексивний.

А також нами була запропонована власна етапізація формування вмінь ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ, що включає три етапи: рецептивний; рецептивно-продуктивний; продуктивний.

РОЗДІЛ 3 МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПИСЕМНОМУ ТА МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ВЕБ-КВЕСТ» У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

3.1. Система вправ для формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх вчителів англійської мови

Проаналізувавши цілі, зміст й етапи формування умінь ПМ та ММ, розглянувши труднощі інтерактивного навчання та труднощі формування ПОК в ПМ та ММ, а також психолого-педагогічні та методичні засади використання інтерактивної технології «веб-квест» в аспекті предмету дослідження, вважаємо доцільним запропонувати комплекс вправ для формування вмінь ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням інтерактивної технології «веб-квест» (на матеріалі теми «Education», підтеми «Student's Life»).

Структура запропонованого комплексу вправ корелює з розглянутими вище етапами розвитку умінь ПМ: рецептивним, репродуктивним, продуктивним, рефлексивним та ММ: рецептивним, рецептивно-продуктивним та продуктивним.

Розробка комплексу вправ для формування вмінь ПМ здійснюється у руслі інтегративного підходу за Л. К. Мазуною, а для формування вмінь ММ у руслі інтегративного підходу за С. Ю. Ніколаєвою.

Майже усі вправи комплексу відповідають критерію спрямованості на формування вмінь ПМ та ММ.

Відповідно, запропонуємо комплекс вправ для формування ПМ, який включає 4 групи вправ:

1. Перша група вправ, яка відповідає рецептивному етапу – це вправи спрямовані на формулювання змісту висловлювання. До першої групи вправ входять наступні підгрупи вправ: вправи на формування вмінь планувати зміст письмового висловлювання; вправи на формування стійкого мотиву; вправи на формування усвідомлення комунікативного завдання / проблеми; вправи на формування вмінь знаходити способи вирішення комунікативної проблеми; вправи на формування вмінь пошуку необхідної інформації; вправи на формування вмінь складання задуму висловлювання.

2. Друга група вправ, яка відповідає репродуктивному етапу – це вправи спрямовані на формулювання окремих частин висловлювання. До другої групи вправ входять наступні підгрупи вправ: вправи на формування умінь розв'язувати учбово-методичні завдання, пов'язані з написанням власного висловлювання; вправи на формування умінь використовувати ресурси глобальної мережі Інтернет; вправи на формування умінь оволодіння мовним матеріалом для подальшого створення власного висловлювання; вправи на формування умінь структурування власного висловлювання; вправи на формування умінь усвідомлення пунктуаційних і стилістичних особливостей тексту; вправи на формування умінь послідовно викладати зміст висловлювання.

3. Третя група вправ, яка відповідає продуктивному етапу – це вправи спрямовані на формулювання цілісного висловлювання. До третьої групи вправ входять наступні підгрупи вправ: вправи на формування умінь мовної активності і самостійності; вправи на формування умінь вербально і структуровано урізноманітнювати висловлювання; вправи на формування умінь нових логіко-сміслових рішень та нестандартних засобів і способів вираження думки, до творчих рішень проблеми; вправи на вдосконалення вмінь викладати матеріал / факти зв'язно та логічно; вправи на вдосконалення вмінь вибирати стиль письмового повідомлення в залежності від ситуації спілкування; вправи на вдосконалення вмінь планувати своє повідомлення, порівнювати і зіставляти факти, повідомляти і запитувати інформацію,

коментувати явища, висловлювати свою думку; вправи на вдосконалення вмінь висловлювати свої думки в письмовій формі без безпосередньої опори.

4. Четверта група вправ, яка відповідає рефлексивному етапу – це вправи спрямовані на рефлексивний аналіз і коригування змісту та структури листа. До четвертої групи вправ входять наступні підгрупи вправ: вправи на формування вмінь редагувати власне письмове висловлювання та оцінювати свою діяльність; вправи для формування вмінь самостійної інтерпретації написаного висловлювання.

Система вправ для формування вмінь ПМ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест» представлена у додатку І.

Розглянемо спосіб реалізації комплексу вправ та охарактеризуємо типи вправ, які включені до кожної групи комплексу.

На першому, рецептивному етапі, вважаємо доцільним використання вправ, спрямованих на формулювання окремих частин висловлювання. Даний етап включає в себе використання наступних прийомів: читання тексту висловлювання і визначення мети написання, адресата; читання та порівняння двох висловлювань; відповіді на питання про мету кожного висловлювання, чим вони відрізняються; визначення стилю / типу висловлювання та обґрунтування своєї думки; визначення ситуації висловлювання; відбір релевантної інформації для висловлювання та способу викладу думок; трансформація тексту.

Для другого, репродуктивного етапу, використовуються вправи, спрямовані на формулювання окремих частин висловлювання. На даному етапі використовуються наступні прийоми: складання плану до прочитаного тексту; поділ тексту на змістові відрізки, його перефразування; відтворення тексту за допомогою опор або за мовленнєвими формулами; написання окремо вступної та заключної частин висловлювання за допомогою формальних та змістових опор; об'єднання окремих речень, їх приєднання за допомогою відповідних засобів міжфразового зв'язку, які забезпечують цілісність,

зв'язність, завершеність висловлювання; композиційне розміщення та побудова тексту за встановленими стандартами.

Для другого етапу характерними є некомунікативні, умовно-комунікативні та рецептивно-репродуктивні вправи.

До продуктивного етапу належать вправи спрямовані на створення цілісного висловлювання. На даному етапі використовуються наступні прийоми: будова речень й текстів відповідно до того, як саме вони повинні бути написані, а не усно сказаними; відтворення друкованого тексту чи тексту сприйнятого на слух по ключовим словам, плану, мовленнєвим формулам, структурній схемі; написання висловлювань різних стилів мовлення.

На даному етапі переважають вправи комунікативного, рецептивно-продуктивного та продуктивного характеру.

Результати виконання вправ саме цієї групи якнайкраще показують рівень сформованості умінь ПМ.

На четвертому, рефлексивному етапі, використовуються вправи спрямовані на рефлексивний аналіз та коригування змісту та структури висловлювання. На цьому етапі використовуються такі завдання та прийоми: складання розгорнутих планів висловлювань різних жанрів; написання творів різних типів за проблемами, актуалізованими у статті, цитаті, прислів'ї, приказці тощо; написання висловлювань різних стилів мовлення; коригування, редагування та рефлексивна діяльність щодо власних та чужих писемних висловлювань (Горобченко, 2002)

Звичайно у вправах цієї групи, ми робимо акцент на вдосконалення написаних висловлювань шляхом кооперативної діяльності у виправленні помилок, узгодженні висловлювань з нормами іншомовного письма, аргументуючи свою думку щодо написаних висловлювань.

Комплекс вправ для формування ПОК у ПМ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест» представлений у додатку І.

Відповідно, запропонуємо комплекс вправ для формування ММ, який включає 3 групи вправ:

1. Перша група вправ, яка відповідає рецептивному етапу – це вправи спрямовані на визначення змісту та структури висловлювання. Для цього етапу характерні мовні рецептивні вправи. До першої групи вправ входять наступні підгрупи вправ: вправи на формування вмінь знаходження мовних засобів міжфразового зв'язку у надфразовій єдності; вправи на формування вмінь застосування мовних засобів міжфразового зв'язку для об'єднання речень у надфразову єдність.

2. Друга група вправ, яка відповідає рецептивно-продуктивному етапу – це вправи спрямовані на формулювання окремих частин висловлювання. Для цього етапу характерні мовні рецептивно-продуктивні та продуктивні комунікативні вправи з опорою. До другої групи вправ входять наступні підгрупи вправ: вправи на формування вмінь об'єднання мовленнєвих зразків рівня фрази у понадфразову єдність; вправи на формування вмінь приєднання самостійного висловлювання студента до поданого вчителем початку і об'єднання структурно однотипних і різнотипних речень; вправи на формування вмінь забезпечення логічної зв'язності висловлювання на створення власного мікромонологічного висловлювання понадфразового рівня.

3. Третя група вправ, яка відповідає продуктивному етапу – це вправи спрямовані на формулювання цілісного висловлювання. Для цього етапу характерні продуктивні комунікативні вправи як правило без опор. До третьої групи вправ входять наступні підгрупи вправ: вправи на формування вмінь створення власного монологічного висловлювання текстового рівня різних функціонально-сміслових типів мовлення.

Система вправ для формування вмінь ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест» представлена у додатку Й.

Перший, рецептивний етап, включає використання наступних прийомів: відповісти на питання на розуміння змісту і сенсу прочитаного тексту; вибрати дієслова, прикметники, ідіоматичні вирази, за допомогою яких автор описує

своє ставлення до людей, подій, природи, тощо; визначити основну ідею тексту.

Другий, рецептивно-продуктивний етап, включає використання наступних прийомів: погодитися з твердженнями або спростувати їх; коротко викласти зміст тексту, скласти анотацію до тексту, дати рецензію на текст; відтворити текст від імені головного героя (спостерігача, журналіста, тощо); придумати інший кінець.

Для другого етапу характерними є некомунікативні, умовно-комунікативні та рецептивно-репродуктивні вправи.

Третій, продуктивний етап, включає використання наступних прийомів: висловити своє особисте ставлення до фактів чи подій; критично оцінити будь-який факт або подію; аргументувати свою точку зору з даного питання; довести, що

На даному етапі переважають вправи комунікативного, рецептивно-продуктивного та продуктивного характеру.

Комплекс вправ для формування ПОК у ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест» представлений у додатку К.

З запропонованого комплексу вправ можна зробити висновок, що процес розвитку вмінь ПМ та ММ відбувається поступово, від умовно-комунікативних до комунікативних та від репродуктивних до продуктивних вправ, які направлені на розвиток не тільки вмінь ПМ та ММ, але й інших умінь і навичок, шляхом чого реалізується інтегративний підхід.

Отже, нами був розроблений комплекс вправ з використанням ІТ «веб-квест», який включає в себе вправи відповідно етапам розвитку вмінь у ПМ та ММ, з урахуванням цілей та змісту розвитку вмінь у ПМ та ММ. Нами було досліджено, що ІТ «веб-квест» дозволяє якнайкраще використати свій методичний потенціал, подолати труднощі інтерактивного навчання та труднощі ПМ та ММ, використовуючи методи та прийоми інтерактивного навчання.

3.2. Методична модель організації навчального процесу з формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови

Розробка методики навчання ПМ та ММ майбутніх учителів АМ потребує експериментальної перевірки її ефективності. Одним із видів такої перевірки є проведення розвідувального експерименту, завдяки якому зможемо попередньо перевірити ефективність розробленої системи вправ, а також надати викладачам методичні рекомендації щодо формування компетентності в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ.

Тому необхідно дати визначення понять розвідувального експерименту та пробного навчання.

Попередній (розвідувальний) експеримент – попереднє дослідження, проведене з метою уточнення всіх елементів основного дослідження і внесення в них необхідних коригувань; це досвід, який здійснюється для уточнення проблеми і адекватного в ній орієнтування. З його допомогою вивчаються маловідомі ситуації, уточнюються гіпотези, формулюються питання для подальших досліджень. Дослідження такого розвідувального характеру часто називаються пілотажними. На підставі отриманих в попередніх експериментах даних вирішуються питання про необхідність і можливості подальших досліджень в цій області і організації основних експериментів (Азимов, Щукин, 2009).

За С. Ю. Ніколаєвою пробне навчання – це один з методів дослідження, побудований в значній мірі на ерудиції викладача і його педагогічної інтуїції. В ході пробного навчання викладач робить перевірку гіпотези, яка покликана підтвердити або спростувати висунуте і первинно обґрунтоване припущення, спрямоване на вдосконалення процесу навчання, в тому числі іноземної мови (Ніколаєва, Бігіч, Бориско, 2013).

Першочерговим завданням організації експериментального дослідження було формулювання гіпотези розвідувального експерименту, яка дає змогу пізнавати закон розвитку вивчаемого явища, поступово розглядаючи окремі факти про це явище. Врахування теоретичних положень та методичних розробок для формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ у рамках інтерактивного навчання дозволили нам висунути гіпотезу експерименту: досягнення високого рівня сформованості ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест» є можливим за таких умов: 1) інтегрованого формування ПОК в ПМ та ММ з іншими видами мовленнєвої діяльності; 2) поетапного формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест» 3) здійснення навчання на основі розробленої методики та відповідної підсистеми вправ із формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ.

Метою даного експерименту є перевірка ефективності розробленої методики формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест» і виявленні найбільш ефективного варіанту використання запропонованої нами підсистеми вправ.

Проведення розвідувального експерименту потребувало виконання наступних завдань: 1) визначення та опис критеріїв оцінювання письмових та монологічних висловлювань студентів 4-го року навчання; 2) спостереження за навчальним процесом студентів 4-го року навчання на заняттях з англійської мови; 3) проведення експериментального навчання з використанням розробленого комплексу вправ; 4) інтерпретація результатів експериментального навчання та формулювання висновків щодо ефективності розробленої методики.

Ураховуючи те, що реалізація експерименту передбачає висунення гіпотези, у ході нашого дослідження було сформульовану наступну **гіпотезу**: використання ІТ «веб-квест» сприяє ефективному формуванню ПОК у ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ (студентів 4-го року навчання).

Розвідувальний експеримент розробленої методики формування умінь ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у студентів середнього ступеня навчання було проведено серед студентів 4 курсу факультету іноземної та слов'янської філології на базі Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка у вересні-жовтні 2020 навчального року.

За допомогою проведення спостереження роботи студентів на заняттях з дисципліни «Практика усного та писемного мовлення» було визначено вихідний рівень сформованості компетентності в ПМ та ММ у студентів 4-го року навчання, що відповідав рівню С₁. Крім того, згідно з записами викладача у журналі та спостереженням за їх роботою було встановлено середні показники рівня сформованості умінь в ПМ та ММ.

У процесі експериментальної перевірки рівень сформованості умінь ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у студентів 4-го курсу оцінювався за п'ятибальною шкалою та з урахуванням наступних **критеріїв**:

– критерій I – граматична, лексична, стилістична, фонетична правильність та адекватність використання лексичних, граматичних, стилістичних конструкцій;

– критерій II – логічність та послідовність;

– критерій III – відповідність комунікативному завданню, тематиці;

– критерій IV – обсяг письмового та монологічного висловлювання;

Таким чином, письмове та монологічне висловлювання студентів оцінювалось за шкалою, яка представлена у додатку Л.

У процесі експериментального навчання було проведено експериментальний зріз, метою якого було перевірити вплив використання ІТ «веб-квест» на ефективність формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ. Таблиця середніх показників рівня сформованості умінь в ПМ та ММ у студентів 4-го курсу за результатами експерименту представлена у додатку М.

У результаті порівняння середніх коефіцієнтів рівня навченості учасників експерименту, було зафіксовано, що застосування розробленої

методики зумовило значний приріст рівня сформованості ПОК у ПМ та ММ у студентів 4-го року навчання. Результати експерименту відображені у таблиці у додатку Н.

Проведене експериментальне дослідження та одержані результати експерименту підтвердили ефективність використання ІТ «веб-квест» у процесі формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ, оскільки підвищився якісний рівень сформованості умінь ПМ та ММ, зросла мотивація до навчання, були наявні умови для розвитку критичного мислення, комунікативних здібностей у студентів 4-го року навчання. Отже, було експериментально доведено, що доцільним є використання ІТ «веб-квест» у навчанні ПМ та ММ майбутніх учителів АМ.

3.3. Методичні рекомендації з використання інтерактивної технології «веб-квест» в процесі формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному та монологічному мовленні у майбутніх учителів англійської мови

Проведене експериментальне дослідження дозволяє розробити методичні рекомендації щодо формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест».

Впроваджуючи ІТ «веб-квест» в процес формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ, необхідно пам'ятати про певні особливості роботи із даною ІТ навчання АМ.

Як вже було зазначено вище, інтерактивне навчання ПМ та ММ – це спеціальна форма організації активного взаємонавчання на уроці іноземної мови, що включає формування умінь ПМ та ММ при вирішенні навчальних комунікативно та / або особистісно орієнтованих завдань з опорою на розвиток критичного мислення як конструктивної інтелектуальної діяльності, що потребує від викладача великої відповідальності, системної роботи, а також психологічної готовності до зміни ролей у навчальному процесі, яка полягає в

переході від авторитарної позиції викладання на демократичну, виступаючи координатором дій учнів, допомагаючи та спрямовуючи їх роботу.

Курс навчання ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» доцільно розпочинати вхідним тестуванням – створенням власного висловлювання під час аудиторного заняття з метою перевірки рівня володіння ПМ та ММ.

За результатами пробного навчання англійського ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ (м. Суми, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка) нами розроблені методичні рекомендації щодо організації навчального процесу з використанням ІТ «веб-квест», які можна коротко викласти наступним чином:

1. Кількість студентів в одній групі може бути будь-якою, адже студенти використовуються глобальну мережу Інтернет, що не обмежує кількість учасників в одній групі.

2. З метою залучення усіх студентів до роботи різною мірою, корисно застосувати ІТ «веб-квест» таким чином, що дозволяє включити всіх студентів до активної діяльності, вирішення проблемних завдань та створення власних висловлювань в активній взаємодії з іншими учасниками.

3. Аудиторія має бути спеціально підготовленою для початку ПМ та ММ із застосуванням ІТ «веб-квест», аби студенти мали змогу бути мобільними та з легкістю змінювати види роботи та змінювати види роботи.

4. На початковому етапі навчання ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест», слід розпочинати роботу із нескладаних та мотивуючих інтерактивних прийомів, які забезпечують підготовку студентів та заохочують останніх до різноманітних форм роботи, надають можливості для самореалізації, стимулюють до активної діяльності. Використання складних інтерактивних прийомів повинно проходити поступово, щоб у студентів з'явився досвід подібної роботи.

5. Усі матеріали для роботи з «веб-квестом» варто готувати заздалегідь.

6. У процесі формування ПОК в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест», корисно буде використовувати декілька інтерактивних прийомів, але не більше трьох.

7. Під час заняття необхідно дотримуватись поетапності та процедури, адже навчання ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» – це велике творче завдання, що передбачає ситуативно-організовану та тривалу діяльність.

8. Важливо проявляти терпимість до будь-якої точки зору, уважно вислуховувати всіх студентів, утримуватися від оцінок та не піддаватися суб'єктивним чинникам, що можуть призвести до конфліктів в межах групи.

9. З метою успішної реалізації підготовленого висловлювання або дискусії, краще за все зразу визначити час на висловлювання кожного з студентів групи/пари для організації спільного обговорення, що допоможе адаптуватися до чіткої організації подальшої роботи в групах/парах.

10. Проведений розвідувальний експеримент показав, що потребує уваги забезпечення логіко-композиційної структури монологічних висловлювань студентів. Для цього, рекомендуємо використовувати додаткові опори у вигляді таблиць або схем, які допоможуть студентам логічно організувати монологічні висловлювання. Необхідним є виділити початок (introduction), головну частину (main body) та завершення (conclusion) монологічного висловлювання та спонукати студентів слідувати логіка-композиційній схемі.

11. Необхідно налаштуватися на старанну підготовку до «веб-квестів». Краще якісно підготувати кілька «веб-квестів» у навчальному році, ніж часто проводити наспіх підготовлені «веб-квести» (Подосиннікова, 2012).

12. Використання ІТ «веб-квест» передбачає обов'язкову рефлексію результатів: аналіз отриманих знань, труднощів, виправлення помилок, коригування та редагування продуктів ПМ та ММ, що досягається шляхом активної взаємодії усіх учасників у процесі колективного обговорення або за допомогою інших прийомів.

13. Слід варіювати форми роботи у процесі рефлексивного аналізу отриманих результатів. Рефлексія може здійснюватися у різних формах:

індивідуальна робота студента, робота в парах, групах, малих групах, дискусія, письмовий або усний аналіз.

Запропоновані методичні рекомендації допоможуть успішно впровадити методику використання ІТ «веб-квест» для формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ. Як доводять результати дослідження, розроблена нами методика підтверджує методичну доцільність застосування комплексу вправ для формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх вчителів АМ.

Висновки до розділу 3

У даному розділі було запропоновано комплекс вправ для формування компетентності в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест».

Відповідно, до комплексу вправ націлених на формування ПОК в ПМ увійшло 4 групи вправ: вправи спрямовані на формулювання змісту висловлювання; вправи спрямовані на формулювання окремих частин висловлювання; вправи спрямовані на формулювання цілісного висловлювання; вправи спрямовані на рефлексивний аналіз і коригування змісту та структури висловлювання.

Відповідно, до комплексу вправ націлених на формування ПОК в ММ увійшло 3 групи вправ: вправи спрямовані на визначення змісту та структури висловлювання; вправи спрямовані на формулювання окремих частин висловлювання; вправи спрямовані на формулювання цілісного висловлювання.

Розроблена методика формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест» зумовила необхідність експериментальної перевірки її ефективності.

У процесі проведення розвідувального експерименту було з'ясовано, що рівень сформованості ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ є середній та недостатній. Результати постекспериментального зрізу засвідчили покращення рівня сформованості вмінь ПМ та ММ, де навчання проводилося з використанням ІТ.

Як результат спостережень за ходом розвідувального експерименту, пробного навчання та аналізу навчальних досягнень студентів у цьому розділі було розроблено та описано методичні рекомендації з використання ІТ «веб-квест» у процесі формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з метою ефективного впровадження розробленої методики до навчального процесу.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У дипломній роботі розглянуто проблему формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх АМ з використанням ІТ «веб-квест».

У ході нашого дослідження було здійснено теоретичне узагальнення, розроблена підсистема вправ та сформульовані методичні рекомендації для формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест».

Метою дослідження було дослідити теоретичні передумови й практично розробити методику формування ПОК у ПМ і ММ з використання «веб-квесту» у майбутніх учителів АМ.

У першому розділі було розглянуто теоретичні передумови формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест». Досліджено мету, зміст та контроль формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ. Серед структурних компонентів змісту компетентності в ПМ та ММ було виділено декларативні та процедурні знання, спеціальні уміння та комунікативні здібності. В ході нашого дослідження було розглянуто методико-педагогічні та психологічні засади інтерактивного навчання, було проаналізовано його сутність, біологічний та соціальний аспекти та переваги для формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ. В ході дослідження також було розглянуто та визначено методичний потенціал «веб-квесту» та доцільність його використання на даному етапі як засобу формування професійно-орієнтованої компетентності у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ. Зокрема, було досліджено зв'язок інтерактивного навчання та критичного мислення, і на основі цього виділено актуальні ІТ і прийоми навчання, спрямовані на розвиток у майбутніх учителів АМ критичного мислення.

У другому розділі було розглянуто принципи та різні підходи формування ПОК в ПМ та ММ з використанням ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ у порівнянні з дидактичними, методичними та інтерактивними

принципами навчання іноземної мови, що дало підстави вважати ІТ «веб-квест», як таку, що має великий методичний потенціал у формуванні ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ. А також запропонована власна етапізація формування вмінь ПМ та ММ. Було розроблено та систематизовано методичну типологію труднощів формування ПОК в ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ, та створено методичну типологію труднощів інтерактивного навчання у процесі формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест» як навчальної технології.

У третьому розділі, проаналізувавши цілі, зміст й етапи формування умінь ПМ та ММ, розглянувши поняття інтерактивного навчання ПМ та ММ, а також психолого-педагогічні та методичні передумови використання ІТ «веб-квест» в аспекті предмету нашого дослідження, було запропоновано комплекс вправ для формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх учителів АМ з використанням ІТ «веб-квест» (на матеріалі теми «Higher Education», підтеми «Student's Life»), який складається з трьох груп вправ: вправи спрямовані на визначення та формулювання змісту та структури висловлювання; вправи спрямовані на формулювання окремих частин висловлювання; вправи спрямовані на формулювання цілісного висловлювання; вправи спрямовані на рефлексивний аналіз і коригування змісту та структури висловлювання;

У ході нашого дослідження було проведено експериментальне дослідження з метою перевірки ефективності запропонованої системи вправ для формування ПОК у ПМ та ММ з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх вчителів АМ. Результати експерименту довели ефективність розробленої методики, оскільки використання інтерактивної технології «веб-квест» позитивно впливало на формування ПОК у ПМ та ММ майбутніх вчителів АМ та підвищило рівень сформованості умінь.

На основі проведеного експерименту було укладено та охарактеризовано методичні рекомендації щодо використання інтерактивної технології «веб-квест» під час формування ПОК у ПМ та ММ у майбутніх

вчителів АМ з метою ефективного впровадження розробленої методики до навчального процесу.

Ключові слова: професійно-орієнтована компетентність, писемне мовлення, монологічне мовлення, уміння писемного мовлення, уміння монологічного мовлення, інтерактивне навчання, іноземні мови, інтерактивні технології, інформаційно-комунікативні технології, взаємодія, веб-квест, критичне мислення, майбутні учителі, англійська мова.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Азимов А.Г. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам) / А.Г. Азимов, А.Н. Щукин. – Москва : Изд-во ИКАР, 2009. – 197 с.

Багузина Е.И. Веб-квест технология как дидактическое средство формирования иноязычной коммуникативной компетенции (на примере студентов неязыкового вуза): дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Елена Ильинична Багузина. – М., 2011. – 238 с.

Бадмаев Б.Ц. Методика преподавания психологии : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Б.Ц. Бадмаев. – Москва : ВЛАДОС, 2001. – 304 с.

Бим И.Л. Концепция обучения второму иностранному языку (немецкому на базе английского) : учеб. пос. / И.Л. Бим. – Обнинск : Титул, 2001. – 127 с.

Бим И.Л. Личностно-ориентированный подход – основная стратегия обновления школы / И.Л. Бим // Иностранные языки в школе. – 2002. – № 2. – С. 11–15.

Бігич О.Б. Модерація й розвиток критичного мислення майбутніх учителів іспанської мови як технології формування методичної компетентності / О.Б. Бігич // Вісник КНЛУ. – 2019. – № 31. – С. 43-52.

Бігич О.Б. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних та лінгвістичних університетів / О.Б. Бігич, Н.Ф. Бориско. – Київ : Ленвіт, 2013. – 590 с. (Бігич, Бориско, 2013)

Большой психологический словарь / под ред. Б. Мещеряков, В. Зинченко. – СПб. : Прайм-ЕВРОЗНАК, 2004. – 672 с.

Борецька Г.Е. Правильність іншомовного висловлювання та класифікація граматичних помилок у писемному мовленні : збірник наукових праць / Г.Е. Борецька. – Київ : Вид. центр КДЛУ, 2000. – 78 с.

Бредихина И.А. Методика преподавания иностранных языков : Обучение основным видам речевой деятельности : учеб. пос. для студентов вуза, обучающихся по направлению подготовки 45.03.02, 45.04.02 «Лингвистика» / И.А. Бредихина. – Екатеринбург : Изд-во Уральского университета, 2018. – 102 с.

Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам: лингводидактика и методика : навч. пос. / Н.Д. Гальскова, Н.И. Гез. – Москва : АСАДЕМА, 2006. – 334 с.

Гез Н.И. Формирование коммуникативной компетенции как объект зарубежных методических исследований / Н.И. Гез // Иностранные языки в школе. – 1985. – № 2. – С. 17-24.

Горобченко Н.В. Етапи створення дискурсу на початковому ступені навчання іншомовного писемного мовлення / Н.В. Горобченко // Вісник КНЛУ. – 2002. – Вип. 5. – С. 135-140.

Дударева Е.М. Технология веб-квеста / Е.М. Дударева // Педагогический всеобуч. – 2015. – №2. – С. 12-16.

Дьячкова Я.О. Практичне використання короткострокового веб-квесту як засобу формування у майбутніх правознавців професійно спрямованої англомовної компетентності в говорінні / Я. О. Дьячкова // Іноземні мови. – 2015. – № 1. – С. 63-67.

Дьячкова Я.О. Формування професійно спрямованої англомовної компетентності в говорінні у майбутніх правознавців : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Яна Олегівна Дьячкова. – К., 2014. – 402 с.

Дьячкова Я.О. Формування у майбутніх правознавців професійно орієнтованої англомовної компетентності в говорінні з використанням веб-квесту. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах : колективна монографія / Я.О. Дьячкова. – Київ : Ленвіт, 2015. – 444 с.

Журат Ю.В. Інтерактивні методи соціально-педагогічної роботи та ефективність їх використання в діяльності ЦСССДМ / Ю.В. Журат, Т. А.

Тернавська, Г.С. Фесун, Т.М. Канівець. // ScienceRise : Pedagogical Education. – 2020. – № 3. – С. 42-46.

Заир-Бек С.И. Развитие критического мышления на уроке : пособие для учителей общеобразоват. учреждений / С.И. Заир-Бек, И.В. Муштавинская. – Москва : Просвещение, 2011. – 223 с.

Зимняя И. А. Педагогическая психология : підручник / И.А. Зимняя. – Москва : Логос, 2004. – 384с.

Зимняя И.А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке : кн. для учителя / И.А. Зимняя. – Москва : Просвещение, 1985. – 160 с.

Калюжна Ю.І. Інтерактивні методи навчання як фактор формування емоційного інтелекту майбутніх педагогів / Ю.І. Калюжна, Т.А. Яновська // Освіта і наука. – 2015. – № 1. – С. 77-82.

Кларин М.В. Интерактивное обучение – инструмент освоения нового опыта / М.В. Кларин // Педагогика. – 2000. – № 7. – С. 12-18.

Коджаспирова Г.М. Педагогический словарь: для студ., высш. и сред. учеб. заведений : словарь / Г.М. Коджаспирова, А.Ю. Коджаспиров. – Москва : Академия, 2003. – 176 с.

Коротаева Е.В. Обучающие технологии в познавательной деятельности школьников : учеб. пос. / Е.В. Коротаева. – Москва : Сентябрь, 2003. – 176 с.

Курило Л.В. Мета і зміст навчання майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованого наукового писемного мовлення / Л.В. Курило // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. – 2012. – Вип. 21. – С. 47-55.

Литвин С.В. Навчання учнів старшої загальноосвітньої школи писемного спілкування англійською мовою: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Світлана Володимирівна Литвин. – К., 2002. – 276 с.

Личко Л.Я. Формування у майбутніх менеджерів-економістів англійської професійно спрямованої компетенції в говорінні: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Лідія Яковлівна Личко. – К., 2008. – 260 с.

Ломакина О.В. Восприятие и оценка студентами интерактивного обучения / О.В. Ломакина // Проблемы современного образования. – 2013. – №6. – С. 108-111.

Мазунова Л.К. Интегративный подход к обучению иностранным языкам : учеб. пос. / Л.К. Мазунова. – Уфа : Издание Башкирск. ун-та, 1995. – 76 с.

Мазунова Л.К. Система овладения культурой иноязычного письма в языковом вузе: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Лидия Константиновна Мазунова. – Уфа, 2005. – 295 с.

Миролюбов А.А. Цели, задачи и содержание обучения : навч. пос. / А.А. Миролюбов. – Москва : Педагогика, 1981. – 337 с.

Наролина В.И. Межкультурная коммуникативная компетентность как интегративная способность межкультурного общения специалиста / В.И. Наролина // Психологическая наука и образование. – 2010. – №2. – С. 1-13.

Николаєва С.Ю. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання : навч. посібник / С.Ю. Николаєва – Київ : Ленвіт, 2003. – 273 с.

Николаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник / С.Ю. Николаєва, О.Б. Бігич, Н.О. Бражник. – Київ : Ленвіт, 1999. – 328 с.

Николаєва С.Ю. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних та лінгвістичних університетів : навч. Посібник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. – Київ : Ленвіт, 2013. – 590 с.

Овечкина Ю.Р. Структура коммуникативной компетенции в иноязычной письменной речи студентов языкового вуза [Электронный ресурс] / Ю.Р. Овечкина // Педагогическое образование в России. – 2012. – № 1. – С. 231-234

– Режим доступа: http://journals.uspu.ru/attachments/article/116/Овечкина_Структура.PDF.

Панфилова А.П. Игровое моделирование в деятельности педагога : учеб. пос. для студ. высш. учеб. заведений / А.П. Панфилова, В.А. Сластенина, И.А. Колесникова. – Москва : Изд. центр «Академия», 2006. – 368 с.

Паркин М. Сказки для коучинга : Как использовать сказки, истории и метафоры в работе с отдельными людьми и с малыми группами / М. Паркин. – Москва : ООО «Издательство «Добрая книга», 2005. – 304 с.

Пассов Е.И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению : учеб. пос. / Е.И. Пассов. – Москва : Русский язык, 1989. – 278 с.

Пассов Є.І. Комунікативний метод навчання : навч. пос. / С. І. Пассов. – Київ : Просвіта, 1991. – 40 с.

Патієвич О.В. Методична характеристика написання наукових статей англійською мовою студентами магістратури / О.В. Патієвич // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2015. – № 2 (2). – С. 53-65.

Педагогический энциклопедический словарь / под ред. Б. М. Бим-Бад. – М. : Большая российская энциклопедия, 2003. – 528 с.

Писанко М.Л. Навчання майбутніх філологів англійського писемного мовлення на початковому етапі / М.Л. Писанко // Іноземні мови. – 2010. – №4. – С. 27-32.

Подосиннікова Г.І. Методична характеристика інтерактивного навчання іноземних мов / Г.І. Подосиннікова // Педагогічний процес. – 2012. – № 3. – С. 196-208.

Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования : учеб. пос. / Е.С. Полат. – Москва : Изд. центр «Академия», 1999. – 270 с.

Пометун О.І. Інтерактивні методики та система навчання : навч. пос. / О.І. Пометун. – Київ : Шк. світ, 2007. – 112 с.

Пометун О.І. Інтерактивні технології навчання : науково-метод. пос. / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. – Київ : А.С.К., 2004. – 192 с.

Саттаров Т.К. Формирование профессиональных умений будущего учителя иностранного языка на практических занятиях по специальности (на

материале английского языка) : автореф. дис. здоб. наук. ступ. докт. пед. наук : 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Т.К. Саттаров. – Т., 2000. – 32 с.

Скалкин В.Л. Системность и типология упражнений для обучения говорению / В.Л. Скалкин // Иностранные языки в школе. – 1979. – № 2. – С. 19–25.

Соловова Е.Н. Методика обучения иностранным языкам: продвинутый курс : пос. для студентов пед. вузов и учителей / Е.Н. Соловова. – Москва : Астрель, 2008. – 272 с.

Сысоев П.В. Методика обучения иностранному языку с использованием новых информационно-коммуникационных интернет-технологий : учебно-методическое пособие / П.В. Сысоев, М.Н. Евстигнеев. – Москва : Глосса-Пресс, 2010. – 182 с.

Сысоева Е.В. Формирование коммуникативной компетентности в письменной речи при обучении иностранным языкам / Е.В. Сысоева // Методика. – 2007. – №58. – С. 6-14.

Философский энциклопедический словарь / под ред. Л. И. Ильичев, П. Н. Федосеев, С. М. Ковалев, В. Г. Попов, – М. : Сов. Энциклопедия, 1983. – 840 с.

Халперн Д. Психология критического мышления : навч. пос. / Д. Халперн. – СПб. : Идательство «Питер», 2000. – 512 с.

Циркаль А.Ю., Огляд найбільш цікавих інтерактивних методів на заняттях з англійської мови [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://confesp.fl.kpi.ua/fr/node/1146>.

Черниш В.В. Засоби формування іншомовної комунікативної компетенції у діалогічному мовленні / В.В. Черниш // Іноземні мови. – 2011. - №3. – С. 15-22.

Черниш В.В. Інформаційно-комунікаційні засоби формування та удосконалення іншомовної комунікативної компетентності у навчальних закладах різного типу / В.В. Черниш // Іноземні мови. – 2012. - №3. – С. 8-17.

Черниш В.В. Теоретико-методичні засади формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої англомовної компетенції в говорінні: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. д-ра пед. наук : 13.00.02 «Теорія і методика навчання (германські мови)» / В.В. Черниш. – Київ, 2015. – 46 с.

Щукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь : словарь / А.Н. Щукин. – Москва : Астрель, 2007. – 746 с.

Щукин А.Н. Обучение иностранным языкам: теория и практика : учеб. пос. / А.Н. Щукин. – Москва : Филоматис, 2006. – 480с.

Buehl D. Classroom strategies for interactive learning / Doug Buehl. – USA : International Literacy Association, 2017. – 273 p.

Corder P. The Significance of Learner's Errors / P. Corder // International Review of Applied Linguistics. – 1967. – № 5/2. – P. 161–170.

Crawford A. Teaching and learning strategies for the thinking classroom / Alan Crawford – New York : The International Debate Education Association, 2005. – 254 p.

Evans V. Successful writing / Virginia Evans. – Express Publishing, 2000. – 160 p.

Halat E.A. Good Teaching Technique : WebQuests / Halat E.A. // The Clearing House: A journal of Educational Strategies, Issues and Ideas. – 2008. – №3. – P. 109-112.

Hedge, T. Teaching Writing / T. Hedge // Oxford University Press. – 2005. – № 3. – P. 1-3.

Hornby A. S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / A. S. Hornby. – Oxford University Press, 2005. – 1905 p.

Kroll B. Second Language Writing: Research insights for the classroom / Barbara Kroll – Cambridge : Cambridge University Press, 1990. – 246 p.

Lindstromberg S. Language Activities for Teenagers / Seth Lindstromberg – Cambridge : Cambridge University Press, 2004. – 106 p.

March T. Working the Web for Education. Theory and Practice on Integrating the Web for Learning / T. March. 2014. – Access mode: <http://tommmarch.com/writings/theory/>

Olsher D. Words in Motion : An Interactive Approach to Writing / David Olsher. – New York : Oxford University Press, 1995. – 126 p.

Patel M.F. English language teaching / M.F. Patel. – Sunrise publishers, 2008. – 191 p.

Rogers L. Writing Skills / Louis Rogers. – Surrey : DELTA Publishing, 2011. – 120 p.

Vidoni K. WebQuests / K. Vidons, C. Maddux // Computers in the Schools. – 2002. – №1 – P. 101-117.

Willis J. Teaching English through English / J. Willis. – Longman, 1996. – 176 p.

ДОДАТОК А

**Таблиця відповідності інтерактивної технології «веб-квест»
дидактичним, методичним принципам та принципам інтерактивного
навчання**

Принципи навчання іноземної мови	Відповідність інтерактивної технології «веб-квест» даним принципам	+/-
Дидактичні принципи		
1) Принцип свідомості	Виконання завдань «веб-квесту» – це свідомо дія, при якій студент цілеспрямовано сприймає інформацію аналізуючи та осмислюючи її.	+
2) Принцип активності	Виконуючи завдання «веб-квесту» студент бере активну участь у навчальному процесі, самостійно оцінює та контролює процес.	+
3) Принцип наочності	Завдання «веб-квесту» базуються на реальних автентичних матеріалах носіїв мови, що сприяє легкому візуальному усвідомленню матеріалу.	+
4) Принцип доступності і посиленості	Зміст, матеріал та завдання, що використовується для виконання «веб-квестів» відповідають сферам спілкування визначених програмою для майбутніх вчителів АМ.	+
5) Принцип міцності	Виконання завдань «веб-квесту» дає змогу повторення навчального матеріалу, тобто засвоєні раніше знання можуть бути відтворені та застосовані на практиці.	+
6) Принцип систематичності й послідовності	Структура «веб-квесту» вимагає поетапного та послідовного виконання завдань від простих до складних.	+
7) Принцип науковості	Завдання «веб-квесту» можуть базуватися на справжніх міцно встановлених наукою знань.	+
8) Принцип виховного навчання	«Веб-квест» формує особистість студента з моральної, естетичної сторони, розвиває його культуру спілкування, шанобливе ставлення до думки інших, вимогливість до себе, креативність.	+
9) Принцип врахування індивідуальних особливостей студентів	Майбутні вчителі АМ орієнтовані на свою майбутню професійну діяльність, а «веб-квест» передбачає врахування таких особливостей як вміння самостійно	+

	застосовувати знання при вирішенні завдань, вміння систематизувати та узагальнювати вивчене, що є важливим для формування ПОК у ПМ та ММ.	
10) Принцип міжпредметної координації		-
11) Принцип міжкультурної взаємодії.	Завдання «веб-квесту» лінгвосоціокультурного характеру розширюють світогляд майбутніх вчителів АМ та сприяють міжкультурній взаємодії з носіями мови.	+
Методичні принципи		
1) Принцип комунікативності	Завдання «веб-квесту» моделюють реальні комунікативні ситуації, а тому сприяють готовності до активної комунікації з носіями мови.	+
2) Принцип комунікативно спрямованого формування мовленнєвих навичок	Завдання «веб-квесту» спрямовані власне на спілкування як в усній так і в письмовій формі при постійній взаємодії учасників та мають ситуативний характер.	+
3) Принцип інтегрованого навчання видів мовленнєвої діяльності та аспектів мови	Завдання «веб-квесту» мають інтегрований характер, де засвоєння всіх аспектів мови відбувається у взаємозв'язку та взаємодії.	+
4) Принцип взаємопов'язаного навчання мови і культури	Через виконання проектів та творчих завдань під час «веб-квесту» студенти можуть прослідковувати структуру автентичного мовлення іншомовної культури та порівнювати його з рідною мовою та культурою.	+
5) Принцип домінуючої ролі вправ	Формування ПОК у ПМ та ММ на основі «веб-квесту» формує уміння та навички за допомогою різних видів вправ.	+
6) Принцип автентичності навчальних матеріалів	«Веб-квест» базується на автентичних навчальних матеріалах, які мають значущу комунікативну та лінгвосоціокультурну цінність.	+
7) Принцип розвитку автономності студентів	Виконання завдань «веб-квесту» змушує студентів самостійно та усвідомлено працювати над мовою і з мовою та приймати власні незалежні рішення.	+

8) Принцип професійної спрямованості іншомовного спілкування	Завдання «веб-квесту» містять матеріал (теми, ситуації, тексти, завдання, вправи), який орієнтований на професійну підготовку майбутніх учителів АМ.	+
Принципи інтерактивного навчання		
1) Принцип активності	Виконуючи завдання «веб-квесту» студенти активно взаємодіють як один з одним, так і у групах, що підтверджує інтерактивність технології «веб-квест».	+
2) Принцип відкритого зворотного зв'язку	Інтерактивна технологія «веб-квест» заохочує майбутніх учителів АМ висловлювати власні аргументи з будь-якої ситуації, обговорювати думки, висувати заперечення як в усній так і в письмовій формі.	+
3) Принцип експерименту	Виконання завдань «веб-квесту» заохочує студентів шукати нові шляхи вирішення проблемних ситуацій, розвиває їх творчість та креативність.	+
4) Принцип довіри	Виконуючи завдання «веб-квесту» студент не відчуває тиску з боку вчителя, оскільки працює самостійно та несе відповідальність за свої рішення, а завдання «веб-квесту» сприяють взаємодії від усіх учасників процесу та взаємонавчання.	+
5) Принцип рівності поглядів	ІТ «веб-квест» передбачає можливість висловити власну точку зору на рівні з вчителем та іншим студентам, але не нав'язувати свою позицію.	+
6) Принцип взаємодії	ІТ «веб-квест» є штучним середовищем, під час якого студенти вступають в активну комунікацію, взаємодіючи на емоційному та духовному рівнях.	+
7) Принцип проблемності	Завдання «веб-квесту» подаються в динаміці, тобто студенти приймають активну участь в отриманні знань, вирішують проблемні завдання, що розвиває їх критичне мислення.	+
9) Принцип рефлексивного навчання	Завдання «веб-квесту» сприяють свідомому і критичному осмисленню своїх дій та мотивів, та якості виконання завдань, результатів своїх досягнень.	+

ДОДАТОК Б

Приклади вправ на принципи формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні з використання інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови

1) принцип автономності та свідомості студентів;

Вправа 1.

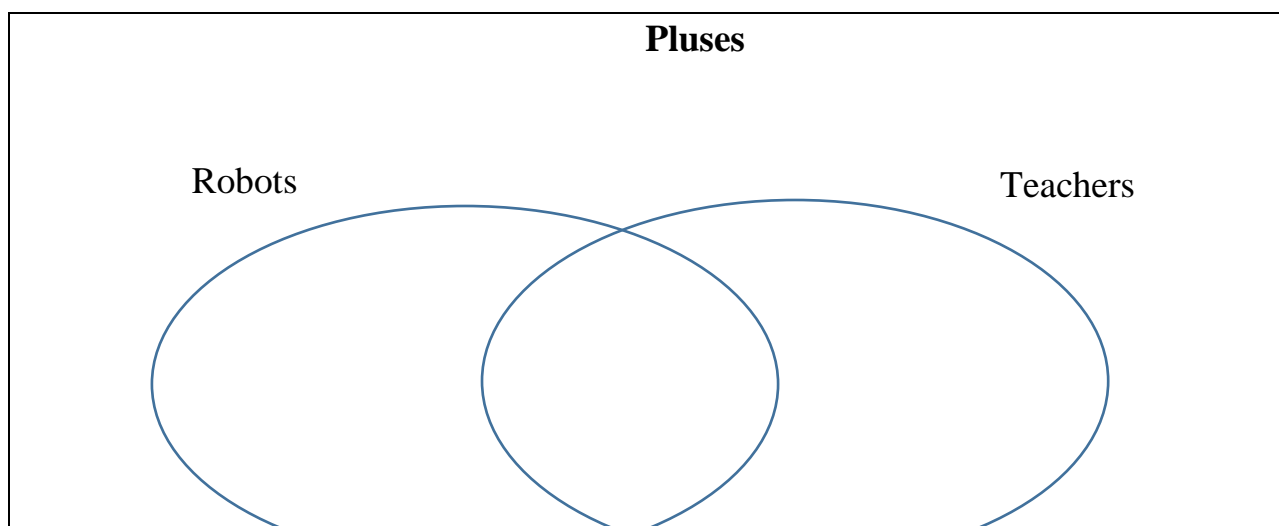
Task 1. Find the link below and read the text carefully and be ready to point out its main topic.

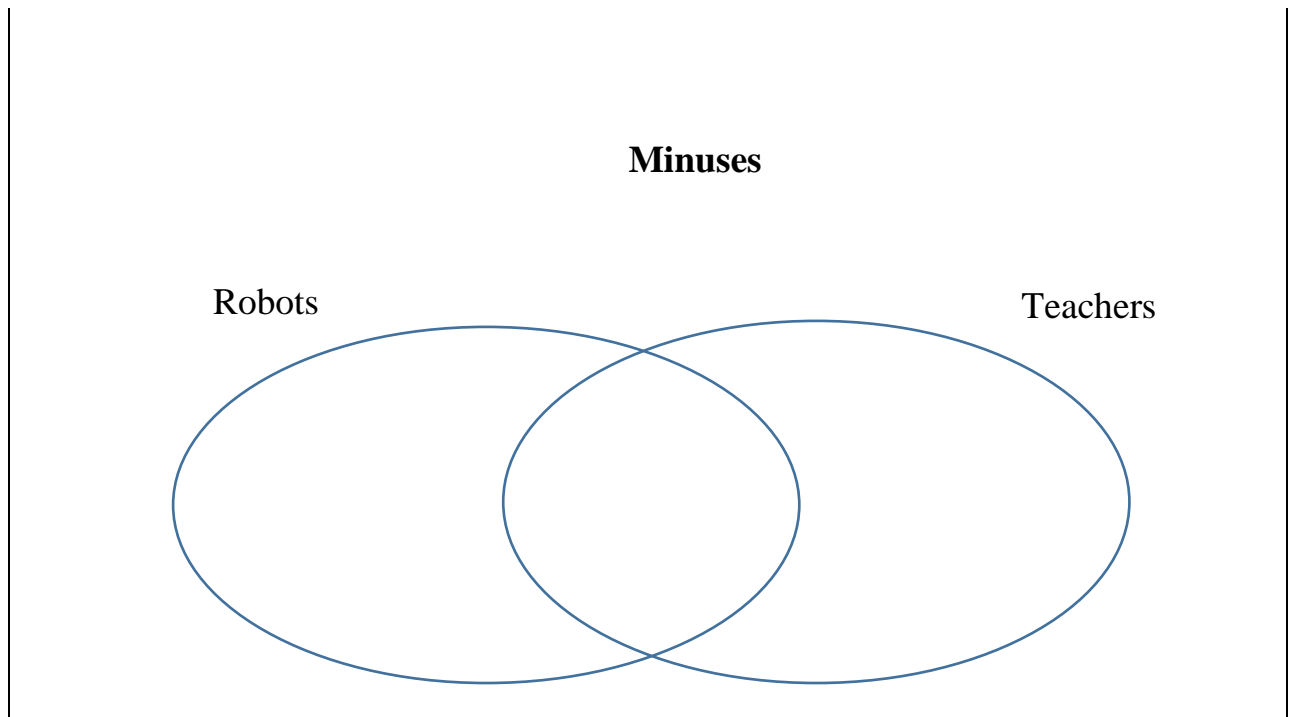
<https://learnenglish.britishcouncil.org/skills/reading/intermediate-b1/robot-teachers>

Task 2. Work in small groups and discuss the following questions:

- 1) How can robots substitute teachers at school?
- 2) Is the robot teacher better and why?
- 3) Will robots replace teachers in the nearest future?

Task 3. What are the pluses and minuses of having robots as teachers and real teachers in classrooms? Complete the following table:

Task 4. Prepare a short speech answering the question: “Would you like to have a robot as a teacher? Why?” Give your arguments.

2) принцип активної взаємодії студентів у складі малої групи;

Вправа 2.

Work in small groups. In each group you are going to have a speaker, a secretary, a time-manager and a reporter. Use the following links to find the information about world-famous universities and Oxford University in particular and discuss the pluses and minuses of studying there. Be ready to share your ideas.

<https://learnenglish.britishcouncil.org/general-english/video-series/britain-is-great/knowledge-is-great-part-1>

https://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/general/sixminute/2010/09/100923_6min_top_university_page.shtml

3) принцип проблемності, систематичності та послідовності навчання з використанням автентичних матеріалів;

Вправа 3.

You are going to write a letter to your penfriend about your learning experience at the university. But before it we are going to do some preparation tasks. Find the link attached and do all the tasks in order they are given.

<https://learnenglish.britishcouncil.org/skills/writing/intermediate-b1/reflective-writing>

Вправа 4.

Write a letter to your penfriend sharing your learning experience with him. Don't forget the rules of letter writing. Make the use of the previous tasks.

4) принцип застосування критичного мислення з урахуванням індивідуальних особливостей студентів;

Вправа 5.

Task 1. Read the following text and say which things you should consider when choosing a university.

Choosing a University

A. The head of my school wanted me to do a degree in law at a prestigious university. He said it would give me a better chance of getting a job, but I wanted to do something creative so I choose a degree at a university with a good reputation for marketing. It's a vocational course, but it does involve studying economics and psychology, too. People are always asking why I choose this university, but I've been really pleased with my course. Our university isn't better than another. The important question is which course is the best fit for you?

TANYA PHILLIPS, MARKETING

B. A lot of people start the course then drop out so it's important to research courses carefully. My film studies degree has a good balance of theory and practical

components, which is important for me. We usually have lectures in the morning and then work in the film studio in the afternoon. My friend is forever complaining that this course doesn't offer enough practical work, but he probably didn't find out enough about it before he applied. The other thing is location. I chose to be in London because it's got a vibrant film culture and it's easy to keep up-to-date with popular trends. The only thing I don't like is the cost of rent. I pay much more than friends who are studying in other cities.

JOSH HARRIS, FILM STUDIES

C. Going to university is a unique opportunity and, while the course is important, it's more about the student experience. That's why I chose a small campus. It's a close-knit community and the student facilities are excellent. With so many extracurricular activities, it's been easy to make friends. I've been a member of the Debating Society since my first year and now I'm President of the Student Union. I think getting a degree is only part of why we go to university, and the other skills I've learnt will help me to find a job.

ALEX BEAVEN, GEORAPHY

D. My advice when looking at universities is to think of the three Cs: city life, course modules and career prospect. With the high cost of student fees, you have to think about your career goals. See if the course or uni offers work placement opportunities. I was particularly attracted to my course because it gave me a chance to work for a year. I'm doing my placement now, and I love it! I've worked in different local government departments and, as a result, I know I want to work in education policy when I graduate.

NATASHA STEVENS, POLITICS

E. I chose a course at me local university because it's more convenient. I've been living at home this year, which means I've been able to save a lot of money and I won't be so much in debt when I finish. Some of my friends are living in halls of residence and have to do part-time jobs to help pay for their accommodation. My parents understand that I've got a lot of coursework so I don't really have to do chores at home. I think it's good to have the support of your family at uni.

KYLE LAWRENCE, BIOLOGICAL SCIENCES

Task 2. Work in groups. Read these tips about choosing a degree and discuss them in groups. Tick the best pieces of advice and give your arguments. Be ready to share your ideas.

1. Visit different universities, talk to the tutors and ask lots of questions about the course.
2. Choose a subject that you are good at.
3. Do the same thing that your friends are doing.
4. Make a list of the pros and cons of each subject and see which offers the most advantages.
5. Choose a course that trains you for a specific job.

5) принцип використання глобальної мережі Інтернет як основного засобу навчання з використанням ІТ «веб-квест»;

Вправа 6.

Task 1. Find the link below and watch the video carefully and do task 1 to point out its main topics.

<https://learnenglish.britishcouncil.org/general-english/video-series/britain-is-great/knowledge-is-great-part-1>

Task 2. Use the same link to find task 1 below the video.

Task 3. Conduct a survey to find out more information about your groupmates. Complete the following table.

Questions	The number of people
1) Have you ever been to Oxford?	
2) Can you name more than 5 world-famous universities?	
3) Would you like to study in Oxford university?	

Task 4. Now analyze the results of the survey and be ready to present them in front of the group.

Task 5. Prepare a three-minute advertisement for Oxford University to motivate your groupmates to study there.

6) принцип комунікативно спрямованого формування ПОК у ММ та ПМ;

Вправа 7.

Task 1. Read questions 1-6 and match each one with one of the categories a-d.

- 1) What do you like about the place where you live?
- 2) What would you like to do when you finish studying at school?
- 3) Are you happier studying alone or with other people?
- 4) What things do you enjoy doing with your friends?
- 5) Do you like going to parties?
- 6) Are you happier doing mental or physical work?

- a) your home and family
- b) your interests
- c) your studies/work
- d) your plans for the future

Task 2. Put verbs in the correct form.

1. I prefer (play) football to (do) homework.
2. I'd rather (go) by bus than (walk).
3. She'd prefer (not stay) in at the weekend.
4. She prefers (write) essays by hand.
5. He'd rather (write) a project than (do) an exam.
6. I'd prefer (go) by train than (fly).

Task 3. Work with a partner. Ask and answer the questions. Remember to give reasons and personal details and to use expressions from the Speaking bank.

Student A: Ask these questions.

1. Which subject(s) do you prefer studying?
2. Would you rather study at home or in a library?
3. Would you like to have an end-of-year school trip this year or would you prefer to go somewhere with your family?

Student B: Ask these questions.

1. Would you prefer to study in your country or abroad?
2. Do you prefer studying with books or using a computer?
3. Would you rather have a school uniform or wear what you like?

Speaking Bank:

Expressing preferences

prefer

- I prefer to work alone.
- I prefer revising alone.
- I prefer studying alone to studying with other people

would prefer

- I'd prefer to be a translator (than a musician).
- I'd prefer not to study music.

would rather

- I'd rather live in a big city.
- I'd rather not live in a small town.
- I'd rather study than work.

Task 4. Prepare 3 minutes' speech about your partner's preferences.

7) принцип міжкультурної взаємодії з урахуванням рідної мови і культури;

Вправа 8.

You are going to write a letter to your friend about studying abroad.

Task 1. Look at the expressions and write *formal* or *informal*.

1. Hi, Lisa!	<i>informal</i>
2. Dear Mr. Fellows
3. It was great to hear from you.
4. All the best
5. Yours sincerely
6. Thanks
7. I am writing to complain about one of your products.
8. I would be grateful if you could send me a copy of the photograph.
9. I'd love a cope of that photo – can you send me one?

Task 2. Read the email from an English friend called Leo. Underline the point that Leo wants you to answer.

From: Leo

Subject: Hi

Hi!

I hope everything's OK. It seems long time since I heard from you. What have you and your family been doing recently?

I'm trying to decide which universities to apply to. My main decision is about whether to study abroad or not. I've looked at some universities in Australia, and I's love to go there to study. There are some excellent courses and I could spend my free time doing sports, which I love, as you know!

I'm also considering coming to study in your country. What do you think the advantages are for me doing there? On the other hand, I can see that staying in England easier. Maybe you could come and study here, or we could both go and study in Australia together! What would you prefer?

This week I've been doing work experience. My school organized some work for me in a fashion designer's studio! It has been fantastic so far. The fashion designer is really nice and I learnt tons about fashion and making clothes. What kind of preparation for leaving school do you get? Write and tell me about it – I'd really like to know.

Write soon!

Bye

Leo

Task 3. Write a reply to Leo in an informal email.

8) принцип рефлексивного навчання.

Вправа 9.

You have already written a reply to Leo in an informal email. Work in pairs, exchange your emails and correct the mistakes.

Вправа 10.

Listen to the speeches about your groupmates' preferences and choose the best one. Give your arguments.

Розроблені принципи формування ПОК в ПМ та ММ з використання ІТ «веб-квест» у майбутніх учителів АМ буде покладено в основу системи вправ та методичної моделі організації навчального процесу.

ДОДАТОК В

Приклади вправ на подолання організаційних, методичних, соціально-психологічних та когнітивних труднощів інтерактивного навчання у формуванні професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні у майбутніх вчителів англійської мови

Вправа 1.

Task 1. Find the following link. Watch the video.

<https://www.youtube.com/watch?v=nA1Aqp0sPQo>

Task 2. In small groups discuss the questions below:

- 1) How can digital resources contribute to professional education?
- 2) What are the main points of online education?
- 3) Does it have more advantage or disadvantages?

Task 3. Present your ideas to the other groups.

Вправа 2.

Read the rubric below and discuss the questions that follow in small groups.

The college where you study has been given a grant to be used for improvements. As student representative, you have been asked to propose ways in which the money should be spent. Write a letter to the school/college authorities outlining your suggestions.

- 1) What problems could/does your school/college face?
- 2) What are the causes/effects of these problems?
- 3) In what ways could the money be spent to help to solve these problems?
- 4) What results would you expect?

Вправа 3.

Task 1. Talk about the following question for about two minutes. You will be able to talk to each person in class in chain to share your thoughts and ideas, and there is a great chance to understand what the ideas of your groupmates are. Use the ideas in the prompt box if you wish.

Apart from education, what should schools offer teenagers?

- Preparation for the workplace
- Awareness of social issues
- Psychological support

Task 2. Unite into three groups. The first group is going to discuss the first point, the second group – the second point, and point 3 is for group 3. In three minutes you are to present your common decision.

Вправа 4.

Task 1. Look at this caricature. What problem is depicted in it? Describe what you see in the caricature. Who are these people? What are they saying? What idea does the author want to convey? Do you think this caricature is relevant to modern higher education? While analyzing the caricature, use the phrases below.

- academic standards;
- outstanding grades;
- challenge the establish rules;
- catch up with;
- know sth inside out;
- give feedback.

ДОДАТОК Г

Труднощі інтерактивного навчання майбутніх учителів англійської мови

Організаційні	Методичні	Соціально-психологічні	Когнітивні
Труднощі у проблемному формулюванні теми, цілей і питань заняття.	Неретельний підбір професійних термінів, навчальної, професійної лексики, умовних понять.	Не завжди довірливі, позитивні відносини між викладачем та студентом.	Недостатній розвиток активно-пізнавальної та розумової діяльності.
Недостатня підготовка навчального простору (спеціалізовані аудиторії, навчальні лабораторії) до діалогу, до активної роботи.	Недостатній аналіз конкретних практичних прикладів професійної діяльності, в якій студенти виконують різні рольові функції.	Відсутність демократичного стилю.	Небажання студентів залучатися до процесу пізнання, освоєння нового матеріалу не в якості пасивних слухачів, а в якості активних учасників.
Небажання формування мотиваційної готовності студента і викладача до спільних дій в процесі пізнання.	Страх підтримки з усіма студентами безперервного візуального контакту.	Недостатність співробітництва в процесі спілкування.	Низький рівень умінь і навичок аналізу і критичного мислення.
Дефіцит спеціальних (професійних) ситуацій, які спонукають до інтеграції зусиль для вирішення поставленого завдання.	Неможливість виконання на кожному занятті одним зі студентів функції модератора (ведучого), який ініціює та орієнтує обговорення навчальної проблеми	Відсутність опори на особистий («педагогічний») досвід учнів, включення в навчальний процес яскравих прикладів, фактів, образів.	Низька мотивація до вивчення дисциплін, навчального плану.

	(викладач в даному випадку виступає в якості арбітра).		
Нездатність вироблення і прийняття правил рівноправної співпраці для студентів і викладача.	Відсутність активного використання технічних засобів, в тому числі роздаткового і дидактичного матеріалу у вигляді таблиць, слайдів, навчальних фільмів, роликів, відеокліпів, відеотехніки, за допомогою яких ілюструється досліджуваний матеріал.	Недостатність різноманіття форм і методів подання інформації, форм діяльності навчання, їх мобільність.	Відсутність сприятливої, творчої атмосфери на занятті.
Страх використання «підтримуючих» прийомів спілкування: доброзичливі інтонації, уміння ставити конструктивні питання, тощо.	Недостатня підтримка викладачем активної групової взаємодії, зняття напруженості у взаєминах між учасниками, нейтралізація «гострих» кроків і дій окремих груп студентів.	Відсутність зовнішньої і внутрішньої мотивації діяльності, а також взаємомотивації студентів.	Недостатній рівень розвитку комунікативних компетенцій студентів.
Недостатність оптимізації системи оцінки процесу пізнання і результатів. спільної діяльності.	Несвоєчасне втручання викладача в хід дискусії в разі виникнення непередбачених труднощів, а також з метою пояснення нових положень навчальної програми.		Скорочення частки традиційної аудиторної роботи і збільшення обсягу самостійної роботи.

<p>Низький рівень розвитку загальногрупових і міжособистісних умінь і навичок аналізу і самоаналізу.</p>	<p>Епізодичне використання індивідуальних завдань (домашні контрольні завдання самодіагностичного або творчого характеру, тощо).</p>		<p>Низький рівень умінь і навичок володіння сучасними технічними засобами і технологіями обробки інформації.</p>
	<p>Нездатність організації просторового середовища – «ігрового поля», яке має сприяти творчому розвитку студентів.</p>		<p>Дефіцит умінь і навичок самостійно знаходити інформацію та визначати рівень її достовірності.</p>
	<p>Страх програвання ігрових ролей з урахуванням індивідуальних творчих і інтелектуальних здібностей.</p>		<p>Недостатня гнучкість і доступність процесу навчання для того, щоб студенти могли підключатися до навчальних ресурсів та програмами з будь-якого комп'ютера, що знаходиться в мережі.</p>
	<p>Небажання навчання прийняття рішень в умовах жорсткого регламенту часу і наявності елемента невизначеності в інформації.</p>		<p>Страх перед такими формами контролю, як електронні тести (поточні, проміжні), які дозволяють забезпечити більш чітке адміністрування навчального процесу, підвищити</p>

			об'єктивність оцінки знань, умінь і компетентностей студентів.
			Нездатність впровадження ІТ, які забезпечують постійний, а не епізодичний контакт студента з викладачем.

ДОДАТОК Д

Приклади вправ на подолання граматичних, лексичних, стилістичних, структурно-композиційних, лінгвосоціокультурних мовленнєвих труднощів формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні у майбутніх вчителів англійської мови

Вправа 1.

Read the part of the letter and correct all grammar mistakes.

Dear Sir/Madam,

I write in regard to the grant recently made to our school by Dunstan Commission. I represents a student body and I had been asked to pass on to you our suggestions for what the money might best be spent at.

Due to its age and government cutbacks in recent years, there is three aspects of the school which are in need for improvement. Firstly, the library is under-stocked and badly in need of renovation work, as well as a computerized filing system. Secondly, a roof of a gymnasium is in a very poor state for repair, with the result that rain enters and has already caused considerable damage to the interior. Finally, the lack of a computer laboratory means that

Вправа 2.

Task 1. Read the following paragraph and fill in the gaps with a suitable word or phrase.

One way to 1) _____ the problem of the lack of technical colleges would be to open a new science department at Marsden Further Education College. This would mean that places could be provided for at least some of the students in the area wishing to study sciences. 2) _____, if funds permitted, 3) _____ solution would be to establish a new technical college in the town centre. The 4) _____ of this would be that all of the students in the area

could be accommodated. 5) _____ , students from other area would be attracted to the college, 6) _____ improving the reputation of the town as a seat of learning.

Task 2. Read the paragraph below and in each set of words/phrase in bold, cross out the one which is not appropriate.

Unemployment is a problem which is of **1) prime / major / high / utmost** concern in society today. One way to **2) alleviate / deal with / face up to / combat** the situation is by creating more university places. This **3) would / need / may/ could** not be difficult, if the government agreed to provide the necessary funding. The **4) outcome / solution / effect / consequence** of this would be that people **5) ought to / would be able to / could / would** gain more qualifications and learn skills which are in demand in the labour market.

Task 3. Write your own paragraph like the models in tasks 1 or 2.

Вправа 3.

The two photos show different kinds of learning. Read what a student said about the pictures. Choose from sentences A, B, C underneath to fill in spaces 1-3 in the text.

There are obvious differences between the two images. 1) _____ The setting in one is academic, but it's practical in the other. However, I think there are in fact some important similarities between the two pictures. 2) _____ We don't see either of them working with other students. 3) _____ Both of them are operating machines. So, I think the same ideas of education are involved in each picture.

- A. For one thing, both images are of a student learning individually.
- B. In addition to this connection, they both show students who are learning by doing something.
- C. For example, one shows a boy and one a girl.

Вправа 4.

Task 1. Read the exam task below and two students' introductions to this essay. Which one is appropriate? What is wrong with the other one?

In some schools students address their teachers by their first names. Write an essay giving the pros and cons of this situation.

- a) in some schools students address teachers by their first names. I believe this is a good way of creating a friendly, stress-free atmosphere.
- b) some schools have introduced the practice of students addressing teachers by their first names. What are the advantages and disadvantages of this idea?

Task 2. Put the following jumped sentences in order.

- 1) drawbacks / such / what / taking / are / and / the / of / benefits / a / step?
- 2) said / advantages / be / both / this / can / custom / have / to / disadvantages / and.
- 3) and / what / this / are / arguments / the / for against / solution?

Task 3. Match the phrases A-E to their functions (1-5).

A. On the other hand ...	1. Introducing the first argument for
B. On the whole ...	2. Adding another argument (any side)
C. The main benefit of such informal relations is ...	3. Introducing the opposing set of arguments
D. To my mind ...	4. Introducing your own opinion
E. What is more ...	5. Summing up

Вправа 5.

Task 1. Read the exam task below and plan your essay.

More and more families are deciding to homeschool their children. Write an essay giving the pros and cons of this situation.

- Jot down two or three benefits of homeschooling.
- Jot down two or three drawbacks of homeschooling.
- Decide in what order you are going to present the pros and cons.

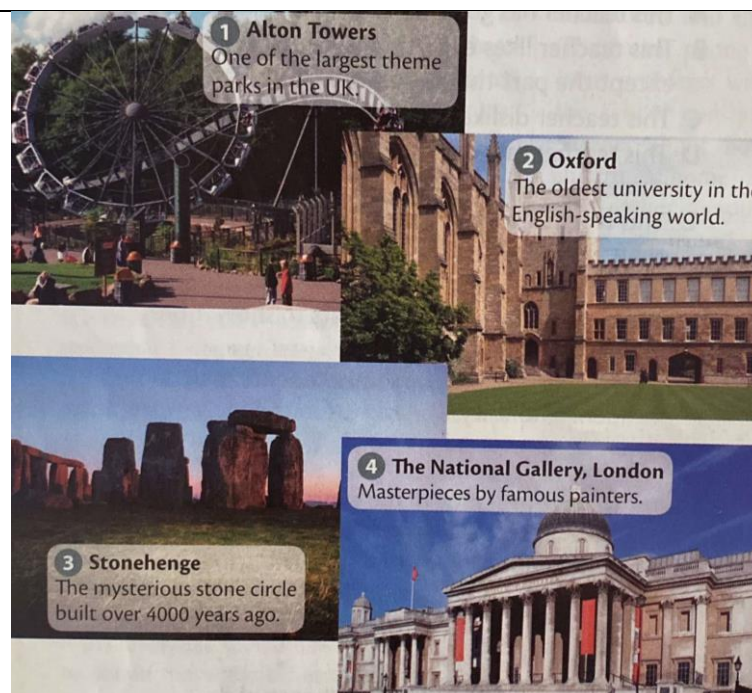
Task 2. Write: (a) an introduction that refers to the existence of advantages and disadvantages and does not express your opinion; (b) a conclusion that includes your opinion.

Вправа 6.

In pairs, roleplay the situation below. One of you is the candidate, the other plays the role of the examiner.

You are attending a language school in England and you are planning a class trip. Below you will find some pictures of places where you could go. Your teacher wants to go to the National Gallery in London, but you think it is boring.

Persuade your teacher to go to one of the other places.

Вправа 7.

Task 1. Find the following link. Watch the video and state out its main problem.

<https://www.youtube.com/watch?v=HndV87XpkWg>

Task 2. Discuss this problem in small groups and decide what the real purpose of education is. Share your ideas.

ДОДАТОК Е

Труднощі формування компетентності в писемному та монологічному мовленні у майбутніх учителів англійської мови

Лінгводидактичні труднощі	
1. Граматичні труднощі	<p>1) особливості додавань закінчень -s (Present Simple: I cook/he cooks), -ed (Past Simple: like-liked, cry-cried, stop-stopped, buy-bought), -ing (Present Continuous: die-dying, take-taking, cut-cutting);</p> <p>2) утворення множини іменників (foot-feet, lie-lies, deer-deer, mouse-mice);</p> <p>3) утворення ступенів порівняння прикметників (clever-cleverer-the cleverest, happy-happier-the happiest, polite-more polite-the most polite);</p> <p>4) порядок прикметників перед іменником (a smart new red woolen hat, a large old French bed);</p> <p>5) вживання означеного та неозначеного артиклів (the Acropolis, the Times, the Bahamas, the guitar, the President, the rich; the Canada, the blue, the lunch, the Hyde Park, the your coat, at the home, the Queen Elizabeth);</p> <p>6) обґрунтоване вживання граматичних часів (Future Continuous, Future Perfect, Present Perfect, Past Perfect, Present Perfect Continuous, Past Perfect Continuous);</p> <p>7) використання форм пасивного стану (the letters were being delivered, he had been arrested, the task should be done).</p>
2. Лексичні труднощі	<p>1) дефіцит лексики з різних тем;</p> <p>2) необґрунтоване вживання деяких слів та виразів;</p> <p>3) недостатній запас синонімів в активному вокабулярі;</p> <p>4) калька рідної мови;</p> <p>5) недоречне використання багатозначних слів;</p> <p>6) мізерний запас фразеологізмів та мовних кліше або некоректне їх використання;</p> <p>7) невміле та недостатнє використання логічних слів-зв'язок (moreover, furthermore, besides, despite,</p>

	<p>as a result, in fact, to conclude, though);</p> <p>8) труднощі при сприйнятті слова в контексті;</p> <p>9) порушення наголосу, що особливо часто має місце при освоєнні інтернаціональних слів (argument (англ.) – аргумент (рус.), problem (англ.) – проблема (рус.));</p> <p>10) неправильне написання слів (light, bought, trouble, behavior);</p> <p>11) недиференційоване використання слова в синонімічному або антонімічному ряду (expect / hope; lovely, nice, beautiful, wonderful / terrible, awful, miserable);</p> <p>12) недостатнє володіння такими суфіксами як -tion/ -sion/ -er/ -or/ -ance/ -ence/ -ment/ -ing/ -ity/ -ist;</p> <p>13) незнання обов'язкової сполучуваності лексичних одиниць (pocket money, make a note, make a mistake, do a favour, do a room);</p> <p>14) незнання слів, які є лже-друзями перекладача (artist – художник, intelligent – розумний)</p>
<p>3. Стилiстичнi труднощi</p>	<p>1) недостатнє використання стилістичних засобів (метафор, епітетів, порівнянь, прислів'їв та приказок), які роблять усне і письмове висловлювання більш емоційним та стилістично забарвленим;</p> <p>2) недостатня смислова відповідність заданій комунікативній ситуації;</p> <p>3) постійна емоційна та стилістична нейтральність, відсутність емоційного та стилістичного забарвлення;</p> <p>4) недостатня «об'єктивна» та «суб'єктивна» забарвленість усного або писемного висловлювання ;</p> <p>5) недостатня зв'язність тексту: з'єднання речень, з'єднання частин речень, логічність усного або писемного висловлювання;</p> <p>6) важко простежується хід думок, не використовуються різноманітні способи зв'язку тексту (союзи, вступні конструкції, прямий / зворотний порядок слів у реченнях);</p> <p>7) недоцільність вибору мовних засобів.</p>
<p>4. Структурно-композиційнi труднощi</p>	<p>1) невміння працювати над різними функціонально-смисловими типами текстів,</p>

	<p>такими як розповідь, опис, міркування, есе, стаття, лист;</p> <p>2) недостатнє володіння засобами вираження суб'єктивно-емоційного ставлення по предмету висловлювання, або по-іншому невміння висловити особисте ставлення з обговорюваної проблеми;</p> <p>3) відсутність цілісності, зв'язності, логічності висловлювання;</p> <p>4) недостатнє використання засобів зв'язку, що позначають хронологічну послідовність усного або писемного висловлювання;</p> <p>5) невідповідність повідомлення заданій комунікативній ситуації;</p> <p>6) уміння композиційно правильно будувати висловлювання різних жанрів і типів.</p>
<p>5. Лінгвосоціокультурні труднощі</p>	<p>1) невміння вживати лінгвістичні й екстралінгвістичні засоби в ситуаціях міжкультурного спілкування;</p> <p>2) невміння пояснити і засвоїти інший культурний спосіб життя і поведінкові моделі;</p> <p>3) незнання країнознавчих реалій і нерозуміння того, як вони позначилися на формуванні світогляду носіїв культури;</p> <p>4) незнання побутових реалій, громадських ритуалів, цінностей і моральних орієнтирів іншої культури;</p> <p>5) незнання мовного етикету і екстралінгвістичних поведінкових норм;</p> <p>6) невміння адекватно реагувати на зміну культурного контексту;</p> <p>7) невміння співвідносити мовні засоби з нормами мовної поведінки;</p> <p>8) невміння вступати в спілкування і підтримувати його;</p> <p>9) невміння інтерпретувати мовний контекст і прогнозувати результат висловлювання;</p> <p>10) невміння спілкуватися в різних організаційних формах і з різною кількістю співрозмовників.</p>
<p>6. Труднощі використання інтерактивної технології</p>	<p>1) для виконання проекту студенти повинні мати доступ до мережі Інтернет;</p>

«веб-квест»	2) технологія «веб-квест» вимагає від студентів та викладачів певного рівня комп'ютерної грамотності; 3) повільний Інтернет може обмежувати тип завантажувальних ресурсів (наприклад, відеоматеріалів); 4) надлишок та наявність небезпечної інформації у мережі;
--------------------	---

ДОДАТОК Ж

Приклади вправ на рецептивному, репродуктивному, продуктивному, та рефлексивному етапах формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови

Вправа 1.

Work in pairs, read the following writing task and answer the questions that follow.

Your university is threatened with closure. As student representative, you must write to the authorities suggesting ways in which the school can be saved. Write your letter outlining your suggestions.

1. What do you have to write?
2. Who is the target reader?
3. What information must you include?
4. What style of writing is appropriate?
5. What do you imagine the problem to be? Where could you mention this?

Вправа 2.

Task 1. Work in two groups. Read the text ignoring the gaps and underline the key words and phrases related to the topic “Education”.

Secondary education is vitally important in upbringing of young people. School plays an essential role in preparing them for adulthood. **Moreover**, there are a number of problems associated with secondary education in this country and the situation could be greatly improved if these problems were addressed.

First of all, it is frequently reported that classrooms are overcrowded, with as many as forty students per class. The result of this is that it is difficult for the students to follow what is going on the lesson. 1) To, say, a

maximum of twenty-five per class, we could ensure a more suitable environment in the classroom. 2) that students would be able to concentrate better and would learn more.

Secondly, a frequent complaint heard from school students is that their lessons are boring. Although some teachers might say that the fault lies with the student, rather than with the teacher, it is logical that not everyone will be equally interested in all school subjects. 3) Would be allow students to exercise a certain amount of choice regarding their lessons. **Since** they will have chosen to attend each subject, 4) Students paying more attention in class.

Finally, too many young people have school without the necessary qualifications to find a job. 5) make sure that the subjects taught in schools are of value to them in the outside world. **By this I mean that** schools should place greater emphasis on vocational skills, which could be readily adapted for use in a job. 6) , people would still be educated, but their qualifications would be suitable to allow them to embark on a career.

To sum up, there are a number of ways to improve the standards of secondary education. No system is ever perfect but **I believe** that if the above measures were taken, and these three problems were eradicated, then our young people would benefit from the best educational opportunities that can be practically offered to them.

Task 2. Develop the ideas for each plan item with the information from the text in task 1 like in introduction and in the conclusion.

Introduction	Paragraph Four
<i>background information</i>
<i>main content of essay</i>
Paragraph Two

.....
.....	Conclusion
.....	<i>writer's opinion</i>
.....	<i>overall expected result</i>
Paragraph Three	
.....	
.....	
.....	
.....	

Task 3. Complete the plan below with the information from the text in task 1.

Introduction	
background information	<i>secondary education plays essential role in the future of young people</i>
main content of essay	<i>problems need addressing</i>
Paragraph Two	
problem	
effect of problem	
suggestion	
expected result	
Paragraph Three	
problem	
explanation	<i>not everyone equally interested in all subjects</i>
suggestion	
expected result	
Paragraph Four	
problem	
suggestion	

explanation	<i>place emphasis on useful skills</i>
expected result	
Conclusion	
writer's opinion	<i>no system perfect</i>
overall expected result	<i>young people would benefit</i>

Вправа 3.

Task 1. Complete the phrases (1-6).

<p><i>solution by result steps lead mean</i></p> <p>1. one <i>solution</i> to this problem;</p> <p>2. this would ;</p> <p>3. this would to;</p> <p>4. should be taken to;</p> <p>5. as a ;</p> <p>6. limiting student numbers.</p>
--

Task 2. Read the text and fill in the gaps with the appropriate phrase from task 1.

<p>Secondary education is vitally important in upbringing of young people. School plays an essential role in preparing them for adulthood. Moreover, there are a number of problems associated with secondary education in this country and the situation could be greatly improved if these problems were addressed.</p> <p>First of all, it is frequently reported that classrooms are overcrowded, with as many as forty students per class. The result of this is that it is difficult for the students to follow what is going on the lesson. 1) To, say, a maximum of twenty-five per class, we could ensure a more suitable environment in the classroom. 2) that students would be able to concentrate better and would learn more.</p>

Secondly, a frequent complaint heard from school students is that their lessons are boring. Although some teachers might say that the fault lies with the student, rather than with the teacher, it is logical that not everyone will be equally interested in all school subjects. 3) Would be allow students to exercise a certain amount of choice regarding their lessons. **Since** they will have chosen to attend each subject, 4) Students paying more attention in class.

Finally, too many young people have school without the necessary qualifications to find a job. 5) make sure that the subjects taught in schools are of value to them in the outside world. **By this I mean that** schools should place greater emphasis on vocational skills, which could be readily adapted for use in a job. 6) , people would still be educated, but their qualifications would be suitable to allow them to embark on a career.

To sum up, there are a number of ways to improve the standards of secondary education. No system is ever perfect but **I believe** that if the above measures were taken, and these three problems were eradicated, then our young people would benefit from the best educational opportunities that can be practically offered to them.

Вправа 4.

Read the text and correct the mistakes.

British Public Education

British public schools are famous about their excellence. Even those who criticise them for being a symbol of class privilege admit they has much to offer. They are challenging at unusually clever students, but also appreciative about less academically-gifted persons. They teach self-discipline, but also creativity. They are exciting, and on the same time, successful at conventional terms of percentage of examination passes and university entrances. Indeed, this schools where students

live, work and play together do seem to have more success of realizing their objectives than any other educational institution of our times.

Вправа 5.

Match the two parts of sentences, 1-5 and a-e, to make points about motivation for studying at the university.

1. Not getting enough sleep	a. for doing homework.
2. Set yourself realistic targets	b. to increase your energy levels.
3. Don't try to do your homework	c. you'll feel more awake.
4. Do exercise every day	d. when you're tired.
5. If you eat a balanced diet,	e. can make you feel uninterested.

Вправа 6.

Here is part of a letter you have received from your penfriend Sam:

..... so I'm really confused. I can't see the point of continuing my study at the university. I don't seem to be making much progress. I find it difficult to feel motivated. Also this month we have to choose whether to study for my Master degree. I have no idea whether to study at advanced level or give everything up.

Write a reply to Sam,

- telling him about the ways to improve motivation;
- explaining the benefits of receiving Master degree.

Вправа 7.

Do the following writing task:

Your university is threatened with closure. As student representative, you must write to the authorities suggesting ways in which the school can be saved. Write your letter outlining your suggestions.

Вправа 8.

Task 1. We often can't make a decision whether to start a career or enter university at 18. Write an argumentative essay proving that successful career is impossible without a profound education. Think of appropriate topic sentences for the main body paragraphs and support your topic sentences in the essay. Think of style in which you are going to write an essay and phrases you might use. Get ready to read the essay in front of the group and tutor to share it with them and discuss the following questions in the group:

- How can you earn a living while studying at the university?
- What is the best age to start a family?
- Is it important to gain experience while studying before starting a career?
- How can your knowledge and understanding change during your university life?
- How can studying at the university contribute to your future profession?

Task 2. In pairs, students read their essays. They must find appropriate topic sentences for the main body paragraphs and analyse how they have supported their topic sentences in the essays.

Task 3. Then the groups of 6 students choose 2 best and 1 worst essays (according to the topic sentences for the main body paragraphs) in their teams and the essays are read and discussed in the classroom. Critic should be polite: just to help the students to develop their writing skills.

ДОДАТОК 3

Приклади вправ формування професійно-орієнтованої компетентності у монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови на рецептивному, рецептивно-продуктивному та продуктивному етапах

Вправа 1.

Task 1. Work in two groups. Read the text ignoring the gaps, the first group is going to find the problems in secondary education, and the second group is going to suggest the solutions.

Secondary education is vitally important in upbringing of young people. School plays an essential role in preparing them for adulthood. **Moreover**, there are a number of problems associated with secondary education in this country and the situation could be greatly improved if these problems were addressed.

First of all, it is frequently reported that classrooms are overcrowded, with as many as forty students per class. The result of this is that it is difficult for the students to follow what is going on the lesson. 1) To, say, a maximum of twenty-five per class, we could ensure a more suitable environment in the classroom. 2) that students would be able to concentrate better and would learn more.

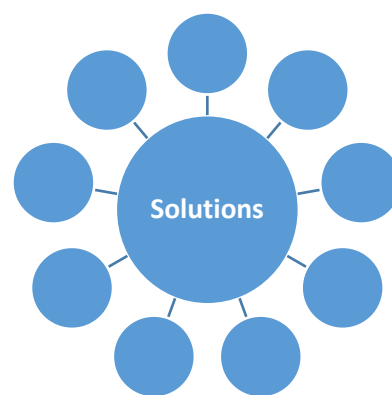
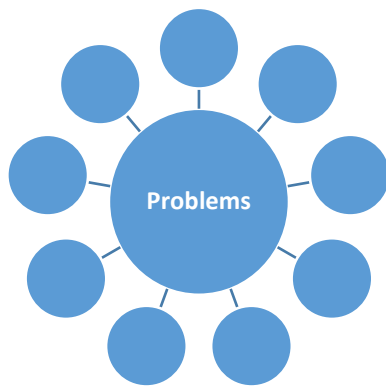
Secondly, a frequent complaint heard from school students is that their lessons are boring. Although some teachers might say that the fault lies with the student, rather than with the teacher, it is logical that not everyone will be equally interested in all school subjects. 3) Would be allow students to exercise a certain amount of choice regarding their lessons. **Since** they will have chosen to attend each subject, 4) Students paying more attention in class.

Finally, too many young people have school without the necessary qualifications to find a job. 5) make sure that the

subjects taught in schools are of value to them in the outside world. **By this I mean that** schools should place greater emphasis on vocational skills, which could be readily adapted for use in a job. 6) , people would still be educated, but their qualifications would be suitable to allow them to embark on a career.

To sum up, there are a number of ways to improve the standards of secondary education. No system is ever perfect but **I believe** that if the above measures were taken, and these three problems were eradicated, then our young people would benefit from the best educational opportunities that can be practically offered to them.

Task 2. Working in two groups, fill in the cluster below with the problems in secondary education and solutions. Discuss the problems and the corresponding solutions.

Вправа 2.

Each of these sentences about practicing English contains a mistake. Can you find the mistakes and correct them?

1. Watching DVDs good because you can stop and repeat to check the meaning.
2. Many tourists are native speakers of English, so you getting authentic practice.
3. When you read newspapers, you can make your time and use a dictionary.

4. Your friends are great to talk to so you have things in common.
5. Chat rooms help because it's speaking but typed because you can understand it.

Вправа 3.

Look at these sentences comparing ways of practicing English. What words are missing? Choose words from the box below to fill the gaps.

1. Watching DVDs is easier _____ reading newspapers.
2. Tourists speak _____ better English than your friends do.
3. The typed English in chat rooms is a _____ clearer than speaking.
4. Reading newspapers is the _____ serious way of practicing English.
5. Your friends laugh if you make _____ many mistakes in English.

lot too most than much

Вправа 4.

Look at the two photos of classrooms. Compare and contrast two lessons, answering the following questions.

- What are the students doing?
- How do you think the students might be feeling?
- Which photo reminds you of lessons at university today? Why?

Вправа 5.

Work in pairs. You and your partner have been asked by your teacher to recommend the best ways for improving your English outside classes.

Look at this list of possible activities. Discuss them, and decide which two you would most recommend. Give your arguments.

- watching DVDs;
- talking to tourists;
- reading newspapers;
- talking to friends;
- using Internet chat rooms.

Вправа 6.

Look at the two photos of classrooms. Compare and contrast two lessons.

ДОДАТОК И

Система вправ для формування вмінь писемного мовлення у майбутніх учителів англійської мови з використанням інтерактивної технології «веб-квест»

Етапи формування вмінь писемного мовлення	Групи вправ	Підгрупи вправ
1. Рецептний етап	Вправи спрямовані на формулювання змісту висловлювання.	<ul style="list-style-type: none">- вправи на формування вмінь планувати зміст письмового висловлювання;- вправи на формування стійкого мотиву;- вправи на формування усвідомлення комунікативного завдання / проблеми;- вправи на формування вмінь знаходити способи вирішення комунікативної проблеми;- вправи на формування вмінь пошуку необхідної інформації;- вправи на формування вмінь складання задуму висловлювання.
2. Репродуктивний етап	Вправи спрямовані на формулювання окремих частин висловлювання.	<ul style="list-style-type: none">- вправи на формування умінь розв'язувати учбово-методичні завдання, пов'язані з написанням власного висловлювання;- вправи на формування умінь використовувати ресурси глобальної мережі Інтернет;- вправи на формування умінь оволодіння мовним матеріалом для подальшого

		<p>створення власного висловлювання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вправи на формування умінь структурування власного висловлювання; - вправи на формування умінь усвідомлення пунктуаційних і стилістичних особливостей тексту; - вправи на формування умінь послідовно викладати зміст висловлювання.
<p>3. Продуктивний етап</p>	<p>Вправи спрямовані на формулювання цілісного висловлювання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вправи на формування умінь мовної активності і самостійності; - вправи на формування умінь вербально і структуровано урізноманітнювати висловлювання; - вправи на формування умінь нових логіко-сміслових рішень та нестандартних засобів і способів вираження думки, до творчих рішень проблеми; - вправи на вдосконалення вмінь викладати матеріал / факти зв'язно та логічно - вправи на вдосконалення вмінь вибирати стиль письмового повідомлення в залежності від ситуації спілкування; - вправи на вдосконалення вмінь планувати своє повідомлення, порівнювати і зіставляти факти, повідомляти і запитувати інформацію, коментувати явища, висловлювати свою думку;

		- вправи на вдосконалення вмінь висловлювати свої думки в письмовій формі без безпосередньої опори.
4. Рефлексивний етап	Вправи спрямовані на рефлексивний аналіз і коригування змісту та структури листа.	- вправи на формування умінь редагувати власне письмове висловлювання та оцінювати свою діяльність; - вправи для формування вмінь самостійної інтерпретації написаного висловлювання.

ДОДАТОК І

Комплекс вправ для формування професійно-орієнтованої компетентності у писемному мовленні у майбутніх учителів англійської мови з використанням інтерактивної технології «веб-квест»

1. https://sites.google.com/d/18_7B6jEE3wF3579bA8wCf_14y2czCdKc/p/1_qdIXrd2rBcHwPJFghdpaM6ovs29I7t69/edit;

More and more families are deciding to homeschool their children. Imagine that you are the headmaster of Sunny classical gymnasium. Search for the information, consider and discuss it with your colleagues at the teaching staff general meeting and write an article to the local newspaper considering the pros and cons of this situation.

"What we want to see is the child in pursuit of knowledge, and not knowledge in pursuit of the child".

George Bernard Shaw (Irish playwright, 1856-1950)

Homeschooling - is teaching students at home instead of sending them to school.

To manage this task you are to follow the steps and the tasks given to you. Wish you good luck in achieving your goal.

Next

The main page Start the quest

The structure of the web-quest: in this web-quest you will learn how to write an article expressing your point of view. To do this you are to follow the given steps:

- 0) Unite into 3 groups of 3-5 people;
- 1) In small groups try to recall everything you know about home schooling;
- 2) Read the text "A day in the life of a home-schooler". Listen to people speaking about home schooling and do the tasks;
- 3) Choose two questions from the given for the discussion;
- 4) Distribute your roles within the group;
- 5) Choose topical words and phrases and use them while discussing the questions;
- 6) Present the opinions of your groups;
- 7) Make the list of pros and cons of home schooling;
- 8) Share your ideas with the other groups and add a few ideas to your list;
- 9) Do preparation tasks.

Back Next

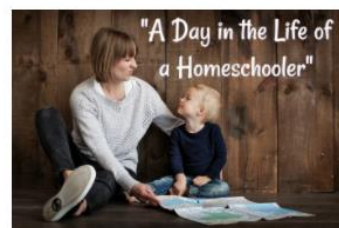
0) Unite into 3 groups of 3-5 people.

- 1) In small groups try to recall everything you know about home schooling.
- 2) Read the text "A day in the life of a home-schooler" and do the multiple choice task.

(Exam Accelerator p. 78 (text) - ex. 3, p. 78)

Does the idea appeal to you? Express your opinion. Use the following phrases:

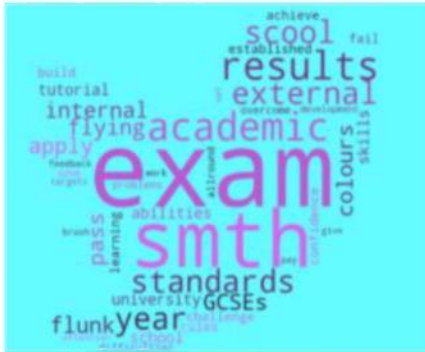
I think (that)...
To my mind, ...
In my view/opinion, ...
Personally, I think...
I'm convinced/positive that...
I don't really know (if)...

Back Next

- 3) You are going to hear two people talking about home schooling.
- Follow the strategy online.
- Read the six statements before you listen.
 - Note: some statements contradict each other. It is unlikely that these are expressed by both speakers.
 - Do not assume that unusually statements are expressed by both speakers. They may be generally accepted truths, but only one of the speakers may express them.
- Ex. 28 (p. 11) p. 34 (unstream)
- 4) Overstate within the group.
- 5) Find words and phrases related to the topic. Use them while discussing the questions.

What's your attitude to home schooling?
 Would you like your children to be homeschooled? Why or why not?
 Is home schooling a way out in pandemic era?
 What do you understand by term "home schooling"?
 Discuss what some of the advantages/disadvantage might be.
 Have you ever taken a course at home? How was it?

- 6) Present the opinions of your groups.
 → Make the list of pros and cons of home schooling.
 8) Share your ideas with the other groups and add a few ideas to your list.

Next Test

- 9) Put the following jumbled sentences in order.
(Exam Accelerator ex. 2 p. 79 (the 2nd column))
 Match the phrases (a-e) to their functions (1-5)
(Exam Accelerator ex. 1 p. 79 (the 2nd column))

Next Test

- 10) Read your writing task at the beginning of you web-quest one more time and plan your article.
- Exam Accelerator ex. 4 p. 79 (the 2nd column)
- Write: (a) an introduction that refers to the existence of advantages and disadvantages and does not express your opinion; (b) a conclusion that includes your opinion.
- Exam Accelerator ex. 5 p. 79 (the 2nd column)

Use the following link to remember the rules and the structure of writing an article. There you can also find useful language and an example.

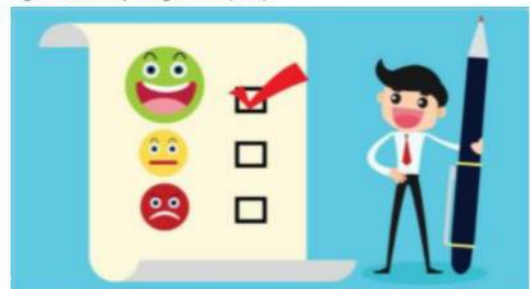
BBC article

Next Test

- participation in the group (0-10);
- discussion (cooperation) (0-10);
- creativity (0-10);
- the level of being informed on the topic (0-10);
- your essay (0-10);
- good vocabulary and grammar (0-10).

Next Test

Exchange your essays with your partner and correct the mistakes.
Choose the best one.

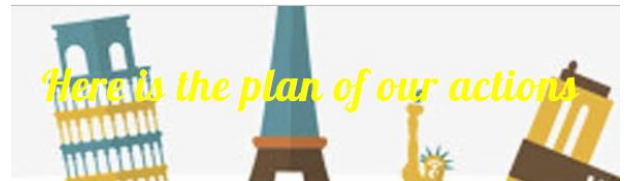
2. <https://sites.google.com/d/10vAemEc7yk0rs0rdeHU8hgJgPphA7Q2R/p/1-bG4b1qt0FzvOpMFEYYngw8-cAFuibzm/edit>;

Stating the problem

Imagine that your English friend Leo is going to continue his education at the university abroad. You've got a letter from him. Write a reply to him in an informal e-mail giving some pieces of advice.

- 1) Read the email from an English friend called Leo;
- 2) Underline the points that Leo wants you to answer;
- 3) Read the text "Studying abroad" for more information on the topic;
- 4) Do the task "Around with us";
- 5) Revise grammar;
- 6) Do preparation writing tasks;
- 7) Unite into pairs and do the tasks;
- 8) Write a reply.

- 1), 2) Read the email from an English friend called Leo. Underline the points that Leo wants you to answer. [Ex. 2, p. 10 Gateway WB](#)
- 3) You are going to read an article for American teenagers going overseas to study "Studying abroad". Seven sentences have been removed from the article. Choose from the sentences A-H the one which fits each gap (1-7). There is one extra sentence which you do not need to use. [p. 22 Complete FCE WB](#)

The task tip

When you have chosen a sentence for each gap, read the text before and after the gap again to check your answers.

00/08 min

- 4) Read the text "Abroad with us". For questions 1-8, read the text below. Use the word given in capitals at the end of some of the lines to form a word that fits in the gap in the same line. There is an example at the beginning (0). [p. 23 Complete FCE WB](#)

The task tip

Check you have spelt your answers correctly.

- 5) Revise your grammar.
- Complete the sentences with the gerund or infinitive form of the verbs given. [Ex. 1 p. 8 Gateway WB](#)
 - Match the rules (A-E) with the sentences in the previous task. [Ex. 2 p. 8 Gateway WB](#)
 - Circle the correct alternative. [Ex. 4 p. 11 Gateway WB](#)

00/08 min

[Back](#) [Next](#)

Putting forward the problem

- 6) Do preparation writing tasks.
- Look at the expressions and write formal or informal. [Ex. 3, p. 10 Gateway WB](#)
 - Look at the style of the email you got from Leo. What things in it are typical of informal emails?
 - exclamation marks;
 - ...;
 - ...;
 - Look at the writing bank. Match these topics with the groups of expressions. Can you add any other expressions? [Ex. 3, p. 15 Gateway SB](#)

Useful expressions in informal emails

- Hi, Dear ...
- Thanks for your last email. It was great to hear from you. Sorry I haven't written for a long time. I'm writing to tell you about ...
- Is that awful game? How are you? How are things? Are you doing OK on holiday at the moment? What have you been doing?
- By the way, sorry.
- Write back soon. That's all for now. Bye for now. Best wishes. All the best.

00/08 min

- 7) Unlike into pairs.
- Work with your partner. Imagine that you have received Leo's e-mail. Make notes about the information he wants. [Ex. 4, p. 15 Gateway SB](#)
 - You are going to write a reply to Leo. With your partner, make a paragraph plan. Decide what information to include in each paragraph. [Ex. 5, p. 15 Gateway SB](#)
 - Write your reply to Leo. Use your notes and paragraph plan to help you. Make sure that you include all of the information he needs. Write between 120-150 words. [Ex. 6, p. 15 Gateway SB](#)

The task tip

In this type of writing exercise, follow the instructions carefully. You lose marks if your reply does not include all the necessary information or if it is not in the correct style.

00/08 min

[Back](#) [Submit answers](#)

Evaluation Criteria

- participation in the group (0-10);
- discussion (cooperation) (0-10);
- creativity (0-10);
- the level of being informed on the topic (0-10);
- your essay (0-10);
- good vocabulary and grammar (0-10).

[Back](#) [Next](#)

Conclusion: looking in a wider perspective

Enhance your letters with your partner and correct the mistakes. Choose the best one.

[Back](#) [Complete the quest](#)

3. <https://sites.google.com/d/1saacI4BguwFmrEUQsmSg-IlpOotqxMsc/p/1J99niFymeFnJB4fQuuZnWtcFkWZuWz8R/edit>;

Summary Writing

A **summary** is a record in a reader's own words that gives the main points of a piece of writing such as a newspaper article, the chapter of a book, or even a whole book. It is also possible to summarize something that you have heard, such as a lecture, or something that you have seen and heard, such as a movie.

The **purpose of a summary** is to provide readers with a succinct overview of important details or interesting information, without inserting a personal opinion. A summary gives a brief rundown of the main points of a text or piece of media, like the abstract to a scientific paper, a description of a movie's plot, or in the form of a news synopsis.

An **apprentice** is a young person who works for someone in order to learn their skill.

Next

Stating the problem

In a paragraph of between 50 and 70 words, summarise what **appreciates** gain from classwork.

The main page

Start the quest

Putting forward the problem

1) Read the summary question and the given passages.

[Ex. 46/a\) p. 43 + tests Upstream](#)

2) Look at the underlined points in the first passage. Using some of the prompts below, rewrite the points in your own words.

[Ex. 46/b\) p. 43 Upstream](#)

3) Underline the relevant points in the second passage and rewrite them in your own words.

[Ex. 46/c\) p. 43 Upstream](#)

4) Connect your paraphrased sentences to write a summary using some of the linkers listed below.

Write your summary

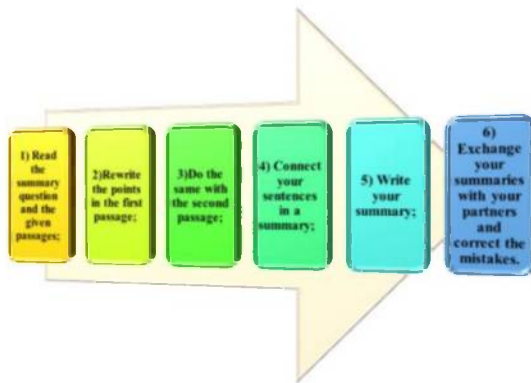
5) Write your summary.

6) Exchange your summaries with your partners and correct the mistakes.

Next

Operating Procedure

Back

Next

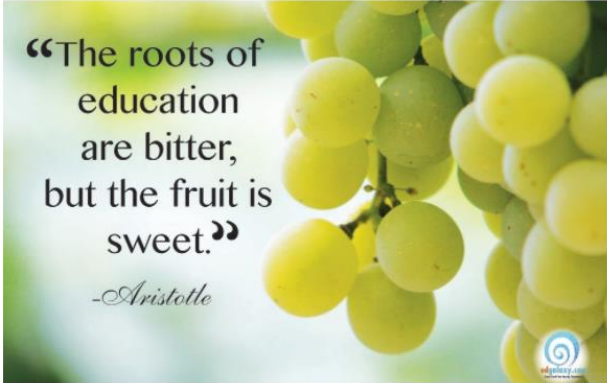
Evaluation Criteria

- participation in the group (0-10);
- discussion (cooperation) (0-10);
- creativity (0-10);
- the level of being informed on the topic (0-10);
- your essay (0-10);
- good vocabulary and grammar (0-10).

Back Next

Conclusion: looking in a wider perspective

Back Complete the quest

4. https://sites.google.com/d/1bQ1nA-6OW_S9Pb9b7zw7uEXzNYMDv9wz/p/15KJHYcgtKLuZKgXtiJi90ufc51w8IE38/edit;

Writing: Making Suggestions and Recommendations

STRATEGY POINT

Some writing tasks (e.g. proposals, essays, letters to the press/authorities) ask you to suggest or recommend something that should be done. With each suggestion, you should say what the expected result would be. Sometimes it is also necessary to include analysis of the problem(s) and/or cause(s) and effect(s). Always keep the following in mind:

- **Relevance** – you should understand the problem clearly and give practical suggestions/recommendations.
- **Target reader and style** – the style used should always be appropriate to the type of writing.
- **Organisation** – in the first paragraph you should state the problem and its causes/effects, and state your opinion. In the main body paragraphs you present each problem, with your suggestions and expected results, in a separate paragraph. Alternatively, you can analyse the problem, its causes and effects in the first main body paragraph, and in the following paragraphs present your suggestions/recommendations and their expected results. You should present each suggestion in a separate paragraph. In the conclusion you summarise your opinion or restate it using different words.
- **Linking** – a variety of constructions should be used, e.g. One/another solution/recommendation is to ... This would mean... Consequently... Steps/measures should be taken to ... Conditional and hypothetical sentences are also useful, e.g. If we/the government were to..., this would...

Next

Stating the problem

'Not any teacher can deny that there are a lot of problems in modern secondary education. But the following three are considered to be the most urgent ones. They are:

- too many students per class;
- uninteresting lessons;
- students aren't sufficiently prepared for getting a job.

'Imagine that you are a teacher of English in a modern secondary school. Write an article to the local newspaper analyzing these problems and suggesting solutions.

The main page Start the quest

Here is the plan of our actions

- 1) Read the task and underline the key words and phrases;
- 2) Work in small groups to answer the questions;
- 3) Read the model and analyze it;
- 4) Do the paragraph planning;
- 5) Learn to make suggestions and think of possible results;
- 6) Write your essay;
- 7) Check it carefully;
- 8) Exchange your essays with your partner and correct the mistakes.

Back Next

Putting forward the problem

- 1) Read the task and underline the key words and phrases.
- 2) Work in small groups to answer the questions.
[Ex. 47 p. 42 Upstream \(questions 1-6\)](#)
- 3) Read the model and analyze it.
 - Complete the phrases 1-6), then read the model and fill in the gaps with the appropriate phrase.
[Ex. 48 \(a\) p. 42 Upstream](#)
 - Look at the expressions in bold and choose suitable alternatives.
[Ex. 48 \(b\) p. 42 Upstream](#)
- 4) Do the paragraph planning.
[Ex. 49 p. 43 Upstream](#)
- 5) Learn to make suggestions and think of possible results.
 - Match the first half (1-7) of each suggestion to be second half (a-g), as in the example
[Ex. 50 p. 43 Upstream](#)
 - Complete these suggestions with possible results. Use the following phrases:
 - This would mean that ...
 - The effect of this would be ...
- 6) Write your article.
- 7) Check it carefully.
- 8) Exchange your articles with your partner and correct the mistakes.

Back Next

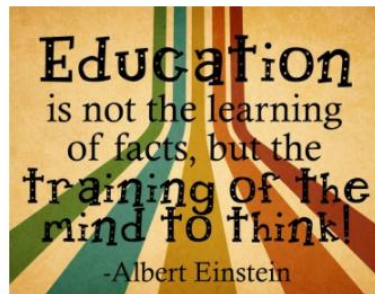
Evaluation Criteria

- participation in the group (0-10);
- discussion (cooperation) (0-10);
- creativity (0-10);
- the level of being informed on the topic (0-10);
- your essay (0-10);
- good vocabulary and grammar (0-10).

Back Next

Conclusion: looking in a wider perspective

Back Complete the quest

5. https://sites.google.com/d/1Li4bjvDP4yrNz2YsmLBTtwCoQL9Rfeso/p/1y5F-8_ocCDmVCtNra-3eWWspXZLP0gvK/edit.

Stating the problem

Your university is threatened with closure. As a student representative, you must write to the authorities suggesting ways in which the university can be saved. Write your letter outlining your suggestions.

Summary a letter to the authorities

A letter of authorization or authority letter is a legal document that allows a third party (sometimes referred to as an agent) to act on behalf of the person writing the letter.

Next

Back

Start the quiz

Putting forward the problem

- 1) Read the task and discuss the questions in small groups.
[Go to: 4.8.1 Questions 1-11 Exercises](#)
- 2) Read the model and find the examples.
[Go to: 4.8.2 Exercises](#)
- 3) Read the useful tips for writing official letters of this kind.

BEGINNINGS AND ENDINGS

When beginning and ending a paragraph it is vital to be clear for the goal of writing, the relationship and the background.

Techniques for beginning a paragraph:

- establish the context, situation, environment
- to make points clear on the start, providing the number of people involved, evidence for the point
- stating the main idea for writing the letter
- comparing a situation with another one

Techniques for ending a paragraph:

- summarizing the important points of the paragraph
- linking back to the main idea, leaving the reader with a strong impression
- making reference to further action or the future
- expressing the writer's feelings or emotions

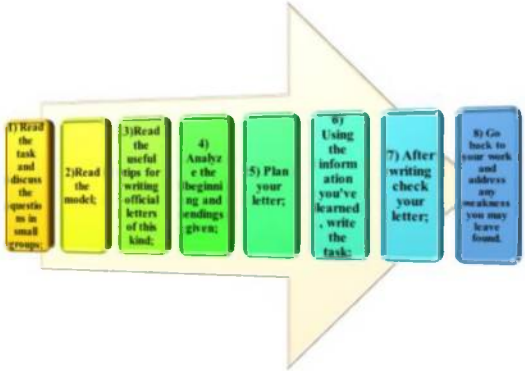
- 4) Analyze the beginning and endings given.
Read the beginnings and identify the techniques used. Which one is the least effective? Why?
[Go to: 4.8.3 Exercises](#)
Read the endings and identify the techniques used. Which one is the least effective? Why?
[Go to: 4.8.4 Exercises](#)
- 5) Plan your letter.
Match the beginnings (1-3) to the endings (A-C) and say whether each is from a letter or an essay.
[Go to: 4.8.5 Exercises](#)
Which paragraph plan would you use - A or B? Think of appropriate topic sentences.
[Go to: 4.8.6 Exercises](#)
- 6) Using the information you've learned, write the task.
[Go to: 4.8.7 Exercises](#)
- 7) After writing check your work for spelling mistakes.
[Go to: 4.8.8 Exercises](#)
- 8) Go back to your work and address any weakness you may have found.

Back

Next

LINKS & RESOURCES

Here is the plan of our actions

Back

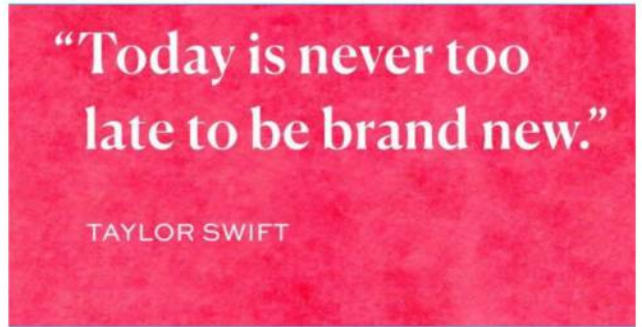
Next

Evaluation Criteria

- participation in the group (0-10);
- discussion (cooperation) (0-10);
- creativity (0-10);
- the level of being informed on the topic (0-10);
- your essay (0-10);
- good vocabulary and grammar (0-10).

[Back](#) [Next](#)

[Back](#) [Complete the quest](#)

ДОДАТОК Й

Система вправ для формування вмінь монологічного мовлення у майбутніх учителів англійської мови з використанням інтерактивної технології «веб-квест»

Етапи формування вмінь монологічного мовлення	Групи вправ	Підгрупи вправ
1. Рецептивний етап	Вправи спрямовані на спрямовані на визначення змісту та структури висловлювання.	- вправи на формування вмінь знаходження мовних засобів міжфразового зв'язку у надфразовій єдності; - вправи на формування вмінь застосування мовних засобів міжфразового зв'язку для об'єднання речень у надфразову єдність.
2. Рецептивно-продуктивному етап	Вправи спрямовані на формулювання окремих частин висловлювання.	- вправи на формування вмінь об'єднання мовленнєвих зразків рівня фрази у понадфразову єдність; - вправи на формування вмінь приєднання самостійного висловлювання студента до поданого вчителем початку і об'єднання структурно однотипних і різнотипних речень; - вправи на формування вмінь забезпечення логічної зв'язності висловлювання на створення власного мікромонологічного висловлювання понадфразового рівня.
3. Продуктивний етап	Вправи спрямовані на формулювання	- вправи на формування вмінь створення власного

	цілісного висловлювання.	монологічного висловлювання текстового рівня різних функціонально-сміслових типів мовлення.
--	--------------------------	---

ДОДАТОК К

Комплекс вправ для формування професійно-орієнтованої компетентності у монологічному мовленні у майбутніх учителів англійської мови з використанням інтерактивної технології «веб-квест»

1. <https://sites.google.com/d/1LYsfdhCYBn45WGhiIxVUpbiMHOvKkdpI/p/1nSdF2US5Uc-WHq6iuku9ujORnPFpJsMT/edit>;

The Open University is a distance learning university funded and run by the UK government. Its aim is to provide access to higher education to people who cannot attend a traditional university. About seventy per cent of the students are adults in full employment; others include people who are disabled, in prison, abroad or looking after family members. The OU follows an open entry policy, which means no previous academic achievements are required for entry to most undergraduate courses. Since its foundation in 1969 (the first students enrolled in 1971), over three million students have taken OU courses.

Next

Imagine that you are a participant of the International teaching conference: "Efficient education". Prepare your speech on the following statement:

"Education would be more effective if it was optional".

The next page Start the page

The structure of the web-quest: in this web-quest you will learn how to prepare your monologue speech expressing your point of view. To do this you are to follow the given steps:

Back Next

- 1) Unite into pairs.
- 2) You are going to read about an unusual school. In pairs, try to guess what role they might play in the school.
[Exam Accelerator ex. 1, p.76 \(the 2nd column\)](#)
- 3) Surf for more information on the topic reading the text "A Second Look at School Life" at p. 77
- 4) Read the text "A Second Look at School Life" and complete gaps (1-6) with sentences (A-G). There is one extra sentence the you don't need to use.

[Ex. 2 p. 76 \(the 2nd column\)](#)

Would you like to take part in the Schome project? Which elements appeal to you? Which don't? Why/Why not?

[Ex. 3 p. 76 \(the 2nd column\)](#)

Complete these questions with verbs from the text in the correct form. Then discuss them in pairs.

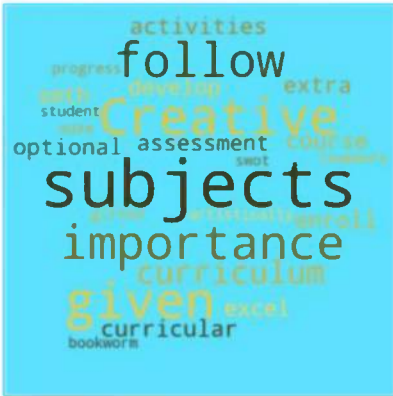
[Ex. 4, p. 76 \(the 2nd column\)](#)

Back Next

Pulling forward the problem

5) Choose the topical words and phrases and make use of them in the discussion.

6) Unite into two groups.

7) Read the arguments using the link and mark them FOR or AGAINST. Add your own "for" and "against" arguments to the list. Group 1 - make the list of arguments for the optional education, group 2 - make the list of arguments against optional education.

Optional education:
For ... Against ...

Pr. 2, p.70 - the first column.

8) Share your ideas.

- To start with, ...
- First of all, ...
- Another thing is that ...
- On the one hand, ... but on the other hand, ...
- The main reason is ...
- And on top of that ...
- For example, ...
- To sum up, ...
- In other words, ...

9) Plan your speech carefully.

10) Present your 5 mins talk.

11) You may supply your talk with some visual materials (a power-point presentation, for example).

Evaluation Criteria

- cooperation (interactive communication) (0-10);
- creativity (0-10);
- proper vocabulary (breadth of vocabulary) (0-5);
- nice grammar (grammatical accuracy) (0-5);
- nice ideas (0-5);
- visual materials (0-5);
- pronunciation (+5 points)

Conclusion: looking in a wider perspective

Optional education proved to be effective should be intruded in Ukraine

2. <https://sites.google.com/d/1T3ep6lWIWN2kzxjvzJG10ILP6thTKF99/p/1U-tUcRYd90PIhVctqqKDY1YiapvZbNTV/edit>;

These days more and more students are going abroad to get high education since foreign universities provide them with a lot of opportunities which they lack in their native countries. Nevertheless some students meet a lot of challenges while studying abroad.

Next

Imagine that you are a ukrainian minister of education. You want to attract more foreign students to study in Ukraine.

Prepare your speech on the educational forum discussing the problem:

"The benefits and challenges of studying abroad"

The main page

Start the quest

The structure of the web-quest: in this web-quest you will learn how to prepare your speech on the topic expressing your point of view. To do this you are to follow the given steps:

Back Next

1) Work out vocabulary on the topic. Complete the sentences with words a-g.

Ex. 5 p. 6 Gateway SB

Complete the questions with the words a-g from the previous task.

Ex. 6a p. 6 Gateway SB

2) Unite into pairs and interview your partner about studying abroad. Use the questions from the previous task.

Ex. 6 (b), p. 6 Gateway SB

3) Tell what you've learnt about him/her.

4) Get information about other students' opinions of studying abroad.

p. 7 (Text) Complete FCE.

Would you like to take part in exchange programme?

5) Do the task "Culture shock for international students"

Strategy point

- Read the text quickly to see what it is about.
- Read before and after the gap to decide:
 - what meaning the word has
 - what type of word you need (noun, verb, adjective or adverb).
- Think about how you need to change the word in capitals to form the word you need.
- When you have finished, read the completed text to check it makes sense.

Ex. 3 p. 28 Complete FCE

6) Unite into small groups, distribute your roles. Discuss the question given and share your ideas with the other groups. How do schools and universities benefit from having visits from exchange students?

Ex. 4 p. 28 Complete FCE

Back Next

Putting forward the problem

7) Make the list of pluses and minuses of studying abroad.

8) Plan your speech carefully.

The phrases below will help you:

- I think that...
- In my view/opinion, ...
- I am convinced/positive that ...
- To my mind, ...
- Personally, I think ...
- As I see it, ...
- From my point of view, ...
- As far as I am concerned, ...
- I don't think ...
- I don't have a strong/definite opinion about that ...

9) Supply your speech with a few examples from the links above.

10) Present your speech adding some visual materials.

Back Next

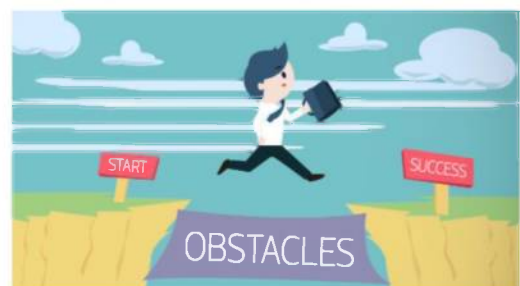
Despite all the benefits of studying abroad you are to be ready to meet the challenges to be a success.

- cooperation (interactive communication) (0-10);
- creativity (0-10);
- proper vocabulary (breadth of vocabulary) (0-5);
- nice grammar (grammatical accuracy)(0-5);
- nice ideas (0-5);
- visual materials (0-5);
- pronunciation (+5 points)

Back Next

Back Complete the Quiz

3. https://sites.google.com/d/1AcpzeUN-FQT7xSt06kmmkkQTR-rw_Pnj/p/15n4l6zakM9-izaAtWC7dINBNVWwbRMmW/edit;

Exam anxiety is a widespread thing among the students. You've participated in class, done all of your homework and have studied hard. The day of the exam comes and suddenly, you feel very nervous that you can't answer the questions you knew last night. Some students are sure that studying well before the exam can keep your stress from getting out of control. What do you think of it? What revision techniques can help?

Next

Imagine that you are going to take your final exams at the university and you are overwhelmed with the anxiety. Tell the class some top tips for doing well in exams.

The main page

Start the quest

5) Revise the usage of the gerund and infinitive

Grammar reference

Present simple

- We use the present simple to talk about current habits and facts.
- I often take a shower.

Present perfect simple

- We use the present perfect simple to talk about an experience or achievement in the past. What is your favourite experience, and when it happened?
- I've never stopped to exercise.
- I've been married since I was 20.
- I've just had an accident.

Present perfect continuous

- The present perfect continuous has a similar meaning to the present perfect simple. However, we use the continuous when we want to emphasize the process and duration of an action.
- I've been studying in this school for five months.

Gerund and infinitive - 1

We use the gerund:

- as the subject/object of a sentence: *Studying is hard but interesting.*
- after prepositions: *I'm interested in studying history.*
- after verbs of being or doing, e.g. *The book says you can't stand (don't need to) study history?*
- when talking about going to talk about physical activities: *I'm thinking of running, swimming, cycling, shopping, gardening.*
- after certain verbs: *We must discuss/consider/realize/suggest/propose/meeting this book.*

We use the infinitive:

- to explain why somebody does something: *Why did he go to university? To study languages.*
- after certain verbs: *I'll go to bed with other people.*
- after expressions with to, through, the first, the last: *It's the only way to go out.*
- after certain verbs (to want, learn, agree, decide, expect, forget, hope, want, try, would like, appear, arrange, ask, try, manage, help, find, compare): *I need to work for a newspaper.*

1) Work in pairs. Look at these statements made by students about revising for exams. Which ones do you think are a good idea?

[Ex. 1 p. 12 Gateway SB](#)

2) Listen to two teenagers talking about revision. Which three ideas in the previous task does the boy mention? Has he prepared well for the exam or not?

[Ex. 2 p. 12 Gateway SB](#)

3) Discuss the questions in pairs.

[Ex. 4 p. 12 Gateway SB](#)

4) Study the information about revision techniques and answer the questions.

• Choose the correct alternative.

[Ex. 2a p. 13 Gateway SB](#)

• Work with the partner and discuss the given questions.

[Ex. 2b p. 13 Gateway SB](#)

Back

Next

Back

Next

Evaluation Criteria

- participation in the group (0-10);
- discussion (cooperation) (0-10);
- creativity (0-10);
- the level of being informed on the topic (0-10);
- your essay (0-10);
- good vocabulary and grammar (0-10).

Conclusion: looking in a wider perspective

Use the revision techniques, don't give up and you're sure to be a success!

4. https://sites.google.com/d/1q6Hei20Nrt6Zj7M6JsmWCzpgIoZrF31/p/130d03IKY8Ew5brhewsa35i8XBDM_V5In/edit;

"The Happiest Days of your Life?"

Children spend at school a great deal of their life. Some adults are sure that these are the happiest days of a child's life as school provides him/her with excellent opportunities to develop physically, emotionally and artistically.

Stating the problem

Imagine that you have read the following quotation in the teacher's journal and you were impressed with it. Prepare your speech for the teachers' conference sharing your opinion. Prove that an efficient teacher should make his/her students think out of the box.

"Education's purpose is to replace an empty mind with an open one".

Malcom Forbes (US publisher)

- 1) Unite into small groups of three or four;
- 2) Discuss the questions given in small groups. Don't forget to distribute your roles. Be ready to present your ideas;
- 3) Work with your partner and discuss the pictures;
- 4) Read the comments from an Internet forums and do the task given;
- 5) Work in pairs and discuss the questions using the example;
- 6) Complete the questionnaire given; questions;
- 7) Tell about your early school days;
- 8) Listen to three people talking about their experience in education and do the task given;
- 9) Tell your partner about your own experience in education;
- 10) Listen to the recording about art subjects and do the tasks;
- 11) Plan your monologue;
- 12) Present your monologue to the group.

Back Next

- 1) Unite into small groups of three or four.
- 2) Discuss the questions given in small groups. Don't forget to distribute your roles. Be ready to present your ideas.

Which school subjects do the pictures show? How does each subject help a child develop?

Ex. 1 a p.27 Upstream

In your country, are the following subjects taught in: primary school? secondary school? both? neither?

Ex. 1 b p.27 Upstream

Are there any subjects which you feel should be taught at school but which are not? Why do you think they are essential?

Ex. 1 a, b, c p.27 Upstream

Back Next

EVA Airways 1639 w 23 WhatsApp Break schedule - C

es-2

3) Work with your partner. Do you think you can study the things above at university? Why? Why not?

Ex. 1 p. 7 Gateway SB

4) Read the comments (A-E) from the Internet forum and match them to pictures 1-5.

Ex. 2 p. 7 a Gateway SB

Critical thinking task. Think! Then compare ideas with your class.

Ex. 4 p. 7 Gateway SB

What about you? Which of these subjects would you most like to study? Why?

Ex. 6 p. 7 Gateway SB

5) Work in pairs. Look at the following character qualities. Should schools aim to develop these in children? Why? In what ways?

Ex. 3 p. 27 Upstream

6) Complete the following questionnaire, then talk about your early school days, as in the example.

Ex. 5 p. 27 Upstream

QUESTIONNAIRE

Back Next

7) Ex. 3 p. 27 (example) Upstream

8) Listen to three people talking about their experiences in education. Which speaker's feelings does each of the following statements summarise? Write M (for Mark), J (for Jim) or C (for Claire)

Ex. 4 p. 27 Upstream

9) Tell your partner about your own experience in education.

10) Listen to a teacher talking about art subjects, and answer the questions.

Ex. 29 (a) p. 35 Upstream

How creative are the following activities?

Ex. 29 (b) p. 35 Upstream

11) Plan your monologue.

12) Present your monologue to the group.

QUESTIONNAIRE

Back Next

"A school's reason for existence is to provide opportunity for experience"
J.L. Carr (British novelist)

Back Complete page

Evaluation Criteria

- participation in the group (0-10);
- discussion (cooperation) (0-10);
- creativity (0-10);
- the level of being informed on the topic (0-10);
- your essay (0-10);
- good vocabulary and grammar (0-10);

Each Next

5. https://sites.google.com/d/1SsOpgC_S3Uin7iTbKA19p67J6VkhddiF/p/1v7JEP-rsWLxp81PFII7XOA3pPVxy95O1/edit.

Universities diverse in different countries and parts of the world. But all of them have their pros and cons and provide students with various facilities and opportunities.

Next

Imagine that you are a student of any university to your liking and you have volunteered to be a fresher guide. So, tell new students about your university to help them get to know their way around it.

The main page Start the quest

Here is the plan of our actions

- 1) Revise the given vocabulary;
- 2) Work in pairs and role-play the situation;
- 3) Listen to the recordings and do the tasks;
- 4) Use the information you've set and plan your excursion carefully;
- 5) Present the excursion and be ready to answer the questions if any.

Back Next

Putting forward the problem

1) Revise the given vocabulary.

- Fill in *course, degree or school*, then make sentences.

[Ex. 15.2. 31 Upstream](#)

- Match the words in columns A and B to form collocations, then complete the sentences below. You might need to change the form of some verbs.

[Ex. 16. p. 31 Upstream](#)

- Fill in the gaps in the library floor plan using the words in the list.

[Ex. 13\(a\). p. 30 Upstream](#)

2) Work in pairs and role-play the situation.

Student A is a library assistant. Student B is a library member. Use the prompts to act out short dialogues, as in the example.

[Ex. 13\(b\). p. 30 Upstream](#)

Back Next

Putting forward the problem

3) Listen to the recordings and do the tasks.

- You are a third-year student at the University of Addington, and you have volunteered to be a fresher guide – that is, you will help new students get to know their way around the university. Listen to the talk given to fresher guides by an administrator and complete sentences 1 – 7, then fill in the gaps on the map (8 – 10).

[Ex. 16. \(a\). p. 31 Upstream](#)

- Work with a partner. Student A is a fresher who wants to find out about the following. Student B, based on the information above, answers his/her questions.

[Ex. 16. \(b\). p. 31 Upstream](#)

4) Watch the video about Oxford University and do the tasks.

5) Use the information you have got and plan your excursion carefully.

6) Present the excursion and be ready to answer the questions if any.

Back Next

Evaluation Criteria

- participation in the group (0-10);

- discussion (cooperation) (0-10);

- creativity (0-10);

- the level of being informed on the topic (0-10);

- your essay (0-10);

- good vocabulary and grammar (0-10).

Back Next

*Conclusion: looking
in a wider
perspective*

*So, different universities provide a lot of
opportunities for everyone and it's up to
you to decide which one appeals to you
most*

[Back](#) [Continue to next](#)

ДОДАТОК Л

Дескриптори оцінювання письмового та монологічного висловлювання

Кількість балів	Дескриптор
5	<ol style="list-style-type: none">1. Відсутність граматичних помилок; коректне вживання лексичних одиниць, їх різноманітність, використання активних слів та фраз, мовленнєвих кліше; правильне використання стилістичних засобів; правильне письмове, фонетичне та фонематичне оформлення.2. Правильне вживання засобів міжфразового зв'язку; логічна та послідовна структура письмового та монологічного висловлювання; достатня аргументованість думок.3. Відповідність комунікативному завданню (відповідність темі, аргументованість висловлювання, оригінальність ідей).
4	<ol style="list-style-type: none">1. Незначна кількість граматичних, лексичних або фонетичних помилок.2. Письмове та монологічне висловлювання логічне та послідовне.3. Тематика письмового та монологічного висловлювання не повністю розкрита, але це не впливає на його повноцінне розуміння.
3	<ol style="list-style-type: none">1. Наявність граматичних, лексичних або фонетичних помилок, які впливають на розуміння письмового та монологічного висловлювання.2. Відсутність логічної структури та послідовності.3. Тематика письмового та монологічного

	висловлювання не повністю розкрита; мету висловлювання не досягнуто, комунікативна задача не вирішена.
2	Письмове та монологічне висловлювання не відповідає зазначеним критеріям.
1	Висловлювання відсутнє.

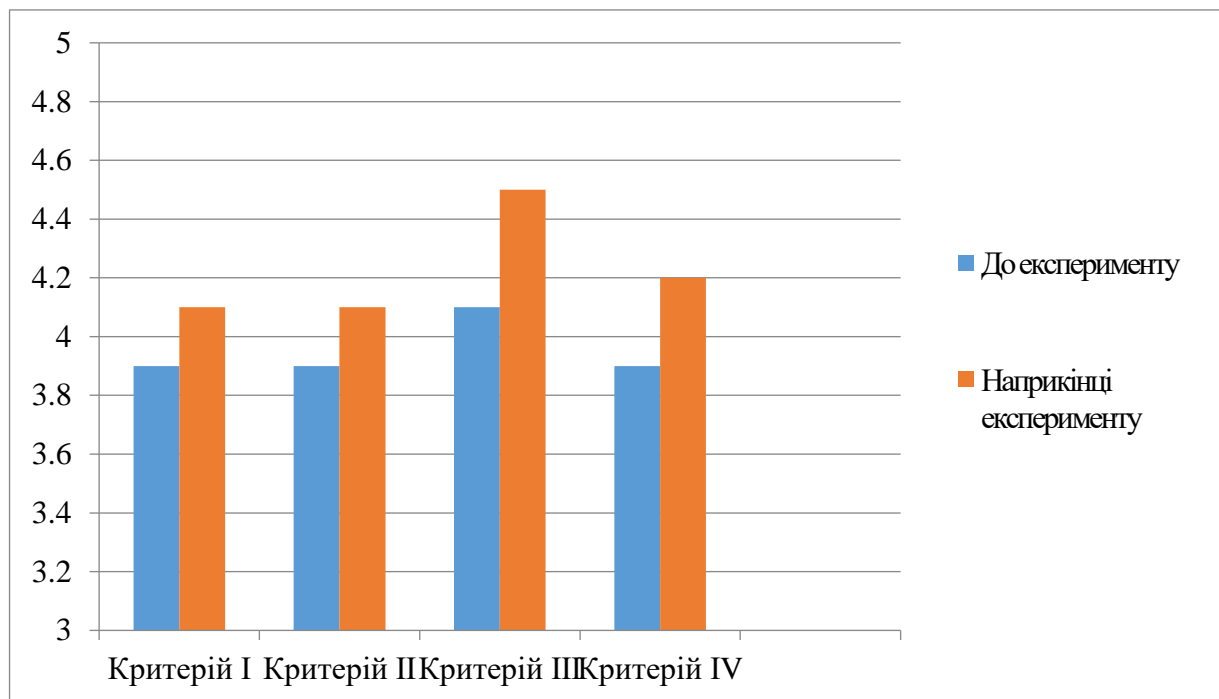
ДОДАТОК М

Середні показники рівня сформованості умінь в писемному та монологічному мовленні у студентів 4-го курсу за результатами експерименту

№		Середні показники експериментального зрізу			
		Критерій I	Критерій II	Критерій III	Критерій IV
1	Анна	4	4	4	4
2	Анастасія	5	3	5	4
3	Віктор	4	5	5	5
4	Вікторія	4	5	4	3
5	Денис	5	4	5	5
6	Ірина	3	4	4	4
7	Катерина	3	4	4	3
8	Лілія	4	5	4	3
9	Марина	4	3	5	5
10	Ольга	5	5	4	5
11	Рита	4	5	5	5
12	Юлія	5	3	5	5
	Середнє	4,1	4,1	4,5	4,2

ДОДОТОК Н

Порівняння рівнів сформованості умінь писемного та монологічного мовлення з англійської мови у студентів 4-го курсу

ДОДАТОК О

Зразок опитувального листа для студентів 4-го курсу закладів вищої освіти

Шановні студенти! Будь ласка, дайте відповіді на наведені нижче запитання: виберіть варіант, який Ви вважаєте вірним. Гарантуємо анонімність отриманих даних, які будуть використані виключно в межах наукового дослідження за темою «Формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови».

Щиро дякуємо за співпрацю!

1. Як часто Ви використовуєте інтерактивні технології при виконанні усних та письмових завдань на практичних заняттях з англійської мови?
А. Рідко.
Б. Часто.
В. Ніколи.
2. Чи ознайомлені Ви з основними вимогами написання різних видів письмових робіт англійською мовою?
А. Так.
Б. Ні.
В. Не зовсім.
3. Яким інтерактивним технологіям Ви надаєте перевагу?
А. Веб-квест.
Б. Карусель.
В. Інший варіант.
4. Які форми навчання переважають на практичних заняттях з англійської мови?
А. Інтерактивні.
Б. Традиційні.
5. Яким формам навчання Ви надаєте перевагу?
А. Інтерактивним.
Б. Традиційним.
6. Чи чули Ви коли-небудь про інтерактивну технологію «веб-квест»?
А. Так.
Б. Ні.
В. Ні, але хотіла/в би ознайомитися.
7. Чи брали Ви коли-небудь участь у виконанні веб-квесту?
А. Так.

- Б. Ні.
8. Чи стикаєтеся Ви з якими-небудь труднощами при виконанні усних та письмових завдань?
- А. Так.
Б. Іноколи.
В. Ні.
9. Які труднощі у Вас найчастіше виникають при складанні усних та письмових повідомлень ІМ?
- А. Орфографічні / пунктуаційні.
Б. Лексичні.
В. Стилiстичні.
Г. Граматичні.
Д. Структурно-композиційні.
Е. Ніякі.
10. Чи спілкуєтесь Ви англійською мовою ще де-небудь крім університету?
- А. Так, часто.
Б. Так, іноколи.
В. Ні, ніколи.

ДОДАТОК П

Зразок опитувального листа для викладачів закладів вищої освіти

ШАНОВНИЙ ВИКЛАДАЧ!

Просимо Вас висловити свою точку зору з проблеми формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні майбутніх учителів англійської мови.

Отриману з анкети інформацію буде використано у дослідженні «Формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні з використанням інтерактивної технології «веб-квест» у майбутніх учителів англійської мови».

Анонімність у проведенні опитування гарантується.

Щиро дякуємо за співпрацю!

1. Чи надаєте Ви увагу формуванню умінь професійного писемного та монологічного мовлення?
 - А. Так.
 - Б. Інколи
 - В. Ні.
2. Як часто студенти складають різні види усних та писемних повідомлень на Ваших практичних заняттях з англійської мови?
 - А. Часто.
 - Б. Інколи.
 - В. Рідко.
3. Яким формам роботи на практичних заняттях з англійської мови Ви надаєте перевагу?
 - А. Традиційним.
 - Б. Інтерактивним.
4. Які режими переважають на практичних заняттях з англійської мови?
 - А. Студент-студент.
 - Б. Викладач-студент.
 - В. Малі групи.
 - Г. Ваш варіант.
5. Чи вважаєте Ви доцільним використання інтерактивних технологій навчання у процесі формування професійно-орієнтованої компетентності в писемному та монологічному мовленні?

- А. Так.
- Б. Ні.

6. Як на Вашу думку інтерактивне навчання впливає на формування умінь професійного писемного та монологічного мовлення?

- А. Негативно.
- Б. Позитивно.
- В. Нейтрально.

7. На Вашу думку, який підхід до формування умінь професійного писемного та монологічного мовлення є найективнішим?

- А. Жанровий.
- Б. Процесуальний.
- В. Структурно-орієнтований.
- Г. Інтегрований.

8. Яким рівнем сформованості умінь в професійному писемному та монологічному мовленні володіють студенти Вашої групи?

- А. Низьким.
- Б. Середнім.
- В. Достатнім.
- Г. Високим.

9. Які типи помилок Ви зустрічаєте у письмових та усних висловлюваннях Ваших студентів?

- А. Орфографічні / пунктуаційні.
- Б. Лексичні.
- В. Стилiстичні.
- Г. Граматичні.
- Д. Структурно-композиційні.
- Е. помилок немає.

10. З якими труднощами Ви найчастіше стикаєтесь у процесі використання інтерактивних технологій навчання?

- А. відсутність наявності каталогу рекомендованих інтерактивних технологій навчання у відповідності з темою.
- Б. недостатня кількість відповідних літературних джерел.
- В. неякісна організація аудиторій для інтерактивного навчання.
- Г. інтерактивні форми не передбачені в навчальних планах.
- Д. невизначеність відгуку студентів щодо інтерактивного навчання.
- Е. низька мотивації студентів, відсутність зацікавленості, байдужість, пасивність та неготовність студентів до нетрадиційних методів навчання.

11. Чи чули Ви коли-небудь про інтерактивну технологію «веб-квест»?

- А. Так.
- Б. Ні.
- В. Хотіла/в би ознайомитися.

SUMMARY

The research paper is devoted to the problem of forming professionally-oriented competence in writing and monological speech of the future English teachers with the usage of the interactive “web-quest” technology.

The significance of the paper is predetermined by a number of factors. Improvements in forming professionally-oriented competence in writing and monological speech of the future English teachers have become a primary theme in methodological studies. Various aspects of forming professionally-oriented competence in writing and monological speech have been the subject to research of O.B. Bihich, T.V. Glazunova, Y.O. Dyachkova, G.F. Krivchikova, L.K. Mazunova, S. U. Nikolaeva, E.I. Passov, O.M. Solovova, O.B. Tarnopol'skii, V.V. Chernysh, D. Byrne, E. A. Halat, D. Halpern, T. Hedge, T. March, and others.

Of course, there have always been serious and clear concerns about the level of written language proficiency among students, but there has been little serious and close attention to writing, which is considered one of the key competencies at the university level. It should be noted that there have been many attempts to challenge the traditionally formed trend towards the formation of written competence at the university level. For a good reason, the relevance of the problem under study in our studies continued to grow steadily.

Monologue speech competence plays an important role in maintaining oral communication. In particular, the study of effective means of forming monological speech competence is a constant problem in the field of methodology. The latest data indicate that innovative interactive forms and methods of teaching significantly help not only motivate students' speech, but also develop critical thinking. However, previous studies of effective interactive methods have not dealt with the usage of the interactive web-quest technology in the formation of professionally oriented competence in writing and monological speech. The research paper will be focused on the usage of the web-quest interactive technology in forming professionally oriented competence in writing and monological speech of the future English

teachers. The usage of the interactive technology "web-quest" is appropriate, because it allows not only to form professionally-oriented competence in writing and monological speech of the future English teachers but also to develop their skills of information activities, develop critical thinking, teamwork skills and creative potential. All of the above, make our research work actual and up-to-date.

The object of the study: the formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech of the future English teachers.

The subject of the research: the methodology of the formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology "web-quest" of the future English teachers.

The purpose of the study: to investigate theoretically prerequisites and practically develop the methodology of the formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology "web-quest" of the future English teachers.

The main tasks in the course of the research were as follows:

1) to analyze the purpose, content and control of the formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology "web-quest" of the future English teachers;

2) to reveal the content of the concept of the interactive learning of foreign languages and its main characteristics, methodological, pedagogical and psychological principles, to explore the features of the implementation of the interactive learning in the process of forming the professionally-oriented competence in writing and monological speech of the future English teachers;

3) to conduct the questionnaires of the teachers and students, as well as the scientific observation of the process of teaching writing and monological speech of the future English teachers in order to study the existing problems of learning, as well as to clarify the tasks of the study;

4) to consider the interactive technology "web-quest" as a technology of interactive learning of foreign languages, to reveal its methodological potential for

the formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech of the future English teachers;

5) to investigate the psychological and pedagogical prerequisites of the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology “web-quest” of the future English teachers;

6) to develop methodological typology of difficulties in shaping the formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology “web-quest” of the future English teachers;

7) to consider the psycholinguistic and methodological characteristics of the stages of formation of the skills of writing and monological speech;

8) to develop a pattern of the proposed exercise system – a set of exercises aimed at forming the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology “web-quest” of the future English teachers;

9) to create a methodological model of the organization of the educational process on formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech with use of the interactive technology "web-quest" of the future English teachers;

10) to develop a pattern of the proposed system of exercises – a set of exercises aimed at forming the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology “web-quest” of the future English teachers of 4th year on the topic: "Higher Education", subtopic: "Students' Life";

11) with the help of trial training and reconnaissance experiment to check the effectiveness of the developed methodology, to clarify the methods of implementing the system of exercises for the formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology “web-quest” of the future English teachers;

12) to make methodical recommendations of the usage of the interactive technology "web-quest" in the process of formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech of the future English teachers, to

create a theoretical model of subsystem exercises of forming the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology “web-quest” of the future English teachers.

The findings of this research make a considerable contribution into the field of methodology. The first chapter reveals the theoretical bases of formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology "web-quest" of future English teachers. By analyzing data from previous research, the interactive technology "web-quest" has been defined as interactive technology of learning foreign languages, which consists of a communicative or personality-oriented problem task in a language aimed at a long purposeful search for a constructive solution based on critical thinking, which is performed in a small group with the active interaction of the participants and using the information resources of the Internet and is logically formed. It has been proved that the usage of the interactive technology “web-quest” at this stage was appropriate, because it allows to develop skills of information technologies, develop critical thinking, teamwork skills and creative potential of the future English teachers. Thus, the research indicated that the interactive technology “web-quest” had a formidable psychological, linguistic and methodological potential in teaching writing and monological speech.

In the second chapter the principles of formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology "web-quest" of future English teachers have been considered in comparison with didactic, methodological and interactive principles of foreign language teaching, which allowed to consider the interactive technology "web-quest" as such, which has great methodological potential in the formation of the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology "web-quest" of the future English teachers.

In addition, on the basis of the analyzed theoretical data, it has been made an attempt to comprehensively and integratedly consider the difficulties of forming the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage

of the interactive technology "web-quest" of the future English teachers, which are related to:

1) with the mastery of the future English teachers' competence in writing and monological speech;

2) with the usage of the interactive technology "web-quest" as a specific learning technology of English to achieve this goal.

In this chapter, it has been proposed our own staging of the formation of writing skills using the interactive technology "web-quest" of the future English teachers, which includes four stages: receptive; reproductive; productive; reflexive.

Moreover, it has also been proposed our own staging of the formation of monological speech skills using the interactive technology "web-quest" of the future English teachers, which includes three stages: receptive; receptive-productive; productive.

The findings of this chapter contributed into realizing a successful use of the interactive technology "web-quest" in forming the professionally-oriented competence in writing and monological speech competence of the future English teachers.

The final chapter contains a system of exercises with the usage of the interactive technology "web-quest" for forming the professionally-oriented competence in writing and monological speech competence of the future English teachers.

Accordingly, the set of exercises aimed at the formation of the professionally-oriented competence in writing included 4 groups of exercises: exercises aimed at formulating the content of an utterance; exercises aimed at formulating separate parts of an utterance; exercises aimed at formulating a cohesive utterance; exercises aimed at reflexive analysis and adjustment of the content and structure of an utterance.

Accordingly, the set of exercises aimed at the formation of the professionally-oriented competence in monological speech includes 3 groups of exercises: exercises aimed at determining the content and structure of an utterance; exercises aimed at formulating separate parts of an utterance; exercises are aimed at formulating a

cohesive utterance. In this chapter, a model of forming the professionally-oriented competence in writing and monological speech with the usage of the interactive technology “web-quest” was elaborated.

The results of this research showed that the exercises could be successfully integrated into studying process. After conducting the experiment, it has been proved that the usage of the interactive technology “web-quest” motivated students’ speech, evoked emotions, stimulated to express their own opinion or attitude and made speech more sophisticated and authentic. Considering the results of the experiment, methodological recommendations for the usage of the interactive technology “web-quest” in forming the professionally-oriented competence in writing and monological speech have been developed with the purpose to ensure proper and effective implementation of the interactive technology “web-quest” as the tool for teaching writing and monological speech.

The methodological appendix draws upon practically valued teaching materials of implementing the interactive technology “web-quest” for the developing writing and monological speech of the future English teachers in the Ukrainian system of higher education.